

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobodjenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski

dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/773715
GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
ČEDAD
Stretta De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

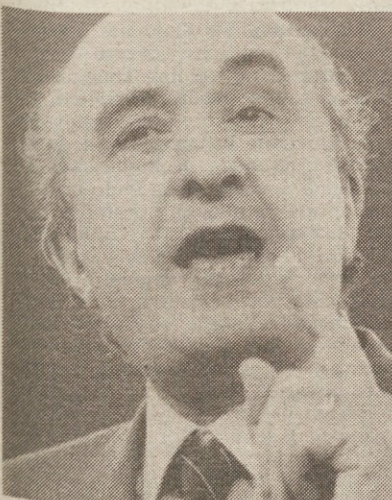
Cena 1.000 lir - Leto XLIV. št. 226 (13.164)

Trst, sreda, 12. oktobra 1988

Opozicija in predsednica zbornice Jottijeva zavrnila večinski predlog

Zaplet o tajnem glasovanju Danes se vse začne na novo

*Ob demokristjanskem predlogu se je prvič združila vsa opozicija - Napoved odločnega boja
tudi s pomočjo obstrukcije - Slabi izgledi za kompromis - Craxi zagovarja trdo linijo*

Ciriaco De Mita (arhiv Pd)

RIM — Iz zmešnjave v zmešnjavo. Včeraj je res ni manjkalo v Palači Montecitorio. Ozračje je bilo nenavadno naelektreno. Vse je potekalo nekam mrzlično. Položaj se je spreminjal iz trenutka v trenutek, tako da je bilo težko razumeti, kaj se pravzaprav dogaja.

V bistvu je minil še en dan, ne da bi se položaj v zvezi s spremembo parlamentarnega pravilnika o tajnem glasovanju premaknil z mrtve točke. Kvečjemu se je le še bolj zapletel in postal še bolj napet. Vrv je tako napeta, da se lahko v trenutku pretrže.

Kaj se je pravzaprav zgodilo? Ozračje je postalo razbeljeno že v dopoldanskih urah, ko se je odbor za pravilnik sestal pod predsedstvom Jottijeve, da bi na podlagi v petek izglasovanih spreminevalnih načel izdelal dokument, o katerem bi se morala skupščina poslanske zbornice popoldne izreči. Ko je predstavnik večine demokristijan Ciaffi predstavil osnutek besedila, je završalo kot v sršenjem gnezdu. Opozicija je zagnala vik in krik in po treh urah prerekanja so bili prisiljeni sejo odložiti. Po mnenju opozicije namreč dokument še zdaleč ni odražal načel, ki jih je v petek izglasovala poslanska zbornica. V tekstu je rečeno, da potekajo glasovanja tajno z izjemo glasovanj, ki zadevajo osebe, načela svobode, pravice družine, parlamentarne preiskovalne komisije ter zakona o ustavnih organih. Najbolj pa je opozicijo razsrdila postavka, po kateri se o volilnih zakonih glasuje najprej javno. Šele kadar pride zakon v drugo

vejo parlamenta, se lahko na izrecno zahtevo glasuje tajno.

Večina naj bi spet sprejela pravila igre. Reakcija opozicije je bila zelo trda. Neodvisna levica je takoj sklicala tiskovno konferenco ter silovito napadla vladno večino, češ da je prikrojila po svoje izid petkovega glasovanja. Komunisti so takoj predstavili svoj osnutek. Razprava v odboru za pravilnik se je v prvih popoldanskih urah nadaljevala, vendar brezuspešno. Večina je v bistvu vztrajala pri svojem, opozicija pa je tedaj napovedala trd spopad v avli. Načelnik komunistične skupine Zangheri je bil vidno razburjen, ko se je po seji odbora zadržal v razgovoru z novinarji. Vsaka stvar ima svoje meje, je večkrat ponovil in napovedal, da se bodo vsi poslanci njegove skupine priglasili k razpravi v avli. Na vprašanje, če to pomeni obstrukcijo, je Zangheri dejal, da obstrukcijo pravzaprav dela vladna koalicija s svojim zadržanjem.

Alternativni dokument KPI so v celoti podprli demoproletarci, radikalc, neodvisna levica, zeleni in celo misovci, kar je menda prvič v zgodovini italijanskega parlamenta. Vse te skupine so se tudi odločile za obstrukcijo. Če upoštevamo, da je samo komunistov

177, ostalih pa okrog osemdeset, in da ima vsako pravico govoriti trideset minut, si lahko predstavljamo, do kdaj bi se razprava o tajnem glasovanju zavlekla.

Zadeva pa se je zasukala nekoliko drugače. Na bojišče je stopila predsednica poslanske zbornice Nilde Iotti in se poslužila pravice, ki ji jo daje pravilnik. Formalno je namreč sklenila, da je formulacija večinskega dokumenta, kar zadeva glasovanje o volilnih zakonih (javno glasovanje v zbornici in nato možnost tajnega glasovanja v senatu ali obratno) nesprejemljiva. Predsednica zbornice je na ta način dala eno roko opoziciji, De Mita in Craxi pa bosta morala sedaj odločati, ali naj vztrajata pri stari formulaciji ali naj popustita.

Danes se bo tako začelo vse znova. Najprej se bo sestal odbor za pravilnik, ki bo skušal prilagoditi besedilo končnega dokumenta novim zahtevam, in če bo prišlo v tem okviru do sporazuma med večino in opozicijo, bo popoldne končno prišlo do glasovanja. Kako pa se bosta opozicija in večina sporazumeli, ni še jasno. Craxi je sinoči zagovarjal trdo linijo. Bo torej spopad »zid proti zidu«
neizbežen?

DUŠAN KALC

»Preštevavanje« milanskih drogirancev

MILAN — Impozantna policijska akcija v milanskem parku Lambro! Na stotine policistov in nekaj oddelkov s psi je včeraj prečesalo znani park v predmestju Milana, kjer se redno zbirajo mestni drogiranci.

Kljub dežju je bilo v parku na stotine zasvojenih z mamili, tako da si je policija izpisala osebne podatke 487 oseb, 212 pa so jih pospremili na kvesturo. Od teh jih je 60 ostalo v zaporu. Številke so presenetljive, še posebno glede na dejstvo, da gre za mestni park, skratka za zeleno oazo, ki je dostopna vsem. Rezultati akcije milanske policije pa pričajo tudi, da je povsem utemeljena skrb o naglem širjenju mamil v Italiji. Po zadnjih statističnih podatkih je v prvi polovici leta zaradi mamil umrlo več ljudi kot lani v celem letu. Tudi trgovina z mamili zadržuje čedalje večje razsežnosti, kot dokazujejo količine mamil, ki jih policiji uspe zapleniti.

Strokovnjaki trdijo, da se je spremenil tudi profil drogirancev, saj se mamilom približuje čedalje več mladih, umirajo pa pretežno starejši in fizično že dokončno izčrpani mamilaši. Policijska akcija v Milanu pa je odkrila še eno plat medalje: obstajajo namreč tudi »vu«
cumprra, ki namesto preprog prodajajo heroin.

Prizadevanja za sprejemljivo spremembo jugoslovanske ustave in za rešitev kosovskega problema

V ustavni komisiji Slovenije razprava o spremembah ustave

S seje CK Srbije

BOGO SAMSA

BEOGRAD — Z izredno ostrino se je razplamtela polemika med slovenskimi in srbskimi komunisti. Točneje je treba reči, da gre za napad srbskega partijskega vodstva na slovensko in da ima ta polemika nekatere zlovesče značilnosti. Predsedstvo slovenskih komunistov je prvo že v soboto odločno podprlo črnogorsko vodstvo, ki ni popustilo podivjani množici in ni odstopilo. Temu stališču sta takoj zatem sledili še podpori zveze komunistov Hrvaške in Bosne in Hercegovine, včeraj pa celo Makedonije.

Že v ponedeljek se je sestal srbski vrh, saj sta na skupni seji predsedstvi republike in partije Socialistične republike Srbije ostro obsodili Slovenijo, češ da se je vmešala v črnogorsko zadevo, da po nedolžnem krivi Srbijo in podobno. Pri tem so šli tako daleč, da trdijo, da so odnosi med slovenskim in srbskim narodom dobri, da jih pa kali skupnica slovenskih voditeljev, kot so to Jože Smole, Franc Šetinc in Ivan Dolničar (upokojeni narodni heroj, general, sedaj član CK ZKS) in skupinica časnikarjev.

Včeraj se je napad zaostрил na nepričakovano hitro sklicani seji centralnega komiteja srbske partije, ki so jo v celoti predvajali po beograjski televiziji in ki jo je kasneje prav tako v celoti oddajala ljubljanska televizija. Slovenija in odnosi med obema partijama formalno nista bila na dnevnem redu. Dejansko je bila pa to osrednja tema, o kateri so govorili številni predstavniki srbskega CK. Našteti so bili vsi slovenski grehi, od podpore »špijonom«, ki naj bi izdajali vojne tajne, pa vse do podpiranja kosovske kontrarevolucije. Izrečene so bile zahteve po sklicu izrednega kongresa partije, če se že ne bo vse razčistilo prihodnji ponedeljek na seji CK Jugoslavije, ker »drugače narod ve, kaj mora narediti«.

Odgovorni urednik dnevnika Politika Sloba Lazarević nam je v krajšem razgovoru skušal utemeljiti nekatere osnovna srbska stališča. Politika je sedaj trdno v Miloševićevih rokah, dejansko je njegovo glasilo in organizator vseh mitingov in tudi celotne politike srbskega vodstva. Lazarević pravi, da se je šele sedaj ustvarila resnična svoboda tiska, da pišejo to »kar hoče narod«, kot dokaz pa navaja množico pism, ki jih časopis prejema iz Srbije in drugih krajev Jugoslavije, pa tudi iz Slovenije. Temelj celotnega stališča pa je v suverenosti in legitimnosti, ki naj »izhaja«
iz naroda in »to naroda, ki se zbira na mitingih«. V vodstvih so bili stari nesposobni in nepošteni ljudje, ki jih je treba zamenjati. Ni dovolj, da se horizontalno premikajo iz enega naslonjača v drugega, potrebna je temeljita čistka. Pri vas so volitve - pravi Lazarević - z različnimi strankami, pri nas pa je narod in njegova volja mora priti do izraza.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Seja predsedstev ZKJ in ZK Kosova

DEJAN VERČIČ

PRIŠTINA — Včeraj popoldan sta se na skupni seji sešli predsedstvi centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije in pokrajinskega komiteja Zveze komunistov Kosova. Ta seja, ki bi se po prvotnih napovedih morala začeti šele danes popoldan, je prvo tovrstno srečanje vodstva jugoslovanskih komunistov s kakšnim republiškim ali pokrajinskim partijskim vodstvom.

Pozno ponoči, ko smo pisali pričujoče poročilo, je seja še trajala in zaključki niso bili znani. Predsedujoči jugoslovanski zvezi komunistov Stipe Suvar je na začetku zbrane obvestil, da na skupnem sestanku predsedstev ni Boška Krunića in Franca Šetinca (ki sta že podala izstopni izjavi iz predsedstva CK ZKJ) in šefa srbske partije Slobodana Miloševića (predsedniki republiških in pokrajinskih vodstev partije so po funkciji člani predsedstva CK ZKJ).

D. V.

Alžirski predsednik Šadli Bendžedid obljubil odpravo enopartijskega političnega sistema

Do demonstracij v podporo Alžircem je prišlo tudi v Parizu

(AP)

ALŽIR — V alžirskem glavnem mestu in v drugih krajih države, kjer so bili neredi v prejšnjem tednu najhujši, se je vrnil mir šele po ponedeljkovem televizijskem govoru predsednika republike Šadlija Bendžedida. Predsednik je množicam obljubil gospodarsko reformo, ki naj bi prispevala k dvigu nizkega življenjskega standarda, in spremembe v strukturi oblasti. Omenil je celo možnost spremembe ustave, tako da bi odpravili enopartijski politični sistem in bi torej opoziciji omogočili organizirano politično delovanje. O političnih reformah naj bi se ljudstvo izreklo na referendumu.

Obljube so zaenkrat umirile alžirske množice, čeprav gre računati na nadaljevanje odpora s strani muslimanskih pravovernikov, ki še vedno vidijo v predsedniku svojega najhujšega sovražnika.

Ob zaključku enotedenskih pouličnih spopadov so oblasti sporočile, da je umrlo 176 oseb, dobro obveščeni neodvisni viri pa posredujejo dvakrat in celo trikrat večje številke. Med žrtvami je tudi 33-letni novinar alžirske tiskovne agencije APS (Algerie Press Service) Ali Benmešiš. Predsedstvo republike je vsekakor sporočilo, da z današnjim dnem odpravlja izredno stanje, ki so ga uvedli v četrtek po izbruhu najhujših neredov.

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

● Seja CK Srbije

NADALJEVANJE S 1. STRANI

Naslednje vprašanje se nanaša na izvajanje gospodarske reforme, ki je po njegovem mnenju nemogoče, dokler Srbija ne bo država. Potrebna je ena država Srbija, ker so se na primer za notranje zadeve morali dogovarjati trije ministri: iz Vojvodine, Srbije in Kosova in ker se ničesar niso dogovorili, se tudi nič ni naredilo. Šele na tej osnovi, ko bo Srbija država, bo možno tržno gospodarstvo in demokracija, ki pa je bila že bolj obrobno omenjena, saj je njeno bistvo v narodu, zbranem na mitingih.

Lazarević je skušal omiliti ostrino polemike s Slovenijo, kot je prišla do izraza na seji CK, še zlasti pa ostrino v pisanju današnje Politike. Pravi, da je bila seja CK Srbije sklicana tako nenadno zaradi potreb Vojvodine. V tej pokrajini ni bilo nesposobno samo pokrajinsko vodstvo, temveč se je izkazalo, da je treba zamenjati tudi vsa občinska vodstva, od tod tudi zahteva po izrednem kongresu vojvodinskih komunistov.

V Beogradu sije sonce, center mesta preurejajo, Ulico Kneza Mihajla, osrednjo beograjsko ulico za veliko palačo Terazije, pa so že povsem preuredili in je vsa nova, bleščeča in velemestna. Zvečer je na njej izredno živahno. Vse trgovine, odprte pozno v noč, so luksuzno urejene, cene so različne, včasih tudi presenetljivo nizke. Na ulici sta odprti dve imenitni razstavi srbskega gledališča in moderne srbske likovne umetnosti. Oziroma je idilično.

Pa vendar tudi med te tako velemestno, pariško in tradicionalno demokratične snobovske Beograjdane prodira polemika in očitki, še zlasti Slovencem. Taksist mi je zatrjeval, da ga je policija desetkrat ustavila na poti med Razdrtim in Novo Gorico in desetkrat temeljito preiskala. V klubu novinarjev so srbsko strežno osebo in nekateri obiskovalci skoro z aplavzi pozdravljali vsako ostrejšo besedo, izrečeno na račun Slovenije med zasедanjem CK Srbije. Na sosednji ulici pa so se pred prižganimi televizorji zbrali ljudje, ki so ploskali, žvižgali in skandirali. Temperatura narasča in pri tem je najbolj tragično, da nihče ne poskuša poslušati argumentov druge strani, da ne objavljajo nekaterih stališč, razen v izkrivljeni in polemično sestavljeni obliki.

● Kosovo

NADALJEVANJE S 1. STRANI

Ostro je nastopil sekretar srbskih komunistov Zoran Sokolović, po mnenju katerega se situacija na Kosovu hitro slabša. Zahteval je obračun s kosovskimi politiki vse od občin do federacije. Ljudje in narodi niso v dilemah, je rekel, vodstva so ta, ki ne znajo in nočejo. Po njegovih besedah hočejo v Srbiji »organizirane socialistične sile« resno rešiti probleme Kosova, pri tem pa jih ovi-raj o antikomunisti in srbski nacionalisti, s katerimi srbska partija po njegovem mnenju uspešno obračunava.

Za prve ure zasédanja v Prištini velja reči, da jih je predsednik jugoslovanskih komunistov zelo resno vodil. Ni dovolil, da bi Miloševićeva odsotnost ostala neopažena in še manj sekretarju srbskih komunistov Sokoloviću, da bi kar na tej seji odstavljali kosovske politike. Posebne pozornosti je vredna Švarjeva odločna izjava, da lahko o funkcijah, ki jih posamezniki imajo, odločajo le organi, katerih člani so. Le tisti, ki so koga izvolili, ga lahko odstavijo ali razrešijo. »Znan je postopek,« je rekel Stipe Švar.

Skupina 88
podpira
Slovenijo

KOPER — Pripadniki italijanske skupnosti v Jugoslaviji, ki pripadajo tako imenovani Skupini 88 so včeraj, kot poroča ANSA, v Kopru objavili dokument, v katerem izražajo zaskrbljenost ob sedanjem političnem in družbenem položaju v Jugoslaviji.

Skupina 88 ugotavlja, da »uveljavljanje nacionalistične in unitaristične demagogije, ki s instrumentalizacijo upravičenega nezadovoljstva delavcev neti linč in čiste stalinističnega kova kot edine oblike boja in zagovarja nasilne in totalitarne rešitve, peha državo ali v prepad tragične libanonizacije, ali pa v vojaško diktaturo«.

V svojem »pozivu za obrambo demokracije« se pripadniki te skupine obračajo tudi na »vse demokratične sile sosednje Italije, da bi ob spoštovanju načela nevmešavanja, a v imenu sodelovanja in prijateljstva med Italijo in Jugoslavijo ter v imenu skupnih naporov za mir v Evropi, čimprej ocenile grožnje za bodočnost Jugoslavije in bi podprle demokratične vrednote odpiranja in napredka, ki jih tako jugoslovansko demokratično javno mnenje kot politično vodstvo Slovenije najodločneje brani«.

Skupina 88 poziva obenem javno mnenje v Istri predvsem pa pripadnike italijanske narodnosti, naj se politično, družbeno in demokratično zavzamejo za obrambo etnične strpnosti in sožitja.

Glede trenutnega položaja v raznih krajih Jugoslavije podpisniki dokumenta ugotavljajo, da bi vsak izredni ukrep v državi, predvsem pa v Sloveniji, kjer javno mnenje podpira svoje voditelje kot nikoli prej v vseh povojnih letih, peljal le v represijo in bi povzročil nepredvidljive rušilne posledice. Ob koncu so še podprli vse sile, ki se v Jugoslaviji zavzemajo za nadaljnjo demokratizacijo družbe.

Predsedstvo Slovenije razpravljalo o varnostno političnih razmerah

Za premagovanje politične in gospodarske krize
nujno izvajanje sprejete ekonomske politike

LJUBLJANA — Člani predsedstva SR Slovenije so včeraj na osnovi predloga predsedstva SFR Jugoslavije obravnavali tudi varnostno politične razmere in to v luči sedanjih, hitro spreminjajočih se razmer.

V zvezi z dogodki v SAP Vojvodini in SR Črni gori so poudarili, da so z napadi na legalne ustanove sistema, in v SAP Vojvodini pod pritiskom ulice, izsiljeni kolektivni in posamični odstopi najpomembnejših pokrajinskih organov in organizacij ogrozili stabilnost države. Slovensko predsedstvo meni, da so najpomembnejši problemi, ki vplivajo na varnostno politične razmere, predvsem gospodarska in razvojna kriza in z njo povezana socialna vprašanja, ki so tudi vplivala na dogodke v omenjenih okoljih.

Predsedstvo SR Slovenije soglaša s stališčem predsedstva SFRJ, da je za premagovanje politične in gospodarske krize najpomembnejše izvajanje sprejete ekonomske politike, priprava

in sprejem reforme gospodarskega sistema in tistih ustavnih dopolnil, ki so z njo povezana. Preusmeritev gospodarstva je možno izvesti le v demokratičnem ozračju s krepitvijo samoupravljanja in sodelovanjem delavcev, ki, sodeč po zadnjih dogodkih in pojavih, niso dovolj obveščeni in vključeni v te procese. V Sloveniji močno prevladuje mnenje, da bi vsakršno odstopanje od začete reforme le poglobilo krizne razmere in pripeljalo družbo v brezperspektiven položaj.

Nadvse pomembno je, kot poudarja tudi predsedstvo SFRJ, da republike in avtonomni pokrajini oziroma njihovi legitimni organi predvsem sami neposredno odgovarjajo za varnostno politične razmere v svojem okolju. Demokratizacija je prav tako kot gospodarska reforma temeljni pogoj za razreševanje razvojne in družbene krize.

V Sloveniji prevladuje zaskrbljenost ljudi in občanov za usodo Jugoslavije oziroma za položaj SR Slovenije v ju-

goslovanski federaciji. Ljudje so kritično razpoloženi zaradi gospodarske stagnacije, brezperspektivnosti, načina razreševanja političnih problemov v nekaterih drugih delih države in iz tega izvirajočih groženj nadaljnji demokratizaciji jugoslovanske družbe.

Ljudje ne morejo razumeti razlogov in ciljev protislovenskega razpoloženja v nekaterih okoljih Jugoslavije, ki se izražajo v tendencioznem in tudi neresničnem obveščanju tamkajšnjih občil pa tudi posameznih družbenopolitičnih organov in njihovih predstavnikov o dogajanjih v SR Sloveniji. Zaradi bojazni, da ne bi zmogli dovolj moči za nadgraditev Titove in Kardeļeve zapuščine v smeri uspešnejšega demokratičnega in socialističnega razvoja, je pri delovnih ljudeh Slovenije vse več zaskrbljenosti tako za položaj človeka kot za enakopravnost, samostojnost in možnost svobodnega odločanja slovenskega naroda o svojem razvoju in usodi njegove države v fe-

derativni skupnosti enakopravnih jugoslovanskih narodov in narodnosti. S takšnim razpoloženjem in pogledi delovnih ljudi in občanov na politični položaj je povezano tudi odločno zavračanje tistih predlogov ustavnih dopolnil, ki predstavljajo odmik od federativne ureditve, ki je bila dogovorjena na drugem zasédanju AVNOJ-a.

V odprtem in ustvarjalnem dialogu moramo odpraviti nesporazume, poudarja predsedstvo, do katerih je prišlo zaradi neodgovornega pisanja nekaterih glasil v SR Sloveniji na eni strani in nekritičnega reagiranja na drugi strani. Strpna in argumentirana razprava o vseh razvojnih in drugih vprašanjih JLA bo poglobila zaupanje in okrepila povezanost slovenskega naroda z JLA kot skupno oboroženo silo vseh narodov in narodnosti Jugoslavije.

Predsedstvo SR Slovenije ocenjuje, da so sicer politične razmere v republiki sorazmerno stabilne. Delovni ljudje in občani so resda zaskrbljeni, vendar izražajo podporo političnemu vodstvu Slovenije in usmeritvi, ki je bila sprejeta na nedavni konferenci ZIS. Politične razmere pa se bodo bistveno poslabšale, če nadaljnji postopek sprejemanja sprememb ustave SFRJ ne bo potekal v demokratičnem ozračju in če bodo slovenski delegati oziroma skupščina pod pritiskom, da v imenu varovanja nekakšne enotnosti države sprejmejo tudi tiste predlagane spremembe, ki za gospodarsko reformo niso bistvene, so pa po mnenju delovnih ljudi in občanov SR Slovenije, izraženem v javni razpravi, nesprejemljive. Potrebni so kar največji napor pri iskanju za vse sprejemljivih rešitev. Nedopustno pa je klicati kogarkoli na odgovornost za dejanja, ki pomenijo zagotavljanje z ustavo zajamčenih pravic, zlasti tedaj, ko te pravice varujejo legitimne interese narodov in narodnosti Jugoslavije. Slovensko predsedstvo se pridružuje klicu tistih v Jugoslaviji, ki pozivajo k razumu in strpnemu razreševanju problemov. Pri tem meni, da je treba razgaliti tiste, ki s svojim ravnanjem vnašajo nemir in negotovost, ki ljudi pozivajo na ulico in jih odvrčajo od dela ter ogrožajo z ustavo določeni družbeni red. (dd)

CK ZK Srbije obsodil
slovenska stališča

BEOGRAD — Včerašnja seja centralnega komiteja srbske partije je pomenila vsebinsko nadaljevanje ponedeljkove skupne seje predsedstev republike in CK ZK Srbije. Na obeh omenjenih sestankih so ocenili dogodke v Novem Sadu ter reakcije na nemire v Črni gori. Medtem ko so za novosadsko »eksekucijo« vodstva menili, da je bil to pozitiven dogodek, saj je ljudstvo obračunalo s pokrajinskimi birokrati, pa so srbski člani vodstev ostro napadli pismo slovenskega partijskega predsedstva, v katerem je le-to podprlo črnogorsko vodstvo. Pismo so ocenili kot obtožbo Srbije in ga zato sprejemajo z velikim ogorčenjem. Kot so sporočili s ponedeljkove seje, se v slovenskem pismu ponavljajo nesprejemljive neresnice in trditve posameznih politikov (Smoleta, Šetinca, Dolničarja), za katere so bili doslej prepričani, da gre za osebna mnenja. Izkazalo pa se je, da je to stališče slovenskega vodstva. Zlonamerno je namigovanje, da hoče Srbija asimilirati črnogorski narod, menijo srbski politiki ter ostro protestirajo, ker »hoče peščica slovenskih politikov in novinarjev, ki razširjajo strah pred Srbijo in ustvarjajo protisrbsko razpoloženje, vnesti razdor med slovenski in srbski narod«.

Včerašnji plenum je potekal po vsebinskem scenariju seje ožjega vodstva: razpravljalci so obtožbe na račun Slovenije in njenih funkcionarjev le še konkretizirali in zaostriili. Omenjali so poleg »klasikov« (Smoleta, Šetinca, Kučana) tudi Ribičiča in številne druge.

Sicer pa so člani srbskega cekaja sklenili, da je treba sklicati izredno konferenco ZK Vojvodine, podprli pa so tudi predlog, naj bi iz CK ZKJ izključili kosovske funkcionarje Kolja, Široko, Azema, Vlasija in Svetislavo Dolašević. (dd)

Adamec
zamenjal
Strougala

PRAGA — Po odstopu Lubomira Strougala je mesto ministrskega predsednika ČSSR prevzel Ladislav Adamec, ki je bil doslej zvezni ministrski podpredsednik. Tajnik centralnega komiteja češkoslovaške partije Fojtik je v izjavi za tisk napovedal tudi, da so udeleženci plenuma zahtevali odstranitev zunanjega ministra Čno- upeka in notranjega ministra Vajnarja, ki naj bi ju zamenjala podtajnika Johannes oziroma Kincl. Udeleženci plenuma so tudi sklenili, da bodo razširili pristojnosti CK z imenovanjem novih komisij, povečali število članov partijskega vodstva, prav tako pa bodo omogočili sodelovanje mladine z imenovanjem novih delegatov.

OKTOBER 88

BTP

Buoni del Tesoro Poliennali

- BTP se lahko podpišejo pri okencih z avda Banca d'Italia ali pri drugih bankah po emisijski ceni, ne da bi plačali kakršne koli provizije.
- Nove obveznice so dveletne in štiriletne in se nudijo občinstvu v podpis proti gotovini; dveletne obveznice dajejo letno bruto obresti 11,50%, štiriletne obveznice pa 12,50% in se izplačujejo v dveh šestmesečnih obrokih.

- Obveznice se koristijo s 1. oktobrom 1988 in je zato treba ob podpisu doplačati dozorele obresti.

- V primeru da se preseže znesek podpisanih efektov, bo povpraševanje porazdeljeno.

- BTP imajo široko tržišče in se po potrebi z lahko unovčijo.

V podpis 13. in 14. oktobra

Emisijska cena

Rok

Efektivni letni donos

bruto

neto

99,10%

2 leti

12,38%

10,80%

98,80%

4 leta

13,31%

11,61%

BTP

V kolikšni meri prostožidarstvo pogojuje življenje in delo v Trstu

»Bratje« s črno kapuco

VOJMIR TAVČAR

Do leta 1922 v Trstu ni zašustel niti list brez dovoljenja prostožidarstva. Danes ni več tako. Z uveljavitvijo Krščanske demokracije na eni strani in komunistične partije na drugi, je prostožidarstvo izgubilo del svojega vpliva. Če izvzamemo stranke, pa prostožidarstvo najbrž ostaja najbolj vplivna struktura, saj je v njem najvidnejši del delovnega Trsta.

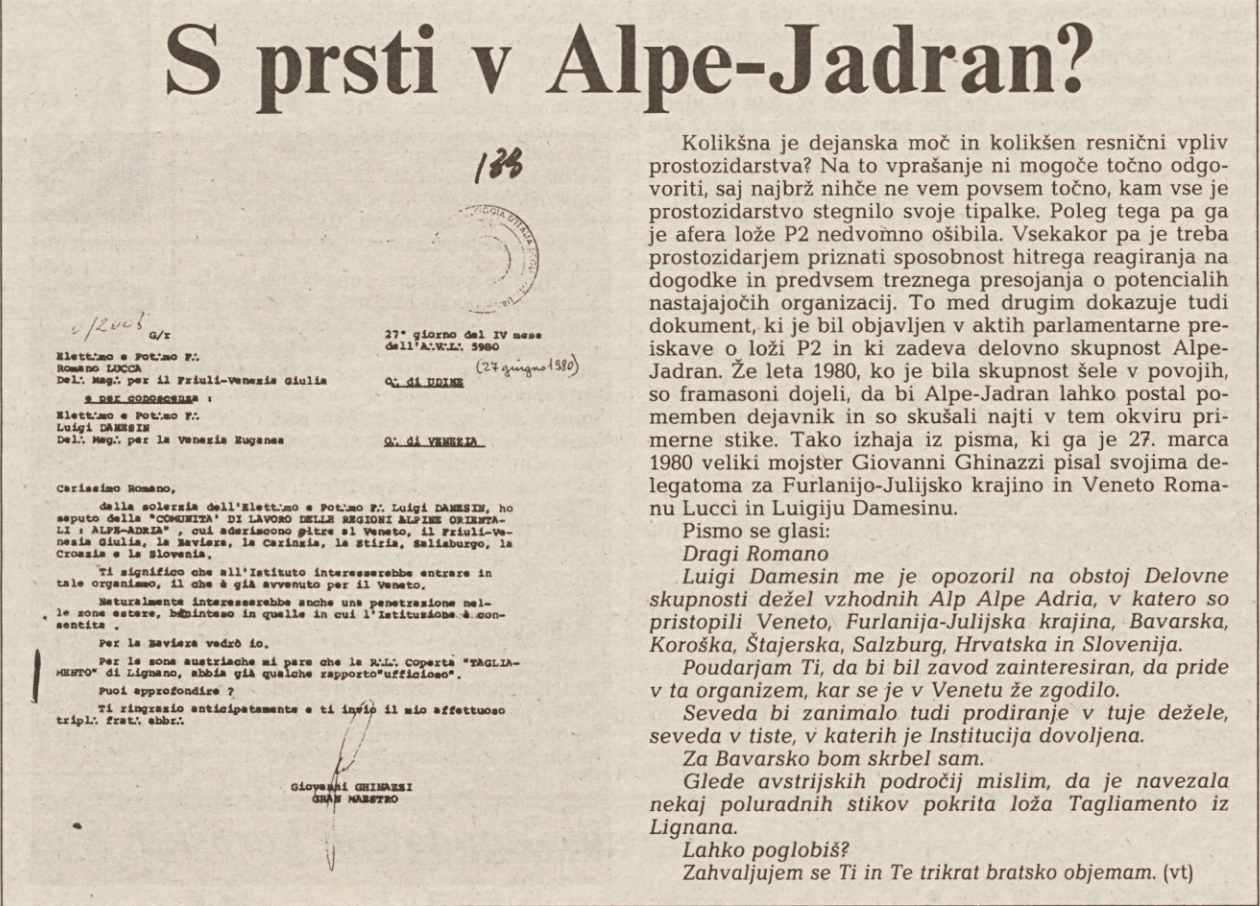
Tako mi je zaupal »brat«, ki noče biti imenovan, ko sem ga spraševal o dejanski teži framasonstva v Trstu. Po aferi Moncini, se zlasti pa po pismih, ki o jih ugledni Tržčanci naslovili amerškemu sodniku v obrambo trgovca, je v mestu polemika o prostožidarstvu spet v ospredju pozornosti. Najostrejša v svojih oce-nah sta bila tržaški in videmski škofjski tehnik, ki sta kratko malo obtožila prostožidarstvo, da »onesnažuje« tržaško politično življenje, da se vrinja v stranke in da predstavlja resnično nevarnost za sedanjost in prihodnost mesta. Videmski tehnik, ki ga ureja don Corgnali, pa je v svoji zadnji številki zahteval, naj se objavijo seznami imen vseh prostožidarjev v deželi.

Vendar Cerkev ni bila osamljena v napadu na prostožidarstvo. Na odgovornosti framasonov so večkrat namignili predstavniki KPI, z desne pa jih je nepričakovano ostro napadel bivši misovski poslanec Renzo De Vidovich, ki je v svojem časopisu govoril o pravi mafiji, ki v Trstu »sicer ne ubija, ker tega ne potrebuje«.

Zadeva Moncini je bila le kontingentni povod za napad na framasonstvo. Priložnosti za ugibanje o dejanski moči in dejanskem vplivu prostožidarstva je bilo tudi v preteklosti veliko. Ni je bilo pomembnejše politične operacije, o kateri se ne bi šušljalo, da so ji botrovali »bratje« tržaških lož. Pa tudi kariero marsikateraga politika ali gospodarstvenika naj bi omogočili in pospešili prav framasoni.

Nedvomno je k širjenju teh govoric pripomogla skrivnost, s katero se od nekdanj obdaja prostožidarstvo. »Bratje«, čeprav so člani nepokritih lož, z laikom ne smejo govoriti o »sobratih«. Kvečjemu lahko povedo, da nekdo ni član lože in ne sodi v prostožidarsko družčino, ne smejo pa povedati imen somišljenikov. In sploh je v ritualu lož in organizacije nekaj skrivnostnega. Najbrž ni naključje, da so se v prejšnjem stoletju v Italiji ravno framasonske lože prelevile v temeljne celice iredentistične konspiracije. Očitno je nekaj tega duha še ostalo, čeprav v dobrem smislu.

Poleg tega pa je na italijansko prostožidarstvo legla mračna senca Gelijeve tajne lože P2, ki je bila po ugotovitvah parlamentarne preiskovalne komisije prava prevratniška struktura, ki je za zaščito svojih koristi močno pogojevala italijansko demokracijo in je odigrala še ne povsem jasno vlogo v zadevi Moro, saj so ravno tej loži pripadali pomlajni in drugi vidni častniki italijanskih obveščevalnih služb. Ta mračna

senca je oplazila tudi Trst, saj je bilo več Tržčanov včlanjenih v to ložo. Najbrž še v času, ko Gelli ni bil njen častitljivi mojster. Po pričevanju nekaterih se je o dejavnosti lože odločalo samo v Rimu in periferni člani sploh niso vedeli za njeno delovanje.

Dvom pa je le ostal. Prek Trsta je bežal v tujino poverjeni upravitelj bančnega zavoda Ambrosiano Calvi, v Trstu so imela svoj legalni sedež podjetja mešetarja Flavia Carbonija, ki je bil s Calvijem le nekaj ur pred njegovo skrivnostno smrtjo, v Trstu so baje pri nekem komercialistu zaplenili seznam imen 50 prostožidarjev in doslej ni bilo še odgovora na poslanska vprašanja o tej zadevi.

Morda je zgolj naključje, da je bil Calvi v Trstu, ker je bilo mesto pač najboljša startna točka za beg na tuje. Morda je tudi res, da je zgolj poslovna izbira vodila Carbonija v Trst (pa čeprav so njegova podjetja poslovala predvsem na Sardiniji). Dvom pa seveda ostane. In prostožidarstvo samo sploh ni dosti pripomoglo k temu, da bi se sumi lahko razblinili.

Manlio Cecovini, ki je bil dolgo časa v samem vrhu italijanskega prostožidarstva, je sicer krajevnemu tedniku izjavil, da se prostožidarstvo sploh ne ukvarja s politiko. Vse govornice naj bi bile le sad ignorance in škodoželjnosti. Drugi vidni politiki, ki so odgovarjali na vprašanja lista pa so bili drugačnega mnenja

in marsikdo je podvomil v trditev, da je prostožidarstvo samo stična točka sposobnih, inteligentnih in reprezentativnih ljudi, ki ne morejo imeti samo stikov v strankah, ker so stranke po definiciji parcialne. »Po framasonskem pravilniku bi v ložah ne smeli govoriti o politiki,« pravi Fausto Monfalcon, ki se že dolgo časa ukvarja s prostožidarji, »občutek pa imam, da je bilo redkokatero pravilo tolikokrat kršeno, kot je bilo to.«

In tudi znotraj prostožidarstva sama je slišati nekaj kritičnih glasov. Tudi če ne upoštevamo vseh kritik, ki jih je »bratom« naslovil Siniscalchi, je tudi pri nekaterih tržaških prostožidarjih občutek nelagod-

Libertas, po slovensko svoboda

jani ne bi imeli na tem področju ekskluzive. Zato smo ustanovili Libertas in ji pravili jugoslovenska loža, ker je poleg Slovencev združevala tudi hrvaške in srbske brate.«

Loža je združevala kakih dvajset prostožidarjev in v bistvu ni imela veliko stikov z italijanskim framasonstvom. Bila je namreč neposredno povezana z britanskimi in škotskimi ložami in se je v svojem delovanju ter usmeritvi zgledovala predvsem po avstrijskem prostožidarstvu. Politično je bila usmerjena prozavezniško in je imela stik z vplivnimi, zlasti angleškimi častniki, s katerimi so se člani srečevali na večerjeh. »Pred ustanovitvijo lože so bili zavezniki do nas indiferentni,« pravi odvetnik Agneletto, »nato pa smo postali zaželeni.«

Loža ni sprejemala v svojo sredo komunistov, pa tudi komunisti niso

najbrž hoteli imeti stikov s prostožidarji.

Dokler je živelo Svobodno tržaško ozemlje, je loža Libertas imela svoj vpliv. Po odhodu zaveznikov pa je obvisela v zraku. Delovanje in sestankovanje je postopno pešalo in povsem zamrlo v začetku šestdesetih let, ko se je veliki mojster odselil v Rim.

»Tedaj sem vstopil v pokrito ložo P2,« pravi odvetnik Agneletto. »V tržaško italijansko ložo nisem hotel, ker je tržaško framasonstvo usmerjeno preveč nacionalistično, najbrž pa me tudi ne bi sprejeli. V loži P2 sem ostal vse do njenega razpusta, vendar nisem vedel, kaj se dogaja. Mi periferni člani se sploh nismo sestajali in nismo imeli nobenega stika v Rimu. Zato tudi nismo vedeli za Gelijevo rovarjenje.« (vt)

V osemdesetih letih prejšnjega stoletja je bila ustanovljena loža "Alpi Giulie", v katero so se včlanili med drugimi Attilio Hortis, Felice Venezian, Luigi Cambon, Teodoro Mayer, Costantino Doria in drugi. Loža si je v povezavi z italijanskim prostožidarstvom močno prizadevala, da bi okrepila vezi z Italijo in da bi z italijansko pomočjo vplivala na usodo Trsta. Po teh kanalih je tedaj prišlo v Trst veliko finančnih sredstev, s katerimi je Venezian spodbujal iredentistično delovanje.

Ob Venezianu sta bila med tržaškimi prostožidarji zlasti aktivna Teodoro Mayer in Giorgio Pitacco, ki sta po Venezianovi smrti imela vodilno vlogo zlasti v predvojnem in povojnem času. Po nekaterih virih naj bi prostožidarstvo znatno pripomoglo k vojnim operacijam predvsem s pomočjo obveščevalni službi.

Aneksija Trsta Italiji je delno zavrila delo iredentistično usmerjenega tržaškega prostožidarstva, ki pa je vsekakor bilo zelo močno, saj je na primer Pitacco leta 1922 postal župan, Mayer pa je bil najprej lastnik in odgovorni urednik krajevnega lista, nato pa prevzel dolžnost senatorja in ministra. Oblast prostožidarstva se je nadaljevala do leta 1925, ko je prostožidarstvo prišlo nazvzkriž s fašizmom. Odtlej in vse do leta 1945 je delovalo precej prikrito, razdrobljeno v razne skrivne lože.

Spor za Trst je takoj po drugi svetovni vojni dal močno spodbudo tržaškemu prostožidarstvu, ki je obnovilo svoje iredentistične korenine iz začetka stoletja. Rast framasonstva pa so omogočili tudi zavezniki, ki so v tem gibanju videli enega od jezov proti komunistični nevarnosti. Ob ustanovitvi STO se je tržaška loža iz taktičnih razlogov ločila od italijanske, v katero se je vrnila po 1954. letu. Po besedah Manlia Cecovinija je tržaška loža po svojih vezeh s francoskimi in britanskimi ložami precej pripomogla, da so se zahodni zavezniki zavzeli za pripadnost Trsta Italiji. Njeno ideologijo pa dobro ponazarja okrožnica z

dne 1. marca 1951, s katero je veliki mojster Franco Gandusio med drugim poudaril, da je "nacionalna enotnost eden od temeljev prostožidarske doktrine" in zato »tržaško framasonstvo ne bi nikoli pristalo na rešitve, ki bi bile v nasprotju s temi narodnostnimi načeli. In ta načela zagovarjamo dosledno, čeprav se zavzemamo za strpnost in spravo.«

V vsedravnem okviru je tržaško prostožidarstvo doseglo veliko uveljavitev leta 1959, ko je bil vodja tržaške lože prof. Marino Lapenna izvoljen za vodjo najvišjega sveta italijanskega prostožidarstva (sovrano gran commendatore). Dvajset let pozneje je ista čast doletela odvetnika Manlia Cecovinija.

Takoj po vojni so se tržaški prostožidarji zbirali v zasebni telovadnici prof. Apollonia na Garibaldijevem korzu, leta 1949 pa so odprli v Ul. S. Nicolò "tempelj", ki je bil sicer prikrit z etiketo Gynnasium. V njen se je zbiral dober del tržaške elite. Med najvidnejšimi člani so bili predsednik ustanove za industrijsko pristanišče Bruno Forti, voditelj pomorskih družb Mario Suttora, predsednik Trgovinske zbornice Antonio Cosulich, dekan znanstvene fakultete Antonio Marussi, liberalni občinski svetovalec Luigi Carbone in drugi.

Največja senca pa je legla na tržaško framasonstvo v drugi polovici sedemdesetih let in v začetku osemdesetih, ko so bili objavljeni seznami članov tajne Gelijeve lože P2. V prvem seznamu, ki je bil objavljen leta 1975, je bilo 24 Tržčanov, med katerimi tudi Alessandro Moncini, v seznamih, ki so jih pozneje zaplenili v Gelijevi vili, pa so bila imena osmih Tržčanov. Vendar kaže, da so vsi postali člani lože P2 v pregellijevski dobi in niso imeli stikov s prevratniškim »častitljivim mojstvom«.

Še danes pa tržaško prostožidarstvo ohranja svoje iredentistične korenine in svoj protislovenski pečat. »Zaradi tega po razpustu lože Libertas nisem hotel v italijansko ložo, pa tudi oni bi me ne sprejeli,« rad ponavlja odvetnik Branko Agneletto, eden od redkih, če ne edini tukajšnji slovenski prostožidar. (vt)

nosti zaradi nekaterih značilnosti framasonstva, zlasti italijanskega, ki naj bi se precej oddaljilo od tradicije in zgleda angleških, škotskih pa tudi avstrijskih in nemških lož.

»Prostožidarstvo,« pravi Monfalcon, »je prisotno zlasti v svobodnih poklicih, med zdravniki, inženirji, odvetniki, med visokimi javnimi funkcionarji, med poslovnimi ljudmi. Zato ima framasonstvo realno moč, lahko spodbudi ali zavira kariere, lahko postavlja zapreke tistim, ki mu nasprotujejo. Ta družbena oblast pa se seveda odraža tudi na političnem področju.« Tudi nekateri prostožidarski krogi potrjujejo to mnenje in dodajajo, da je prostožidarstvo dobro zastopano v Zvezi industrijcev. Poleg tega pa obstaja med prostožidarji »bratstvo«, obveza, da se somišljeniku pomaga v težavah. In včasih tudi več kot bi bilo dopustno.Vsekakor, pravijo v istih krogih, framasonstvo ne izvaja neke konkretne akcije. Vendar, ker so med »brati« ugledni in aktivni ljudje, je jasno, da se na ta način izvaja neki pritisk in neka politika.

O tem delu pa le redkokdaj ostane sled, saj gre v bistvu vse prek osebnih stikov, osebnega kontakiranja z ljudmi. Zato je o posegu prostožidarstva mogoče le sumiti, stvarnih dokazov pa seveda ni.

V zadnjih letih so mnogi videli pomoč framasonstva predvsem v burni rasti Liste za Trst. Seveda bi bilo zgrešeno, če bi pojav Liste, ki je bila tudi odraz ljudskega protesta, pravijo, tolmačili le kot prostožidarsko zaroto, pomoč pa so le dobili. Morda je pomagalo tudi dejstvo, da je bil med voditelji Liste Manlio Cecovini, ki je bil in je še vpliven prostožidar. In večkrat je bilo občutiti poseg in pritisk prostožidarstva, ko je Lista tvegala osamitev. Vselej se je nekaj zgodilo, da je LpT ostala pri življenju in vključena in tržaško stvarnost.

Kaj več je težko ugotoviti. Tudi na gospodarskem področju, na katerem je prisotnost framasonstva še bolj izrazita. Kaže, da so ravno prostožidarji tisti, ki v največji meri usmerjajo Trst bolj k sodelovanju z Bavarsko kot pa z neposrednim zaledjem, dokazov pa jasno ni. Očitna pa je vzajemna pomoč med »brati«, da se ohrani rast vseh članov družčine, ker je to jamstvo za stabilnost in vpliv organizacije.

Prostožidarstvo, ki se sklicuje na Palačo Giustiniani, je v Trstu najbolj številno. Poleg templja v Ul. San Nicolò ima še šest drugih lož. Ob teh naj bi bila še neka ženska loža, v kateri naj bi se združevale »zvezde Orienta«. Prostožidarstvo s Trga Gesù, ki je večkrat prišlo navzkriž s Palačo Giustiniani, pa naj bi imelo v Trstu dve loži. Koliko ljudi se združuje v teh ložah? Ocene so različne. Nekateri pravijo, da je v Trstu okoli 200 prostožidarjev, drugi pa govorijo o 600, celo 700 »bratih«. Iz nekaterih prostožidarskih krogov pa prihaja števila 300. Težko je reči, do kolikšne mere so ocene realne. Pri tem pa lahko pomaga praksa, ki narekuje, da mora imeti loža najmanj 7 članov, srednja loža jih ima okoli 20, večje lože pa od 30 do 40.

Kratek zgodovinski prerez tržaškega prostožidarstva

Korenine gibanja sodijo v konec prvega tisočletja, v Italiji pa se je prostožidarstvo razvilo zlasti v 18. stoletju. V tem stoletju so nastali tudi prvi zametki tržaškega prostožidarstva. Imena nekaterih tržaških framasonov so zasledili tudi med člani dunajskih, graških in praških lož, v Trstu samem pa je bila prva loža ustanovljena proti koncu stoletja, okoli leta 1770. Odločilni impulz framasonstvu je dala francoska armada, četudi je bila prisotna v teh krajih le kratko obdobje. Padec Napoleona in vrnitev Avstrije sta zadala tukajšnjemu prostožidarstvu hud udarec. Dunaj je tedaj namreč gledal z veliko nezaupljivostjo na lože, ki so nastale ob francoski spodbudi.

Drugi impulz širjenju prostožidarstva pa so dala prizadevanja za neodvisnost Italije. Framasonska struktura je bila kot nalašč za konspiracijo in ravno v teh ložah so nastali prvi zametki iredentističnih gibanj, iz katerih je bila nato oblikovana "Giovinetti Italia". Kot drugod na Apeninskem polotoku, je tudi v Trstu framasonstvo v prejšnjem stoletju poudarjalo svoj iredentistični značaj. V tedanjem odboru "comitato tergestino" so se zbrali med drugimi Francesco Hermet, Arrigo Hortis, Carlo Nobile, Antonio Vidacovich in drugi. Dodaten impulz tržaškemu framasonstvu pa je dalo dejstvo, da je po vojni iz leta 1866 Trst ostal izven italijanskih meja.

Po vsej deželi manifestacije in protestni shodi Upokojenci zahtevajo od vlade naj sprejme obljubljene ukrepe

Deželni sindikati upokojencev in upokojenci pri sindikalni konfederaciji CGIL, CISL in UIL so za naslednje dni napovedali številne protestne manifestacije, s katerimi hočejo opozoriti prebivalstvo na neodgovornost vlade, ki ni uresničila dogovorov s sindikati upokojencev. Pod pritiskom sindikatov je vlada s finančnim zakonom za leto 1988 namreč dodelila 4.500 milijard lir za povišanje minimalnih pokojnin in za njihovo ureditev, doslej pa še ni sprejela operativnih določil, ki bi prižgala zeleno luč za uporabo tega denarja. Kmalu bo parlament začel razpravljati o finančnem zakonu za prihodnje leto, vlada pa še ni uresničila dogovorov in je nasprotno poslabšala življenjsko raven večine upokojencev, saj je povišala "tickete" za zdravila in ponovno uvedla "tickete" za zdravstvene analize.

Položaj upokojencev in njihove zahteve so podrobno orisali na včerajšnji tiskovni konferenci na sedežu Konfederalne zbornice za delo, katere so se udeležili predstavniki deželnih tajništva sindikatov upokojencev. Deželni tajnik UIL Gianfranco Trebbi je najprej poudaril, da upokojenci ne bodo osamljeni v svojih zahtevah, saj se njihovi problemi tičejo vseh delavcev. »Potrebna je solidarnost med vsemi delovnimi kategorijami tudi zato, ker popolnoma podpiramo zahteve upokojencev na davčnem področju,« je dejal Trebbi. »Upokojenci zahtevajo namreč pravičnejšo davčno bremenitev, ki je prvi pogoj za smotno in primerno izkoriščanje državnih sredstev. Nato pa zahtevajo tudi boljše zdravstvene in socialne storitve, ki so seveda pomembne za vse državljane.«

Generalni tajnik CGIL za FJK Graziano Pasqual je nato opozoril na dejstvo, da ima vlada namen ošibiti vlogo javnih ustanov za skrbstvo,

zlasti INPS, kar bi pomenilo gospodarsko ojačanje velikih zasebnih zavarovalnic in ošibitev že tako šibkih družbenih slojev. Zato je med drugimi zahtevami upokojencev tudi tista o reformi INPS, ki bi lahko zagotavljala izplačevanje pokojnin. »Upokojenci zahtevajo na prvem mestu povišanje minimalne in socialne pokojnine, da se raven pokojnin naveže na raven plač in da vlada revalvira javne in zasebne pokojnine, ki so občutno oškodovane, saj sta jih v zadnjih letih krepko načeli inflacija in zastarela metoda obračunavanja. Vse to je vlada že sprejela z dogovorom 29. junija letos, obljub pa še ni izpolnila. Z manifestacijami v prihodnjih dneh si torej prizadevamo prisiliti vlado, da sprejme obljubljene ukrepe, zahtevamo pa tudi, da vlada odpravi komaj sprejete sanitarne "tickete",« je dejal Pasqual, ki je tudi menil, da je za vse to potrebna korenita davčna reforma. »Vlada je doslej uvedla le majhne spremembe, ki so le površno posegle na davčni sistem, potrebna pa je korenita reforma, ki bi obvarovala nizke in srednjenizke dohodke in bi razširila obdavčljivo osnovo,« je zaključil Pasqual.

Član deželnega tajništva CISL Carlo Bravo je na koncu orisal, kako bodo potekale protestne manifestacije. V Trstu naj bi upokojenci priredili veliko zborovanje — datum še ni znan — na katerem bi govoril tudi vsedrjavni tajnik. V Vidmu bo v petek, 14. oktobra, javna manifestacija, na Goriškem bodo manifestacije po vseh večjih središčih, v Pordenonu pa je že ves teden na Trgu XX. septembra stojnica, kjer delijo letake vsem občanom. »Zaenkrat bomo skušali informirati naše sosesčane, če deželne manifestacije ne bodo zalegle, pa bodo vsedrjavni sindikati proglasili splošno stavko,« je napovedal Bravo. (bg)

Sporazum med tržaško univerzo in družbo ENEL

Rektor tržaške univerze Paolo Fusaroli in ravnatelj podjetja ENEL za našo deželo in za deželo Veneto Delsotto sta včeraj zjutraj na krajši slovesnosti podpisala sporazum o daljnoročnem in večnamenskem sodelovanju med vseučiliščem in omenjenim državnim podjetjem. ENEL bo dal na razpolago naši univerzi, posebno njenim znanstvenim fakultetam, svoje tehnološke strukture in izkušnje svojih znanstvenikov ter strokovnjakov, posebno na področju didaktike in znanstvenega raziskovanja.

ENEL je podobne konvencije pred kratkim že podpisal s nekaterimi italijanskimi znanstvenimi ustanovami in univerzami, pred nekaj tedni tudi z videmsko. Rektor Fusaroli je po podpisu sporazuma podčrtal, da predstavlja ta konvencija z ENEL veliko pridobitev za tržaško univerzo in za njeno aktivno vključevanje v sodobne znanstvene in tehnološke procese.

Študenti tržaških znanstvenih fakultet se bodo lahko izobraževali, oziroma izpopolnjevali znanje, v ustanovah in raziskovalnih centrih ENEL, ki bo s svoje strani lahko črpal bodoče kadre s teh fakultet.

S tem sodelovanjem, kot je včeraj podčrtal rektor Fusaroli, se bodo okoristile predvsem ekonomska fakulteta, fakulteta za matematiko in fakulteta za strojno inženirstvo.

Pri Sv. Jakobu prve akcije

Priprave na stoletnico Ciril-Metodove šole

Bliza se 8. december, ko bo v Kulturnem domu v Trstu velika proslava 100-letnice slovenske Ciril-Metodove šole pri Sv. Jakobu. Pripravljalni odbor je imel že več sestankov, na katerih je bilo govora o poteku proslave, o tiskanju brošure ter o vseh pobudah, ki naj spremljajo to važno obletnico.

Jutri se bo odbor ponovno sestel v prostorih Odseka za zgodovino Narodne in študijske knjižnice. Govorili bodo o programu prireditve, ki ga je potrebno še dokončno izdelati, kot tudi o začetku nabiralne akcije med ljudmi, v družini, na šolah, ki naj bi pomagala zbrati denarna sredstva za kritje stroškov. V to akcijo so vključeni tudi naši denarni zavodi.

Preteklo nedeljo je pri Sv. Jakobu že stekla ena od nabiralnih akcij. Z njo so se šentjakobčani, ki se po maši zbirajo v baru v Ul. Concordia, spomnili dveh zaslužnih duhovnikov, Ivana Omerse in Matije Škabarja, kot tudi vseh pokojnih šentjakobskih Slovencev.

Protagonisti proslave bodo seveda bivši učenci Ciril-Metodove šole in nekateri še živeči učitelji. Naj navedemo njihova imena: Nicolina Karkovič-Zega, ki živi v Kopru in je zdaj stara 97 let; Jožica Trdina, 96 let, živi v Ljubljani; Andrej Šavli, 80 let, živi v Ljubljani; Mirko Logar, 91 let, živi v Kopru; Milica Golob-Čok, 86 let, živi v Trstu; Solza Grmek-Skočir, 83 let, živi v Ljubljani.

Objavljamo spominsko značko, ki jo je za to priložnost izdelal naš priznani umetnik Milko Bambič, ki je izdelal tudi osnutek pečata za vse nabiralne pole.

V nedeljo v Gročani razstava - sejem kmetijskih pridelkov

V Gročani bo v nedeljo razstava - sejem značilnih kmetijskih pridelkov Krasa. Gre za prvo takšno pobudo v tej vasi, na katero se že več časa vestno pripravljajo tako dolinska občinska uprava kot prebivalci Gročane, Peska in Drage.

Na razstavi, ki jo bodo odprli v nedeljo ob 9. uri, bodo obiskovalcem na ogled razni domači pridelki, kot so zelje, krompir, korenje, repa, čebula itd.; iz teh pa bodo pridni domačini pripravili tudi tipične domače jedi, kot na primer joto, zelje s klobaso, razne specialitete na žaru in domače slaščice. Obiskovalci si bodo lahko ogledali hleve pri družinah Antona Petarosa in Ivana Racmana, kot tudi kmetijske stroje in druge pripomočke, ki bodo nameščeni po vasi.

Pripravljalni odbor se na vso moč trudi, da bi nedeljska prireditev lepo uspela in da bi se je udeležilo čim več ljudi, ker bi to pomenilo najlepšo vzpodbudo za te nekoliko oddaljene vasi, kjer je tudi druga dejavnost precej skromna.

V DSI predstavili »Zgodovino koroških Slovencev«

Objektivnost moti koroške nacionaliste

Večinske narode večkrat precej moti, ko zaslišijo glas manjšine. To se je letos izkazalo tudi v Avstriji, ko je izšel nemški prevod slovenskega učbenika z naslovom Zgodovina koroških Slovencev. Ostre reakcije vseh treh strank so dokazale, da je ta zgodovinska knjiga zadala precej globoko rano nemškemu nacionalizmu. Učbenik so v ponedeljek zvečer predstavili v Društvu slovenskih izobražencev.

Ponedeljkov večer je sodil v okvir prireditev ob 3. Koroških dnevih, ki so nastale z namenom, da vzpodbudijo kulturno zблиževanje Slovencev v Avstriji in Italiji. Gostje večera so primorskim rojakom pokazali delček tega, kar se snuje in ustvarja pri njih. V pozdrav je zazvenel 15. preludij F. Chopina izpod prstov mlade pianistke Darije Kapus, ene najboljših učenk Glasbene šole na Koroškem. Nato je bila na vrsti likovna umetnost in torej otvoritev slikarske razstave Rudija Benetika iz Podjune. Dela, razobešana v Peterlinovi dvorani, kjer je potekal večer, je z laskavimi besedami predstavil Janko Zerzer, predsednik Kršćanske kulturne zveze iz Celovca. Opisal je življenjsko pot mladega likovnika od njegovih prvih korakov v umetnost, ko so ga sprejeli na znano ljubljansko akademijo, do njegovih pr-

vih uspehov in mednarodnih priznanj ter samostojnih razstav po Sloveniji in Severni Italiji. Strokovna umetnostna kritika je mlademu Benetiku izredno naklonjena, saj ga imenujejo za enega največjih mladih talentov.

O knjigi Zgodovina koroških Slovencev, ki jo je napisalo štirinajst stro-

kovnjakov, je spregovoril eden od avtorjev, Andrej Moritsch, profesor za vzhodnoevropsko zgodovino na dunajski univerzi. Ponedeljkovega večera se nista udeležila dr. Valentin Inzko, vodja strokovne ekipe avtorjev knjige, in prof. Jože Pirjevec, pisec poglavja o primorskih Slovencih, ker sta bila

službeno zadržana. Učbenik zaobjema obdobje od leta 1918 do danes. Knjigo so v slovenščini izdali pred dvema letoma in šele po odobritvi avstrijskega ministrstva so se lahko šolarji začeli učiti iz nje. Ko pa je letos prišlo do nemškega prevoda, so nastopile precejšnje težave. Vse tri stranke so reagirale zelo ostro in celo zahtevale, naj oblasti prepovedo knjigo. V avstrijskih časopisih je učbenik neletel na precej pozitivno oceno, le na Koroškem je prišlo do težav. Stranke so očitali avtorjem, da uporabljajo slovenska krajevna imena, ki nimajo nobene pravne podlage, in da je knjiga napisana protinemško. Zgodovina koroških Slovencev pa je premagala vsa nasprotovanja in je bila sprejeta kot dodatni učni pripomoček za vso Avstrijo.

Moritsch je prisotnim razložil, da knjiga še zdaleč ni napisana protinemško. Že samo dejstvo, da je izšla, pa je nacionaliste precej vznemirilo. Če k temu prištejemo še rabo nekaterih slovenskih imen, potem je mera polna. Zgodovinarji so s tem učbenikom načeli koroški deželni patriotizem in ga pričeli rušiti. Nasprotniki so sedaj primorani, da vsaj razpravljajo o tem, na kar so doslej skušali pozabiti. (hj)

Predstavitve Zgodovine koroških Slovencev v DSI

(Foto Magajna)

Sindikati javnih uslužbencev CGIL proti predlogu davčne reforme

Politični položaj v tržaški pokrajini in davčna problematika sta bili osrednji točki razprave na nedavnem sestanku vodstva Sindikata uslužbencev javnih ustanov CGIL. Izražena je bila velika zaskrbljenost zaradi nezadostnega nadzora kakovosti in učinkovitosti občinskih javnih služb, zaradi česar je Trstu neobhodno potrebna stabilna in učinkovita uprava. Podobno je tudi stališče sindikata glede davčne problematike, kjer so bili do sedaj doseženi rezultati v pogajanjih z vlado ocenjeni kot popolnoma nezadostni. Vodstvo Sindikata javnih uslužbencev je izrazilo tudi nasprotovanje postavitvi iz predloga finančnega zakona, ki se nanašajo na reformo finančne administracije, in povsem odklonilo vladni predlog o davčnem odpustu za neodvisne delavce.

Uvedba obveznega pouka glasbe povzroča šolnikom nemalo težav

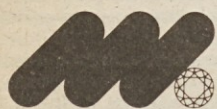
Novica, da bo z letošnjim šolskim letom pouk glasbe v osnovni in srednji šoli obvezen, je posebno med učitelji povzročila val preplaha in zaskrbljenosti, saj večina učiteljev ni glasbeno podkovana, da bi se lahko resno lotila tega predmeta. Poleg tega pa ni italijansko ministrstvo za šolstvo poskrbelo za primerne glasbene seminarje, na katerih bi se lahko šolniki naučili didaktičnih metod glasbene vzgoje. O vsem tem je pred nekaj dnevi v krožku Salvemini spregovorila pianistka Claudia Matiotto, ki se že vrsto let, v okviru Mednarodnega centra glasbenih raziskav (CIRM), ukvarja s študijem didaktičnih metod pri poučevanju glasbene vzgoje.

Claudia Matiotto je poudarila, da je v Italiji večina prebivalstva glasbeno nepismena. Tega pa je predvsem kriva šola, ki se ni nikoli resno lotila glasbene-ga pouka. Pianistka je ob koncu predavanja povabila šolnike, ki se nameravajo spoprijeti z glasbeno vzgojo, naj se udeležijo seminarjev, ki jih prireja CIRM. Letos so v programu: tečaj o gibu v glasbi, osnovni tečaj klavirja in tečaj o tehnikah dihanja.

■ Francesco Vitale je bil soglasno izvoljen za novega pokrajinskega tajnika avtonomnega sindikata policistov SAP. Novi tajnik, ki je bil izvoljen na včerajšnji skupščini, je načelnik urada za osebje policijskega oddelka na tržaški Pomorski postaji. Bil je med ustanovitelji deželne sekcije sindikata SAP v Furlaniji-Julijski krajini.

JUTRI
BO NAJINA
OBLETNICA
POROKE. ~
NE MISLIŠ
MENDA NA
TO POZABITI,
LJUBI.

draguljarna malalan

Narodna ul. 28
Opčine - TRST
Tel. 211465

Tri dni pred odločilno sejo tržaškega občinskega sveta Zadnji poskusi za oblikovanje večinskega občinskega odbora

Tri dni pred odločilno sejo občinskega sveta, na kateri bodo hočeš nočeš morali izvoliti novega župana, ni še jasno, kdo in katera koalicija bosta vodila tržaško občinsko upravo. Na sedežu PSI so se sinoči spet sestali predstavniki petstrankarske koalicije (KD, PSI, PSDI, PRI in PLI) in Liste za Trst v morda poslednjem poskusu za doseg sporazuma, ki bi odprl pot oblikovanju večinskih uprav. Krščanska neformalna je sogovornikom spet potrdila pripravljenost za širše soočanje,

tudi o županskem mestu, ki je bil do včeraj glavni kamen spora. Demokristjani pa so dali zelo jasno razumeti, da bi v zameno za župansko mesto zahtevali od zaveznikov zelo visoko politično ceno. Absolutno večino v novem občinskem odboru, predsednika Pokrajine, morda tudi predsednika upravnega sveta KZE (to mesto pripada sedaj socialistu Bevilacqua) in mesto predsednika avtonomne pristaniške ustanove, ki je sicer že dolgo let v ro-

kah KD. Socialisti so že v volilni kampanji in tudi po, volitvah zahtevali zase to vplivno in prestižno mesto.

Na srečanju, ki se je zavleklo pozno v noč, je tekla beseda tudi o županski kandidaturi liberalca Traunerja na čelu večinskega odbora, ki bi vodil upravo do evropskih volitev prihodnjega leta. V primeru te rešitve bi za predsednika Pokrajine izvolili republikanca Cervesijsa. Za izvolitev Traunerja se še najmanj ogrevajo republikanci in socialdemokrati, ki so volilni tekmeči liberalne stranke.

Tržaški občinski svet se torej sestane v petek. V prvih dveh glasovanjih je za izvolitev župana po zakonu obvezna absolutna večina glasov, v balotazi med kandidatom, ki bosta prešla največ glasov, pa bo župan izvoljen z navadno večino. Ob pomanjkanju sporazuma med strankami bo torej novi župan izvoljen prav v tem balotaznem glasovanju. Če bo prišlo do tega, ima največ možnosti za prodor demokristjan Franco Richetti, ki lahko računa na 18 glasov KD in po vsej verjetnosti tudi na podporo edinega svetovalca Slovenske skupnosti Lokarja, morda pa tudi na glas PRI, PSDI in dveh svetovalcev zelenih, ki so se predstavili pod simbolom marjetice.

Tržaška federacija PSI sklicuje za danes ob 18. uri v hotelu Excelsior Savoia skupščino članov, na kateri bo tekla beseda o političnem položaju in o upravnih perspektivah pred sejo občinskega in pokrajinskega sveta.

Nabrežinski občinski svet bo vzel v pretres proračun

Devinsko-nabrežinski občinski svet bo drevi vzel v pretres finančni proračun za tekoče leto, ki predstavlja temeljni preizkusni kamen za občinski odbor, ki nima za sabo potrebne večine. Koalicija, ki jo vodi predstavnik Slovenske skupnosti Bojan Brezigar, lahko trenutno računa le na politično podporo polovice svetovalcev. Upravo podpira pet svetovalcev Krščanske demokracije, tri predstavniki Slovenske skupnosti, neodvisni, bivši socialist Tuta in zeleni Certo. V opoziciji pa je deset predstavnikov KPL, PSI, MSI in Liste za Trst.

Župan Brezigar je ob predstavitvi proračuna napovedal, da bo po odobritvi finančnih dokumentov odstopil, če bo lahko s to potezo rešil občinski svet pred komisarsko upravo in Občino pred predčasnimi upravnimi volitvami. Formalnih pogajanj za razširitev devinsko-nabrežinske koalicije v zadnjem času ni bilo, tudi zato, ker je tržaško vodstvo PSI na pokrajinski ravni že zdavnaj prekinilo vse politične odnose s Slovensko skupnostjo, kateri očita, da ni spoštovala sporazuma o "štafeti" Brezigar-Caldi. Več pa je bilo neformalnih sestankov med strankami, ki pa do včeraj niso obrodili konkretnih rezultatov.

Baden-Württemberg želi povečati svoj promet po tržaškem pristanišču

Nadaljujejo se stiki predstavnikov tržaškega pristanišča z dejanskimi in potencialnimi uporabniki njegovih storitev in v ta okvir sodi tudi srečanje z delegacijo iz zahodnonemške zvezne države Baden-Württemberg. Avtonomno ustanovo za tržaško pristanišče je zastopal njen predsednik Michele Zanetti s sodelavci, v nemški delegaciji pa so med drugimi bili direktor badenwürttemberskega pristanišča na Renu Willi Heckle, zastopnik tamkajšnje občinske uprave Willi Weiblen in desetina občinskih svetovalcev treh največjih strank, ki so zastopane v občinskem svetu. Delegacija je bila v našem mestu na študijskem obisku, ki ga je organiziralo pristanišče v Stuttgartu za namenom, da bi od bližje spoznali in se dokumentirali o gospodarskih odnosih in blagovnem prometu med omenjeno veliko zahodnonemško deželo in tržaškim pristaniščem oziroma vso Furlanijo-Juljsko krajino.

Tranzitni in zunanjetrgovinski promet Badna skozi Trst je že danes na sorazmerno dobri ravni, ki pa postopoma narašča in ima potencialne možnosti za nadaljnji razvoj. To pa še posebno spriči dejstva, da so tamkajšnji gospodarstveniki začeli izvajati politiko porazdeljevanja svojih čezmorskih blagovnih tokov in težijo k večji uporabi južnih pristanišč, med katerimi je na prvem mestu Trst. Tržaška Pristaniška ustanova pa po svoji strani dokončuje študijo o možnostih izboljšanja in pospešitve železniških povezav z južno Nemčijo in še posebej z Bavarsko in z Baden-Württembergom. Pri tem ne gre pozabiti, da se Baden ponaša z najvišjo stopnjo proizvodnosti in izvoza med vsemi zahodnonemškimi deželami in da je obseg izvozne dejavnosti te dežele na primer enak tistemu, ki ga ustvari celotna Brazila.

Policisti zaprli 3 tatiče in zasegli ukradeno blago

V mreže policijskih agentov so se preteklo noč ujele tri osebe, ki so že več mesecev kradle v raznih trafikah, gostilnah in stanovanjih v mestnem središču. Trojica — 21-letni Stefano Gustini s Trga S. Giovanni 1, 53-letni Giuseppe Moro in njegov 23-letni sin Nicola (oba stanujeta v Drevoledu Campi Elisi 7) — se je ravno vračala iz Tržica, kjer je izvedla zadnjo tatvino. Policisti so zasegli tudi precej ukradene blaga, ki sta ga oče in sin Moro skrivala v svojem stanovanju.

Avtomobil, v katerem so se vozili tatovi, so agenti ustavili okrog 4 zjutraj v Ulici Valmaura. Ko so pregledali dokumente potnikov, so ugotovili, da so vsi trije imeli že večkrat opravka s pravico. Veleli so jim, naj stopijo iz avta, jih preiskali in končno pogledali tudi v prtljajnik. V njem je bila pištola-igračka, orodje za vlamljanje in precej zavojčkov cigaret, vžigalnikov in drugih predmetov, ki jih prodajajo v trafikah. Policisti so trojico odpeljali na kvesturo in na zaslišanju so obtoženci kmalu priznali, da so zagrešili kakih dvanajst kraj. Ukradeno blago so prodajali, nikakor pa niso hoteli izdati imen kupcev.

V stanovanju družine Moro so agenti našli majhno skladišče raznovrstnega materiala, od cigaret, tobaka in vžigalic do britvic, parfumov, radia, računalnika in celo dveh bančnih knjižic. Obenem so policisti zasegli levo vsoto denarja, ki so ga storilci verjetno odnesli iz blagajn okradenih lokalov.

Zaplenjeni plen

Trojica je pričela s svojo (organizirano) ilegalno dejavnostjo že junija, policisti pa jim vse doslej niso mogli priti na sled. Kaže, da je bila trojica posebej izurjena v krajah. Najraje so vlamljali v lokale in stanovanja. Gustini ter oče in sin Moro bodo morali na proces počakati v zaporu.

S pomembno udeležbo iz Jugoslavije Novi razstavljalci na Spazio 5

Na Tržaškem velesejmu bo od 21. do 25. oktobra 5. razstava raziskovanja in tehnologije »Spazio 5«, specializirana za področja raziskovanja, informatike, didaktike in umetnosti. Letošnja novost je predvsem v udeležbi: poleg tradicionalnih udeležencev, najpomembnejših tržaških raziskovalnih ustanov, se bosta prireditev udeležila tudi ugledna razstavljalca iz Jugoslavije, in sicer ljubljanski Inštitut Jožef Stefan in zagrebški Rudjer Bošković. Gre za raziskovalni ustanovi, ki sta prav pred kratkim sklenili sporazum o sodelovanju s tržaškim Centrom za znanstvene in tehnološke raziskave. Jugoslavija bo zastopala tudi med podjetji, specializiranimi za informatiko in mikroelektroniko ter s strokovnimi delegacijami, ki se bodo udeležile tržaške razstave prireditve.

Na področju umetnosti bo največ pozornosti nedvomno pritegnil Znanstveni imaginarij, razstava, ki je že uspešno gostovala v Parizu, Milanu in Neaplju in ki se postopoma razvija v pravi laboratorij znanstvenih podob. Zajela bo okrog 700 kvadratnih metrov površine, poleg nje pa bodo še razstavni prostori, posvečeni računalniški grafiki, video umetnosti in ologramom.

V kongresnem programu prireditve so že napovedane nekatere zanimive točke, kot na primer predavanje prof. Artura Falaschija, direktorja tržaškega dela Mednarodnega centra za genetsko inženirstvo in biotehnologijo (na temo: Genetsko inženirstvo za industrijski razvoj), in posvetovanje o ženskem delu v Italiji in Trstu s posebnim ozir na poklice v informatiki, ki ga prireja družba Informatica Friuli-Venezia Giulia.

Na didaktičnem področju velja omeniti letoščno redakcijo dnevnika Il Piccolo, ki so jo poimenovali Remo in ki bo prikazala razvoj telematike v službi novinarja. S področja informatike pa bo tržaška znanstvena razstava predstavila nekatere novosti, ki so v teh dneh na ogled na milanskem sejmu SMAU in ki predstavljajo zadnje dosežke na področju softwara, namenjene upravljanju podjetij in avtomatizaciji pisarniškega dela. Kot doslej bo tudi letošnja razstava Spazio 5 posvetila prostor tudi specializiranemu založništvu, tako v razstavnem kot v kongresnem delu prireditve.

Združenje krvodajalcev praznuje 25-letnico

Tržaško Združenje darovalcev krvi bo v nedeljo, 23. oktobra, praznovalo 25-letnico ustanovitve. Ob tej priliki bo Združenje priredilo svečan praznik v kongresnem centru na Pomorski postaji. Slavnost se bo začela ob 10. uri v dvorani Saturnia s pozdravom predsednika Združenja Ennia Furlanija. Za njim bodo spregovorili predstavniki političnih, cerkvenih in vojaških oblasti, nato pa bodo člani Združenja imenovali Prima Rovisa za častnega predsednika te organizacije, podelili nagrado princu Karlu Thurn und Taxisu in priznanja najbolj zaslužnim članom in podpornikom.

Rdečega brigadista bodo prav kmalu poslali v Rim

Rdečega brigadista Edmonda Stroppolatini, ki so ga pred dnevi aretirali na mejnem prehodu pri Opčinah, bodo v kratkem (verjetno že danes) odpeljali iz Trsta v rimski zapor. Dokler namestnik državnega pravnika Grigani ne bo izdal proti njemu zapornega naloga, pa bo obtoženec ostal v Koroneju.

Stroppolatini je bil pred petimi leti obsojen na 15 let zavora na procesu o umoru Alda Mora. Obtoženec je bil namreč aktiven v vrstah gibanja »Movimento proletario rivoluzionario offensivo«, ki je bilo zelo blizu teroristični organizaciji Rdečih brigad. Trenutno je bil Stroppolatini na začasni svobodi, periodično pa se je moral javljati na rimski kvesturi.

Obtoženec namestniku državnega pravdnika ni povedal, zakaj je pobegnil v Jugoslavijo. Rekel je le, da je bil naveličan Rima. Čez mejo je prišel ilegalno in verjetno sploh ni pričakoval kontrole med vožnjo na vlaku. Ker pri sebi ni imel potnega lista, so ga miličniki poslali nazaj v Italijo. Moral je stopiti na drugi vlak in se odpeljati proti državi, ki jo je ravnokar zapustil. Na mejnem prehodu na Opčinah pa so ga prijeli agenti obmejne policije.

Divjo vožnjo ukradenega golfa ustavil šele strel policista

Šestindvajsetletni Enrico Dodich iz Naselja Sv. Sergija je v noči med ponedeljkom in torkom povzročil v Miljah precej nevarnosti policiji in karabinjerjem. Pred sodnikom se bo moral zagovarjati zaradi kraje avtomobila, vožnje brez vozniškega dovoljenja in pijanosti. Poleg tega ni nudil pomoči motoristu in njegovi sopotnici, ki ju je v svoji divji vožnji podrl na tla. Med zasledovanjem sta se lažje ranila tudi karabinjerja.

Na policiji so povedali, da je imel mladenič že večkrat opravka s pravico zaradi posesti mamil in raznih manjših kaznivih dejanj. Dodich je v ponedeljek zvečer ukradel golf, v Ulici Flavia pa so ga kaj kmalu opazili karabinjerji. Ko jih je zagledal, je voznik močneje pritisnil na plin. Karabinjerji so mu sledili, na križišču med Ulico Battisti in Trgom Foschiatti v Miljah pa so se zaradi nepričakovane ovire na cesti zaleteli v parkirane avte.

Karabinjerjem se je pridružila tudi policija. Dodich je drvel dalje in je na Trgu Cagni trčil v motor, na katerem se je vozila 19-letni Andrea Treu iz Ul. Scomparini 27 in 18-letna Caterina Lughini iz Ul. Commerciale 19. Oba sta padla na tla, na srečo pa sta se lažje potolkla. Dodicheve divje vožnje je bilo konec šele ko je eden od agentov izlekel pištolo in zadel gumo golfa...

Sindikato CISAS o stanju v tržaški občinski upravi

Upravno-politični položaj na Občini Trst je bil predmet tiskovne konference, ki jo je včeraj priredila sindikalna konfederacija CISAS (sindikati javnih uslužbencev) in na kateri so poudarili, da »upravna nesposobnost, ki so jo izkazali na Občini, negativno vpliva na delovanje javnih služb«. Najbolj jih moti način, kako na Občini izvajajo člen 40 predsedniškega odloka 347 iz leta 1983 o namesnitivni osebja v javnih ustanovah. CISAS je nadzornemu odboru predstavil že 329 pritožb, ker se uprava, ko je odločala o osebju, ni obrnila na sindikat - kot določata zakon in delovna pogodba. V mnogih primerih so nameščali ljudi na neprimeren način in ne glede na njihove sposobnosti. Po besedah sindikalnih predstavnikov na Občini niso nikoli uresničili preureditve uradov in občinskih služb, ki jo je predvideval načrt iz leta 1982 izrednega komisarja Sicliarija. Trenutno naj bi bilo še 800 prostih mest, medtem ko uprava ne spoštuje dogovorov o skupni delovni pogodbi. Zato imajo člani CISAS namen ubrati pravne poti, ker je po njihovem mnenju občinska uprava verjetno zagrešila tudi prekršek izkoriščanja javnih dolžnosti v zasebne namene; po drugi strani pa jo nameravajo prijaviti tudi računskemu dvoru zaradi upravnih in pogodbenih pomanjkljivosti v njenem delovanju.

Trst se uveljavlja kot most med ES in zunanjim svetom

Medtem ko se na razstavišču pripravljajo na bližnjo razstavo »Spazio 5«, predstavniki Avtonomne tržaške velesejske ustanove zastavljajo delo za daleč naprej. Njen generalni tajnik Tamaro se je pred dnevi mudil v Bruslju, kjer so v okviru Komisije evropskih skupnosti opravili zelo laskav obračun udeležbe afriških držav, pridruženih Evropski skupnosti, na Mednarodnem tržaškem velesejmu. Zanimanje ES za sodelovanje s temi državami pa še narašča, kar pomeni, da bo tudi Trst v naslednjih letih imel v tem okviru vse pomembnejšo vlogo.

Še ena velika in pomembna novost prihaja od Velesejske ustanove: maja 1990 bo tržaška Pomorska postaja gostila 10. razstavo ro-ro, najpomembnejšo svetovno kongresno in razstavno prireditev, specializirano za področje kombiniranega prevoza, ki uporablja sistem »roll on-roll off«. Doslej so bile take razstave že v Londonu, Hamburgu, Nici, Montecarlui in Göteborgu. Odločitev, da bo naslednja prireditev te vrste v našem mestu, je bila sprejeta ob nedavnem obisku delegacije njenih prirediteljev v Trstu, ki so se o podrobnostih pogovarjali s prestavniki pristanišča in velesejske ustanove. Podporo in pomoč pri organizaciji te velike razstave prireditve pa so tudi že zagotovile deželna, in tržaška občinska oziroma pokrajinska uprava.

Prof. Tavčar bo v Beljaku predstavil Molinarijeve pesmi

Prof. Josip Tavčar bo v ponedeljek, 17. oktobra, v Kongresnem centru v Beljaku na avstrijskem Koroškem predstavil zadnjo zbirko pesmi Paola Molinarija, ki nosi naslov »Gradini« in je napisana v štirih jezikih skupnosti Alpe-Jadran. Pobuda za predstavitev prihaja od direktorja beljaške kongresne hiše Otta Wankerja in sodi v okvir sodelovanja v prostoru Alpe-Jadran oziroma številnih iniciativ, ki jih v tem smislu uresničuje beljaški Kongress Haus.

Solimbergo pri prefektu

Tržaški prefekt in deželni vladni komisar Eustachio De Felice je včeraj dopoldne sprejel predsednika deželnega sveta Paola Solimberga, ki mu je uradno sporočil sestavo komaj izvoljenega predsedstva deželne skupščine Furlanije-Juljske krajine. Solimbergo je prefektu obrazložil tudi glavne načrte za posodobitev deželnega upravnega aparata. De Felice je gostu izrazil vso pripravljenost za utrditev sodelovanja med vladnimi telesi in deželno ustanovo.

V Miljah nov sedež CGIL

Uradi občinske sekcije Delavske zbornice CGIL iz Milj bodo od petka delovali na novem, sodobno urejenem sedežu v Ul. Bacchiocco 6. Sedež bodo s krajšo slovesnostjo, na katero so vabljeni vsi člani sindikata, odprli v petek ob 16.30. Miljska CGIL je imela dolgo let sedež v bližnji stavbi na Trgu Galilei. V novih prostorih bo delovala tudi večnamenski center te sindikalne zveze, ki se bo pretežno ukvarjal s problematiko socialne in zdravstvene oskrbe.

† Zapustila nas je naša draga Marija Raseni vd. Bartol

Pogreb bo jutri, 13. t. m., ob 12.15 iz mrtvašnice glavne bolnice v cerkev na Pesek.

Žalostno vest sporočajo sinova Marjo in Silvo, vnuka Boris in Claudio ter drugo sorodstvo.

Pesek, 12. oktobra 1988

Pogovor s skupino slovenskih animatork

Animacija mora razvijati otrokovo ustvarjalnost

Razmere sodobnega življenja, večna naglica, pomanjkanje časa, ki je pogosto povezano z živčno napetostjo, razvoj telekomunikacijske tehnike ter pomanjkanje prostora, vse to so vzroki, da se otroci v sodobni družbi vedno manj igrajo. Otrok je tako prikrajšan bistvenega elementa za skladen osebnostni in fizični razvoj. Večurno sedenje pred televizorjem in preobremenitev z izvenšolskimi dejavnostmi lahko povzročata, da otroci postanejo apatični ali agresivni. Le sproščen, zadovoljen otrok bo lahko v celoti aktiviral svoje sposobnosti ter skladno razvil svojo duševnost.

Za rešitev teh problemov skuša dati svoj prispevek tudi skupina vzgojiteljic, ki se že vrsto let ukvarja z animacijo s šolskimi in predšolskimi otroki. Pred kratkim so ustanovile skupino "Potujoči potepači", ki z nastopi po vaseh naše pokrajine žanje velik uspeh med otroki in njihovimi starši. Clance te skupine Jasna, Darja S., Darja G., Adriana, Vera, Nives, Neva, Betti in Mariza so nam razložile svoje poglede na vzgojo ter opisale to zanimivo pobudo.

Koliko časa se ukvarjate z animacijo?

»Z'animacijo smo se začele ukvarjati leta 1985, ko je bil na Prosvetni zvezi v Trstu organiziran prvi tečaj animacije, ki je bil bolj splošnega značaja. Leta 1986 smo imele drugi tečaj, ki smo ga zaključile z animacijo v Kulturnem domu v okviru Prešernove proslave. Pomladi istega leta smo se udeležile tečaja o telesnem izražanju in mimiki, ki ga je vodil Claudio Viviani, ki se že vrsto let ukvarja z gledališko dejavnostjo. Pomladi 1987 in jeseni istega leta smo imele šest srečanj o gledališki animaciji z Antonello Asoltoli ter dve srečanja o psihomotoriki z Anito Presterä. Obe predavateljici delujeta na šoli za pedagoško animacijo v Milanu. Od novembra 1987 do maja 1988 pa smo sledile tečaju o lutkah, ki ga je vodil Claudio Viviani. Nekateri izmed nas obiskujejo univerzo, in sicer fakulteto za psihologijo, druge pa šolo za socialne delavke. Večina od nas je dokončala učiteljske ali vzgojiteljske šole.«

Kakšni so vzgojni smotri animacije?

»Otroci so zelo navdušeni, radi sodelujejo pri igrah. Opazili smo, da so

»Z'našo dejavnostjo skušamo razvijati predvsem otrokovo aktivnost. Mlad razvijajoči se človek je potreben nenehne aktivnosti, s pomočjo katere se razvije otrokova intelektualna in čustvena sposobnost, zaznavna občutljivost pa postane večja. Drugi vzgojni smoter, ki ga skušamo uresničiti, je spodbujanje in krepitev socializacije. S skupinsko igro krepimo otroku socializacijski proces. Skrbimo, da se vsi otroci čimbolj vključijo v igre, ki jih predlagamo, skušamo odpraviti tekmovalnost, vsak otrok pa ima možnost, da v igri izrazi svoje občutke in želje. Pri animaciji izhajamo vedno iz otrokovih potreb in želja. Vse naše dejavnosti pa so vedno prej skrbno pripravljene. Najprej pomislimo, kaj bo otrokom všeč, kakšna igra bo iz vzgojnega vidika bolj primerna, kako se bo otrok odzval na naše predloge, nato pa pripravimo igre in pravljice. Povedati moramo, da je animacija širok pojem; v glavnem jo delimo na gledališko animacijo, likovno animacijo, glasbeno animacijo. Cilj vsake pa je razviti otrokovo spontanost, ustvarjalnost in socializacijo.

Naš odnos do otrok je različen kot je v šoli, kjer se mora otrok naučiti zastavljen program in je zato nujno podvržen disciplini. Z animacijo je drugače; skušamo dati otroku možnost, da sproščeno razvija svojo ustvarjalnost, kajti z veseljem in igrivostjo pride na dan vse otrokovo notranje bogastvo. V zvezi s "Potujočimi potepači" je glavni cilj te pobude ta, da zvažimo otroke na vaški trg, na odprto, da se z njimi igramo, tako kot smo se mi igrali v našem otroštvu, ko nismo čepeli ure pred televizijskim sprejemnikom. Z našim kombijem se vozimo iz vasi do vasi in v kraju, ki je najbolj primeren, zberemo otroke in priredimo skupinske igre. Ko odidem, skušamo pustiti otrokom to sporočilo: "Igrajte se še naprej, tudi brez nas." Opazamo, da je tudi na vaseh način življenja otrok podoben kot v mestu, saj po povratku iz šole takoj sedejo pred televizijo in ni več tistih "klap", kot so bile nekoč.«

Kakšen je odziv otrok na vaše pobude?

»Otroci so zelo navdušeni, radi sodelujejo pri igrah. Opazili smo, da so

otroci kar "lačni" ustvarjalne igre, želijo koga, da jim to omogoči in mi jim skušamo to željo uresničiti.«

Kaj pa starši?

»Vsaka novost pripelje v začetku do neke vrste nezaupanja. Ko pa vidijo, da animacija privede do pozitivnih rezultatov, so zadovoljni, predvsem ko opazijo na obrazih svojih otrok veselje in navdušenje. Idealno bi bilo, da bi tudi starši sodelovali v igrah, da bi se sprostili s svojimi otroki in bolje razumeli to našo pobudo.«

Kakšne težave pa imate pri vašem delu?

»Animacija je večkrat slabo pojmovana: ponavadi ljudje pričakujejo gledališko predstavico ali pa kratko zabavo. Trudimo se, da bi starši razumeli, da je animacija vzgojna dejavnost. Imamo tudi veliko potrebo po novih prostorih, kjer bi vadili. Prostor, ki nam ga nudi ZSKD, začenja biti pretesen za naše potrebe. Vsekakor bi želeli, da bi dobili prostor v mestu, kjer so tudi problemi otrok večji.«

Kakšen pomen ima za vas osebno animacija?

»Rade se ukvarjamo z animacijo, predvsem ker se dobro počutimo v družbi otrok in jim zato želimo čimveč nuditi. Delo z otroki nam pomaga bolje razumeti človeško naravo in predvsem duševnost. Animacija je uspešna le takrat, kadar vzgojitelj dela tudi na sebi. Moraš se zavedati problemov, ki jih nosiš v sebi ter se truditi, da jih odpraviš. Nепrestano moraš razvijati tudi lastno ustvarjalnost, kajti le ustvarjalen animator bo želel uspehe. Izbrale smo animacijo, ker želimo pomagati otrokom, in s tem se čutimo duševno vedno bolj bogate.«

Kaj pa pripravljate za bodočnost?

»Pripravljamo lutkovno igrice, ki jo bomo priredili v otroških vrtcih za čas miklavža. Same smo si izmislile pravljice in pripravile lutke. Nato bodo na vrsti še druge podobne prireditve. Ta mesec bomo sledile tečaju Orf glasbe, novembra pa tečaju o lutkah. Predavateljci pa bodo tokrat iz Ljubljane. "Potujoče potepače" bomo skušale ponoviti pomladi po vaseh, ki jih še nismo obiskale. Povabljeni smo bile tudi na Goriško. Nadaljevale bomo tudi z laboratoriji animacije. Upamo, da se bodo vsi ti naši programi uresničili.«

St. Sa.

šolske vesti

Sindikata Slovenske šole obvešča vzgojiteljice, da je razpisal izredni rok za habilitacijo po zakonu 276/88 za poučevanje v otroških vrtcih. Prošnjo lahko vložijo vzgojiteljice, ki izpolnjujejo naslednje pogoje: a) so poučevale kot suplente v državnih otroških vrtcih v šolskem letu 1981/82 z letnim imenovanjem šolskega skrbništva, b) so opravile, tudi kotčasne suplente z imenovanjem didaktičnega ravnatelja, v šolskem letu 1978/79/80/81/82 eno leto (180 dni) supplence v državnih otroških vrtcih in drugo leto supplence v sedemletju 1975/82. Rok za vložitev prošnje zapade 2. novembra t. l. Informacije na sedežu SSŠ, Ul. Carducci 8, v sredo in petek od 11. do 12. ure, v torek in četrtek, od 16. do 17. ure.

izleti

Zvezi upokojencev CGIL Križ-Nabrežina obveščata, da so še na razpolago mesta za izlet v Celje in okolico 21., 22. in 23. oktobra. Za informacije telefonirajte na št. 220710 in 200036 ob uradnih urah.

SPDT priredi v nedeljo, 16. t. m., izlet z osebnimi avtomobili na Zermulo. 2145 metrov visok vrh v Karnijskih Alpah spada v deseterico vrhov Poti prijateljstva v naši deželi. Odhod ob 6.30 izpred sodne palače na Foru Ulpiano. Izlet vodi Vojko Slavec, ki je tudi na razpolago za morebitne informacije (tel. 7796339).

razstave

V **TK Galeriji**, Ul. sv. Frančiška 20, je odprta razstava z naslovom **UMETNOST IN POHIŠTVO**. Svoja dela razstavljajo: Nado Canuti, Pasquale Di Fabio, Federico Gismondi, Ali Al Jabiri, Paolo Pratali, Daniela Rancati in Tina San.

V **Kraškem muzeju in Repnu** je odprta razstava **ČLOVEK IN LES**. Razstava bo odprta do 23. oktobra, pripravil jo je Odsek za zgodovino pri Narodni in študijski knjižnici v sodelovanju z odborništvom za kmetijstvo Tržaške pokrajine. Urnik: od ponedeljka do petka od 16. do 19. ure, ob sobotah in nedeljah od 14. do 19. ure.

V **Studiu PHI - Ul. S. Michele 8/1** - je na ogled do 23. t. m. fotografska razstava **Alfreda DAVOLJA** in **Alda PALINA**.

V **galeriji Torbandena** bo do 30. t. m. odprta razstava slikarja Edmonda DOB-RZANSKEGA.

V **Palači Costanzi** razstavlja do 23. t. m. slikar Ulisse SARTINI. Urnik: od 10.00 do 13.00 in od 17.00 do 20.00.

V **galeriji Catesius** bodo v soboto, 15. t. m., odprli razstavo slikarke Rosdear.

gledališča

VERDI
Jesenska simfonična sezona - V soboto, 15. t. m., ob 20.30 bo na sporedu recital pianiste Lilie ZILBERSTEIN. Izvajala bo skladbe Schumanna in Rahmaninova.

ROSSETTI
Gledališka sezona 1988/89 - Pri osrednji blagajni v Pasazi Protti so v teku vpisovanja novih abonmajev in potrditve starih.

CRISTALLO - LA CONTRADA
Nocoj ob 20.30 ponovitev dela Carpinterija in Faragune MARINARESCA ali NEL PAESE DELLE MALDOBRIE. Režija Francesco Macedonio.

Pri blagajni gledališča Cristallo (Ul. Ghirlandaio 12) so v teku vpisovanja novih abonmajev.

mali oglasi

OSMICO je odprl Zahar v Borštu. Toči staro belo in črno vino.

PRODAM prostorno hišo z dvoriščem in vrtom v Dolini. Tel. 228390.

PRODAM fiat 124 v dobrem stanju. Edini lastnik. Tel. 220539.

PRODAM autobianchi A 112 E rdeče barve, letnik 1981, v dobrem stanju. Tel. 363531 od 13. do 14. ure.

GOSTILNO dajemo v najem. Telefonirati ob uri obedov na št. 231741.

PRODAJALNA jestvin in zelenjave išče fanta z odsluženim vojaškim rokom. Tel. 213578 med 12. in 13. uro.

NUJNO iščemo tehnika za montažo TV anten in popravilo televizorjev. Pismene ponudbe na Oglasni oddelek Primorskega dnevnika, Ul. Montecchi 6, 34137 TRST, pod šifro "Tehnik".

22-LETNA TAJNICA išče katerokoli zaposlitev. Telefonirati ob jutranjih urah na št. 229402.

čestitke

Danes praznuje rojstni dan **MARJO MAGAJNA**. Svojemu sovaščanu voščimo še vsaj milijon fotografskih posnetkov. KD Vesna, Skdanc in kriške organizacije.

Danes praznuje rojstni dan **BORIS BOŽIN** iz Rupe pri Gorici. Še na mnoga leta mu kličejo družine Vidali, Peric, Ferluga in Marija Purič.

V Mačkolljah je včeraj slavil **RUDOLF OLENIK 85. rojstni dan**. Vse najboljše in da bi mu bilo zdravje bolj naklonjeno mu želijo vsi domači, sestra Alojzija in nečakinje.

GIZELA SMOTLAK praznuje danes 87 let. Da bi še dolgo bila med nami zdrava in vesela ji kličejo vsi domači.

razna obvestila

Odbor za organizacijo proslave ob stoletnici Ciril-Metodove šole je odprl pri TKB in pri Hranilnici in posojilnici na Opčinah tekoča računa in sicer pri TKB št. 5197/49, pri denarnem zavodu na Opčinah pa št. 7227. Vsi, ki bi želeli denarno prispevati za izpeljavo proslave, lahko to storijo preko navedenih računov.

Taborniki Rodu Modrega vala, družine Šumečih borov Prosek-Kontovel, obveščajo, da se sestanejo vsako soboto ob 16. uri v Soševi hiši na Proseku. Vabljeni vsi, ki se nam hočejo pridružiti.

Komisija za biveše politične zapornike, internirance in izgnance obvešča, da pripravlja v Portorožu v hotelu Bernardin 13. in 14. oktobra t. l. SREČANJE BIVŠIH INTERNIRANK AUSCHWITZA. Vabljeni so tudi interniranke s Tržaškega in Goriškega. Prijave in informacije v hotelu Bernardin, Obala št. 2, tel. 003866/75771.

Smučarski klub Brdina - Opčine obvešča, da je predsmučarska telovadba za otroke vsak torek od 18.00 do 19.30 v Sezani (v šolski telovadnici pri marketu Emona). Zanimajo naj se javijo na sedežu kluba, Proseška 131, Opčine.

Smučarski klub Brdina - Opčine organizira začetni in nadaljevalni smučarski tečaj na plastični stezi v Nabrežini od 13. novembra dalje. Vse informacije na sedežu kluba, Proseška 131, Opčine.

razne prireditve

Glasbena matica prireja v četrtek, 13. t. m., ob 16. uri v Gallusovi dvorani, Ul. R. Manna, **JAVNO KLAVIRSKO URO**. Prof. Igor Lazko z beograjske fakultete za glasbeno umetnost bo ob sodelovanju gojenca Glasbene matice Aljoše Starca obravnaval Letne čase, opus 37 P. I. Čajkovskega.

Pripravljalni odbor iz Gročane, s Peska in iz Drage vabi na 1. RAZSTAVO-SEJEM ZNAČILNIH KMETIJSKIH PRIDELKOV KRASA, ki bo v Gročani v nedeljo, 16. oktobra, od 9. do 18. ure. Program: ob 9. uri odprtje razstave-sejma, ob 14. uri pozdravi in koncert Godbe na pihala iz Ricmanj. Obiskovalcem na razpolago tipične domače jedi: jota, zelje s klobaso, razne specialitete na žaru ter domače slaščice in kruh; ogled hlevov pri družinah Petarosa Anton (Gročana 26) in Racman Ivan (Gročana 28) ter ogled raznih kmetijskih strojev in pripomočkov, ki bodo nameščeni po vasi. Vabljeni!

PD Mačkollje vabi na lutkovno predstavo z naslovom "FESTIVAL ROPOTULJ, ZVONCEV IN KUHNJSKIH LONCEV" v izvedbi KPD ŠMIHELJ. Prireditve bo v nedeljo, 16. oktobra, ob 16. uri v srenjski hiši v Mačkolljah.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Oscar Wilde

Važno je imenovati se Ernest

Režija: Marko Sosič

Igrajo: Vladimir Jurc, Tone Gogala, Anton Petje, Alojz Milič, Adrijan Rustja, Lidija Kozlovič, Stanislava Bonisegna, Lučka Počkaj in Bogdana Bratuž.

Premiera v petek, 14. oktobra, ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu.

ABONMA RED A

PONOVITVI:

v soboto, 15. oktobra, ob 20.30 — ABONMA RED B — prva sobota
v nedeljo, 16. oktobra, ob 16.00 — ABONMA RED C — prva nedelja

...

Prodaja abonmajev in vstopnic od 10. do 12. ure vsak delavnik ter eno uro pred pričetkom predstav pri blagajni Kulturnega doma, Ul. Petronio 4 (tel. 734265).

TRŽAŠKI
PARTIZANSKI
PEVSKI
ZBOR

BORCI, PEVCII

Ob slavu I., II. in III. prekomorske brigade, ki bo v soboto v Kopru, pripnite si na prsi borbeno odlikovanja in Gallusova priznanja.

Zbirališče ob 9.50 v koncertni dvorani za akustično vajo. Nastop ob 11. uri.

kino

ARISTON - Zaprt.

EXCELSIOR I - 18.00, 22.15 **Good morning Vietnam**, r. Barry Levinson; i. Robin Williams.

EXCELSIOR II - 18.15, 21.45 **D.O.A. - Dead on arrival**, krim; r. Rocky Norton.

NAZIONALE I - 16.30, 22.15 **Il ristorante all'angolo**, kom.

NAZIONALE II - 16.30, 20.15 **Mondo cane 2000 l'incredibile**. □□

NAZIONALE III - 16.15, 22.00 **Sesso bollente**, porn. □□

NAZIONALE IV - 16.30, 22.00 **L'impero dei sensi**, dram., r. N. Oshima, i. M. Eiko, N. Aoi. □□.

FENICE - 18.00, 22.15 **Coming to America - Il principe cerca moglie**, kom.; i. Eddie Murphy.

GRATTACIELO - 16.30, 22.15 **Mister Crocodile Dundee II**, r. John Cornell, i. Paul Hogan, Linda Kozlovsky.

MIGNON - 16.00, 22.00 **Asterix contro Cesare**, ris.

EDEN - 15.30, 22.10 **Stimolazioni animalesche**, porn. □□.

VITTORIO VENETO - 16.00, 22.00 **Incontri intimi di coppie viziose**, porn. □□

CAPITOL - 16.00, 22.00 **Madama Sousatzka**, r. John Schlesinger; i. Shirley McLaine.

LUMIERE FICE - 17.00, 22.00 **Arancia meccanica**, fant., ZDA 1971, r. Stanley Kubrick; i. Malcolm McDowell, Patrick Magee. □□

ALCIONE - Zaprt.

RADIO - 15.30, 21.30 **La calda signora della porta accanto**, porn. □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

menjalnica

11. 10. 1988

Ameriški dolar	1368.—	Japonski jen	9,70
Nemška marka	743.—	Švicarski frank	876.—
Francoški frank	217.—	Avstrijski šiling	105,30
Holandski florint	658.—	Norveška krona	198.—
Belgijski frank	35.—	Švedska krona	214.—
Funt šterling	2349	Portugalski eskudo	8,50
Irski šterling	1980.—	Španska peseta	10,50
Danska krona	191.—	Avstralski dolar	1060.—
Grška drahma	8,70	Debeli dinar	0,35
Kanadski dolar	1120.—	Drobni dinar	0,35

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Telef.: Sedež 040/67001
Agencija Domjo 831-131
Agencija Rojan 411-811

OKRAJNER

POHIŠTVO

TRST - Ul. Flavia 53

Čudovita jesen

300

sedežnih garnitur

po

neponovljivih cenah

PLAČILO NA OBROKE DO 60 MESECEV BREZ MENIC

LASTNO PARKIRIŠČE

Za modne kreatorje je že čas poletja

Modni izdelki so prav gotovo odraz dobe, v katerem nastajajo, dejansko pa se modni kreatorji vseskozi trudijo, da bi prehiteli čas ali vsaj letne čase. Tako je ta trenutek zanje že čas poletja. Kreatorjem se skuša prilagoditi tudi televizijska oddaja Nonsolomoda, ki se - kot pove že sam naslov - ne ukvarja z modo v ožjem smislu besede ali z oblačilnimi stili, temveč z modo na najrazličnejših področjih. Nocojšnja oddaja ob 22.45 na Rete 4 (ponovitev bo v nedeljo ob 12.15) bo gostovala v Hamburgu, da bi predstavila najbolj znano nemško oblikovalko Jil Sander in njene poletne modele. Nato skok v Milan: oddaja se bo ustavila ob mednarodnem sejmu pohištva. Tu imajo seveda glavno besedo italijanski oblikovalci, ki uživajo po svetu kar precejšen sloves. Urednika oddaje Fabrizia Pasquera pa zanima tokrat predvsem pohištvo s kitajskim »navdihom«. Zadnji del oddaje bo posvečen italijanskemu stilistu Gianfrancu Ferreju in njegovi visoki modi.

(Na sliki: Ferrejev model za prihodnje poletje)

Philip Morris Superband v Italiji

Ljubitelji jazza v večjih italijanskih mestih bodo prihodnji teden spet prišli na svoj račun (drugi pa bodo, kot običajno, prikrajšani), saj se jim obeta res izredna priložnost, da prisluhnejo nadvse zanimivemu orkestru Philip Morris Superband. Ansambel, ki ga sestavlja petnajst visokozvonečih imen sodobnega jazza, bo od 17. do 19. oktobra gostoval v Rimu, Milanu in Turinu.

Philip Morris Superband nastopa v treh različnih sestavih: Superband XV, XVI in XVII. Vodi ga pianist Ahmad Jamal, ki spada med »puriste« in se odločno izogiba vseh rockovskih ali elektronskih vplivov, saj po njegovem mnenju ogrožajo dobro jazz glasbo. Kar rad zagotavlja, da bo »mati jazz preživel vse otroke«. Ob njem nastopata kontrabasist James Cammeck, bobnar David Bowler in Iraj Lashkary pri tolkalih.

Vloga liderja v sestavi Superband XVI igra tenor saksofon Johnnnyja Griffina. »Mali velikan«, kot ga radi imenujejo, je v preteklosti igral z Lionelom Hamptonom, Artom Blakeyjem in Theloniusom Monkom. Zanimiva je prisotnost saksofonista Georgea Mraza, ki se je kot edini evropski glasbenik (iz Českoslovaške) uspel »vriniti« med ameriške kolege. V tej skupini igrajo še vibrafonist Bobby Hutcherson, pianist Kirk Lightsey in bobnar Kenny Washington.

V skupini Superband XVII je verjetno najbolj znano ime James Moody, ki igra izmenično flavto, tenor in alt saksofon. Moody je dolga leta igral v orkestru Dizzyja Gillespieja. Ob njem se pojavljajo pozavnist Curtis Fuller, pianist Hank Jones, kontrabasist David Holland, bobnar Billy Higgins in pevka Diane Schuur.

V katerikoli kombinaciji je Philip Morris Superband poslastica in kar precejšnje pričakovanje spremlja turnejo, ki se je začela 7. oktobra v New Yorku, da bi obiskal skupno trindvajset mest v štirinajstih državah.

ženska in njena stvarnost

breda pahor

Nadlegovanje sodobnih »petelinčkov«

V ženskem vsakdanu je več neljubih stvari, ki jih vsi poznamo, jih spravimo v predalček »običajnih nevšečnosti« in zato nanje reagiramo le v izjemnih primerih. Če na položaj žensk na delovnem mestu gledamo s to lečo, ki med dogodke in akterje vrinja nekaj distance in pa tudi mero cinizma, lahko ustreznejše preberemo razširjen komentar iz ženskih vrst o dogodku, v katerega je vpleten resorni urednik za rimsko kroniko dnevnika Repubblica. Komentar pa se glasi: Bolj kot dogodek sam je presenetljivo dejstvo, da je vest prišla v javnost.

Nujno je seveda opisati dogodek: poseben odbor rimskih feministk je v začetku meseca napisal letak, v katerem dolži znanega urednika časopisa, da je izsiljeval mlade sodelavke, in sicer, da jim je predlagal razne zmenke in podobno. Obtožnica, kajti odbor je poslal prijavo na sodišče, se konkretno nanaša na mlado sorodnico znanega in vplivnega senatorja KD Guida Carlja, kar je nedvomno pripomoglo k temu, da je vsemogočni Scalfari poslal Guglielma Pepeja najprej na dopust, potem pa mu dodelil nove poklicne obveznosti v okviru časopisa.

Ker je vpleten najbolj bran italijanski dnevnik, je dogodek zelo odjeknil v javnosti; menda pa je tudi dokaznega gradiva proti novinarju precej, tako da se lahko od bolj ali manj utemeljenih govoric preide k obtožbam. Vendar nam dogodek predvsem nudi pretezo, da spregovorimo o pojavu, ki mu pravimo »spolno nadlegovanje na delovnem mestu«. Da gre za razširjen pojav, priča po eni strani dejstvo, da mu je Evropski parlament že pred dvema letoma namenil posebno resolucijo, na katero se sklicujejo rimske feministke in ki jo je italijanska vlada tudi sprejela v vednost.

Po drugi strani o tej plati ženskega zaposlovanja uči vsakodnevna praksa, kot pravi zanimiva raziskava tednika Epoca. Primer »petelinčka Pepeja«, ki prav gotovo ni zelo izjemen, je namreč marsikoga navedel, da je pojav globlje raziskal. Ker bi bilo zelo težko zarisati diagram pojava ali navesti številne oblike, v katerih se kaže, se je na primer Epoca v sodelovanju s tržaškim raziskovalnim inštitutom SWG, lotila zanimivega preizkusa.

(Foto Križmančič)

Vprašala se je, kaj vejo in menijo italijanske novinarke. Vseh nas je že preko tisoč, od teh so jih intervjuvali nekaj več kot petino. Rezultati ankete povedo, da približno četrtina novinark posredno ve, da v njihovih redakcijah prihaja do bolj ali manj izrazitih oblik spolnega izsiljevanja mlajših kolegic. V glavnem namreč gre za sodelavke, ki niso v rednem delovnem razmerju in so zato veliko bolj ranljive. 2,4% intervjuvank pa pravi, da je izsiljevanje občutilo na lastni koži.

Polovica nadalje trdi, da so same ali kolegice »predloge« uglednega urednika zavrnile, vendar dogodka niso prijavile; slabih 14% je o poskusu izsiljevanja javno spregovorilo, medtem ko jih je nekaj nad 36% sprejelo »dvorjenje«, češ da prinaša koristi. In res, več kot 66% naj bi od »dokazane prijaznosti« imelo otipljivo korist (službo ali stalno sodelovanje), kot je tudi izredno visok odstotek »kaznovanih nevljudnic«, ki jih je zavračanje ponudb na osebno-spolni ravni drago stalo na profesionalni.

Na splošno več kot tretjina italijanskih novinark meni, da je pojav spolnega nadlegovanja v redakcijah še kar pogost; vendar pa je odločna večina (86,7%) mnenja, da imajo danes na tem področju ženske dovolj možnosti, da se uveljavijo, ne da bi pristajale na takšna izsiljevanja.

Ob podatkih se da še veliko povedati. Najprej in predvsem, da spolno nadlegovanje ni edina, mogoče celo niti ne najbolj pogosta, oblika izsiljevanja mladega človeka, ko si skuša zagotoviti stalno službo. Pravzaprav ni bistvene razlike, če pristaneš na razna politična stališča ali če sprejmeš vabilo na galantni zmenek. S strogega ženskega zornega kota, ki ga, če želite, lahko usmerja tudi veterofeminizem, pa ne moremo mimo ugotovitve, da se ženska podrejenost na delovnem mestu in širše v družbi kaže v neštetih oblikah. Skupni imenovalec vseh pa je zahteva po prilagajanju moškemu modelu. Zato bi lahko rekli, da je v primeru Pepe nikoli zamrl maskilizem samo nekoliko nespretno ter preglasno zakikirikal ter prebudil speče.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1 7.15 Aktualno: Uno mattina 9.35 Nanizanka: La famiglia Brady 10.00 Variete: Ci vediamo alle dieci 10.30 Dnevnik 11.00 Nan.: Aeroporto internazionale 11.55 Vreme in dnevnik 12.05 Variete: Via Teulada 66 13.30 Dnevnik 14.00 Variete: Fantastico bis 14.15 Dok. oddaja: Kvarkov svet 15.00 Izobr. odd.: Otroški svet 16.00 Risanki: Gli antenati, 16.25 Il fiuto di Sherlock Holmes 16.50 Nanizanka: Diciottanni 17.55 Aktualno: Iz parlamenta 18.00 Dnevnik 18.05 Film: Primo ribelle (pust., ZDA 1939, r. William Seiter, i. John Wayne, Claire Trevor) 19.40 Almanah in dnevnik 20.10 Šport: nogomet Juventus-Otelul Galat in Nürnberg-Roma 22.15 Dnevnik - večerne vesti 22.35 Nadalj.: Sapore di gloria 23.35 Koncert: Accardo igra Mozarta 0.05 Rubrika: Filmske novosti 0.10 Dnevnik - zadnje vesti	RAI 2 8.00 Nad.: I fratelli Oppermann 9.00 Film: Le ragazze di Piazza di Spagna (kom., It. 1952, r. Luciano Emmer, i. Lucia Bosè) 10.40 Risanka, nato dok. o kemiji 11.30 Nanizanka: L'impareggiabile giudice Franklin 12.00 Nadaljevanka: Siamo a cavallo 13.00 Dnevnik - ob trinajstih 13.30 Nanizanka: Saranno famosi 14.30 Dnevnik 14.40 Variete: Era il piacere dell'estate 16.15 Film: Il fantastico Gilbert (kom., Fr. 1956, r. Marcel Carnè) 17.55 Aktualno: Spaziolibero 18.15 Rubrika iz parlamenta 18.20 Dnevnik - športne vesti 18.35 Nan.: Il commissario Köster 19.30 Horoskop, vreme, dnevnik, šport 20.30 Film: L'étoile du Nord (dram., 1982, r. Pierre Granier-Deferre, i. S. Signoret, P. Noiret) 22.35 Dnevnik - večerne vesti 22.50 Variete: Il milionario 23.40 Dnevnik - zadnje vesti 23.50 Film: La rivale di mia moglie (kom., Fr. 1974, r. Sergio Gobbi)	RAI 3 12.00 Dokumentarna odd.: Meridiana 14.00 Deželne vesti 14.30 Izobraževalna oddaja: Dante Alighieri - Božanska komedija 15.00 Informativna oddaja: Presaditev srca pri novorojenčku 15.30 Zabavna oddaja: Marmi 16.30 Nadaljevanka: Nicholas Nickleby (2. del) 17.30 Dokumentarna oddaja: Geo 18.20 Nanizanka: Vita da strega 18.45 Športna oddaja: Derby 19.00 Vreme in dnevnik 19.30 Dnevnik - deželne vesti 19.45 Dok. oddaja: 20 let prej 20.00 Variete: Complimenti per la trasmissione 20.30 Film: Kramer contro Kramer (dram., ZDA 1979, r. Robert Benton, i. Dustin Hoffman, Meryl Streep, Justin Henry, 1. del) 21.40 Dnevnik 22.20 Glasbena oddaja: Amadeus, un bambino prodigio - Glasbeni itinerarij (nastop Š. Milenkovič) 23.50 Dnevnik - zadnje vesti 0.05 Dok. oddaja: 20 let prej	RTV Ljubljana 10.00 Mozaik. Tv drama: Stoji gozd in molči (G. Storm) 11.25 Oddaja o kulturi: Osmi dan 16.30 Mozaik. Oddaja o kulturi: Osmi dan (pon.) 17.10 Tečaj angleščine 17.30 Spored za otroke in mlade: ZBIS - Že klopotec se oglašja (M. Golar) 17.45 Mladinska nadaljevanka: Mladost na stopnicah (zadnji del) 18.15 Izobraževalna serija: Izgubljena govorica (6. del) 18.45 Risanka, nato vreme 19.01 Obzornik, TV Okno, Zrno 19.30 Dnevnik in vreme 20.10 Dokumentarna oddaja: Jubilej Slovenske akademije znanosti in umetnosti (ob obletnici Akademije tudi podoba nekaterih dogajanj v kulturnem razvoju slovenskega naroda) 21.15 Film tedna: Ledeno srce (dram., Švi. 1979, r. Xavier Koller, i. Sigfrid Steiner, Paul Bühlmann) 22.00 Dokumentarec: Vaščani sveta 22.40 Dnevnik	TV Koper 13.30 TVD Novice 13.40 Športna oddaja: Juke box 14.10 Šport: nogometna tekma za enega od evropskih pokalov 16.00 Dnevnik 16.10 Športna oddaja: Juke Box 16.40 Reportaže: Šport spektakel 19.00 Odprta meja Danes v Odprti meji med drugim: TRST — Usoda škedenjske železarne TRST — Razgovor s Ferruccio Clavoro o novi reviji Studenti GORICA — KD v novo sezono GRADIŠČE — Obračun in načrti deželne enoteke 19.30 TVD Stičiče 20.00 Nan.: I ragazzi del sabato sera 20.30 Nogomet: tekma povratnega kola za enega od evr. pokalov 22.30 TVD Vsedanes 22.40 Športni dnevnik: Sportime 22.45 Tednik: Sportime Magazine 23.00 Šport: boks - slavno srečanje Arguello-Pryor (9. 9. 1983) 23.45 Reportaže: Šport spektakel
CANALE 5 8.00 Nanizanke: Strega per amore, 8.30 La casa nella prateria, 9.30 General Hospital 10.35 Kvizi: Cantando cantando, 11.15 Tuttinfamiglia, 12.00 Bis, 12.35 Il pranzo è servito, 13.30 Cari genitori, 14.15 Gioco delle coppie 15.05 Film: Inferno (dram., ZDA 1953, r. Roy Ward Baker, i. Robert Ryan) 16.50 Kvizi: Doppio slalom, 17.20 C'est la vie, 17.50 OK il prezzo è giusto!, 18.55 Il gioco dei nove 19.45 Kvizi: Tra moglie e marito 20.30 Film: Don Camillo e l'onorevole Peppone (kom., It. 1955, r. Carmine Gallone, i. Fernandel, Gino Cervi) 22.30 5 portretov Italije 23.15 Variete: Maurizio Costanzo show 0.45 Rubrika: Première 0.55 Nanizanki: Sulle strade della California, 1.55 Petrocelli	ITALIA 1 9.30 Film: La vita semplice (kom., It. 1945, r. F. De Robertis, i. G. Stival) 11.30 Nan.: Cannon, 12.30 New York New York 13.30 Nadaljevanka: Sentieri, 14.30 La valle dei pini, 15.30 Così gira il mondo, 16.30 Aspettando il domani, 17.00 Febbre d'amore, 18.00 Lou Grant 19.00 Aktualno: Dentro la notizia 19.30 Nan.: Gli intoccabili 20.30 Razprava v studiu: Sono innocente 21.30 Nanizanka: Vietnam addio 22.30 Aktualna oddaja: Nonsolomoda 23.20 Aktualno: Dentro la notizia 23.45 Film: Atterraggio Zero (pust., SZ 1980, r. Alexandre Mitta, i. George Zenov) 7.15 Risanki: Belle e Sebastian, 7.45 Rascal 8.15 Nanizanke: Superman, 8.45 Buck Rogers, 9.30 La donna bionica, 10.30 Papper, 11.00 Riptide, 12.00 Hazzard 13.00 Otroška oddaja: Ciao Ciao, vmes risanke Family, Lady Lovely	TELEPADOVA 14.00 Variete: Smile 14.30 Glasbena oddaja: Deejay television 15.05 Tečaj angleščine 15.30 Nan.: Family ties 16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam, vmes risanke Mio mini pony, Poilanna, Rudy, Beverly Hills 18.30 Nanizanke: Magnum P.L., 19.30 Happy Days, 20.00 Arriva Cristina 20.30 Film: La donna che sapeva troppo (kom., It. 1986, r. Vittorio de Sisti, i. Jerry Calà, Jenny Tamburi) 22.20 Nanizanka: Zanzibar 22.55 Variete: Dibattito 23.15 Nanizanka: Tre cuori in affitto 23.45 Rubrika: Première 23.55 Film: Il mostro della laguna nera (srh., ZDA 1954, r. Jack Arnold, i. Richard Karlson) 1.35 Nanizanka: Star Trek 12.30 Nadaljevanka: I Ryan 13.30 Risanke 14.15 Nad.: Una vita da vivere, 15.15 Ciranda de Pedra, 16.30 Piume e paillettes 17.30 Otroška oddaja: Super 7, vmes risanke Bravestarr, Gli sceriffi	TELEFRIULI 13.30 Nad.: Leonela, 14.30 Cuori nella tempesta 15.30 Rubrika: Parola mia 16.30 Glasbena oddaja: Music box 18.15 Nadaljevanka: Ritratto di donna velata 19.00 Dnevnik 19.30 Rubrika: Dan za dnem 20.00 Medicinska rubrika 20.30 Variete: Al Paradiso 22.00 Rubrika: Sport mare 22.30 Dnevnik 23.00 Nanizanka: Testimone cieca 23.30 Nanizanka: Le isole perdute 24.30 Informativna oddaja: News dal mondo 5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poročila; 8.05 Knjižni molji; 8.30 Instrumenti; 9.05 Matineja; 10.05 Rezervirano za; 11.05 Izbrali smo; 12.10 Pod domačo marelo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Pojemo in godemo; 14.05 Mehurčki; 14.20 Glas. mladina; 15.00 Radio danes; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Vrtiljak; 17.00 V studiu; 18.00 Burnikov ansambel; 18.15 Naš gost; 18.30 Na ljudsko temo; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Studio 26; 20.00 Koncert za besedo; 20.25 Naši interpreti; 21.05 Iz opere Sneguročka; 22.30 Melodije; 23.05 Lit. nokturno; 23.15 Jaz.	RADIO KOPER (slovenski program) 13.30, 14.30, 17.30 Poročila; 6.05 Danes se spominjamo; 6.10 Vreme in promet; 6.30 Jutranjik; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Pregled dnevnega tiska; 13.00 Na valu Radia Koper, Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.30 Primorski dnevnik; 17.00 Glasbeni kiosk; 17.40 Aktualna tema; 18.00 Naj zvoki zaigrajo; 18.35 Popevke po telefonu; 19.00 Prenos Radia Ljubljana. RADIO KOPER (italijanski program) 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah, Koledarček; 7.35 Glasba in variete; 7.40 Dobro jutro, otroci; 7.50 Pošiljam ti razglednico; 8.00 Gremo na kavo; 8.20 Naj... program; 8.25 Popevka tedna; 8.35 Glasba; 9.32 Feeling in glasbi; 9.45 Ansambel Casadei; 10.00 Na 1. strani; 10.05 Čudovitih sedem; 10.40 Družinsko veselje; 11.00 Srečanja; 12.00 Glasba po željah; 14.00 Srečanje s Kompasom; 14.33 Popevka tedna; 14.45 Edig Galletti; 15.00 Šola, otroštvo, vzgoja; 16.00 Puzzle; 16.33 Mi in vi; 17.00 Show business; 17.33 Glasba; 18.00 Bubbling; 18.33 Dee-jay; 19.00 Glasbena obzorja. RADIO OPČINE 7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Za vsakogar nekaj; 12.00 Glasbeni mozaik; 19.00 Glasba po željah; 20.40 Pogovor z odvetnikom; 21.00 Ostali Trst, nato Nočni spored.
RETEQUATTRO 7.30 Nanizanke: Mary Tyler Moore, 8.00 Il Santo, 9.00 Adam 12		TELEQUATTRO (Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 19.30 Dogodki in odmevi		

Pred koncem meseca razprava v pokrajinskem svetu

Predstavljene osnovne smernice programa pokrajinske uprave

Pokrajinski svet v Gorici se bo predvidoma sestal še pred koncem meseca da bi razpravljali o programu nove uprave, ki jo je štiristrankarska večina izvolila konec prejšnjega meseca. Novoizvoljeni predsednik Pokrajine Gian Franco Crisci si je pred dokončno predstavitvijo programa vzel čas za posvetovanja z družbenimi silami in predstavniki raznih gospodarskih združenj. V teh dneh je zaključil vrsto pogovorov z združenji industrijcev, malih industrijcev, obrtnikov, trgovcev in kmetov.

Na vseh teh srečanjih je predsednik predstavil osnovne cilje, ki naj bi jih Pokrajina zasledovala v tej mandatni dobi, kar zadeva gospodarska vprašanja pa tudi druga področja, ki sodijo med njene pristojnosti. Iz Criscijevih izjavljanj na teh srečanjih lahko torej izluščimo nekaj smernic dela nove pokrajinske uprave.

Veliko težo naj bi posvetili vprašanjem okolja, med temi odprtim vprašanjem v zvezi z upravljanjem odpadkov oz. odlagališč. Precejšnjo pozornost pa nameravajo nameniti tudi prometnim zvezam in racionalnejšemu izrabljanju proizvodnih površin. Glede vprašanj okolja je Crisci napovedal sogovornikom posege za zaščito Soče, za ureditev območja Marine Julie in

hudournika Birša, za valorizacijo mestnih parkov. Kar zadeva odpadke je potrdil izbiro za en sam upravljevalnik v pokrajini, vendar bo treba to izbiro podpreti z izsledki celovitejših študij, ki naj zajame tudi problematiko odlagališč. Problemov torej, po vsej verjetnosti, ne bodo rešili prav v kratkem času.

Glede prometnih zvez je Crisci navedel nekaj prednostnih posegov: izboljšanje povezave med Gorico in Gračevo (skozi Tržič), hitro cestno povezavo med tržiškim pristaniščem, blagovnim postajališčem pri Štandrežu in letališčem v Ronkah, izboljšanje zveze v smeri proti Vidmu in Pordenonu. Pri izbiri lokacije proizvodnih dejavnosti, je dejal še predsednik, bo potrebna večja koordinacija, upoštevajoč tudi študijo, ki jo je v ta namen izdelala Trgovinska zbornica. Vsekakor pa bi se pri tem morali v bodoče usmerjati bolj v preuporabo opuščenih nepremičnin kot pa v nove posege, ki bi še dodatno zmanjšali kmetijske površine.

Predstavniki združenj, s katerimi se je posvetoval novi predsednik, so izrekli zadovoljstvo zaradi te pobude, sicer pa je na srečanjih vsako združenje poudarilo predvsem svoje želje in zahteve. Industrijci so se tako zavzeli za razširitev nekaterih industrijskih območij ter izrekli zaskrbljenost, ker da zakon o obmejnih območjih ne štiti v zadostni meri goriško pokrajino. Male industrije žulji predvsem pomanjkanje kvalificiranih kadrov in bi zato želeli večjo povezavo med indus-

trijo in ustanavljajočimi se raziskovalnimi in univerzitetnimi dejavnostmi. Tudi obrtniki se zavzemajo za revizijo poklicnega izobraževanja, hkrati pa pričakujejo od Pokrajine podporo pri reševanju specifičnih problemov v zvezi s Konzorcijem za jamstva pri najemanju kreditov. Trgovci so postavili v ospredje vprašanja prometa in parkirišč ter obnavljanja trgovskih prostorov, medtem ko so se predstavniki kmetov zavzeli za hitrejšo uresničevanje jezu čez Sočo za namakalne potrebe.

Crisci obiskal Biasuttija

Predsednik Pokrajine Crisci je včeraj obiskal deželnega predsednika Biasuttija in se z njim razgovarjal o vprašanjih upravne decentralizacije, s katero se bodo v novem letu povečale pristojnosti pokrajini. Crisci je seznanil sogovornika s težavami, ki se bodo postavile, ker s sedanjim številom uslužbencev Goriška pokrajina najbrž ne bo kos novim zahtevnim nalogam. Zaradi tega je predlagal, naj bi ji Dežela dodelila del svojega osebja.

Crisci je tudi predstavil nekatere probleme, ki jih bo morala reševati nova pokrajinska uprava. Obravnaval je problematiko upravljanja odpadkov in vprašanja cestnih povezav. Še posebej je gledel cest dejal, da bo treba bistveno izboljšati povezavo med Tržičem in Gračevo, saj je sedanja cesta neprimerna za velik obseg prometa v poletnih mesecih.

Z Galantnimi pogovori začetek gledališke abonmajske sezone

(foto Čubej)

Publika med ponedeljkovo predstavo

V ponedeljek in torek je Slovensko stalno gledališče gostovalo v gorškem Kulturnem domu z Brusatičevimi Galantnimi pogovori. Predstava, ki jo je režiral Boris Kobal in v kateri so nastopili Mira Sardoč, Silvij Kobal, Maja Blagović in Stojan Colja, je bila prva v letošnji abonmajske sezone, ki zaobjema skupaj sedem predstav.

V kratkem bodo tržiški gledališčniki ponesli na oder Wildovo komedijo. Važno je imenovati se Ernest. To je komedija družbenega in konverzacijskega tipa, ki se opira na duhovite polne dialoge in kopico paradoksov. Delo režira Marko Sosič, v njem pa bodo nastopili Vladimir Jurc, Tone Gogala, Anton Petje, Alojz Milič, Ad-

rijan Rustja, Lidija Kozlovič, Stanislava Bonisegna, Lučka Počakaj in Bogdana Bratuž.

razna obvestila

SPD Gorica obvešča, da bo tradicionalno martinovanje 13. novembra v Ajdovščini. Prijave v trgovini Bauzon v Gorici, v Štandrežu pri Ivotu Nanutu in v Sovodnjah pri Branku Kuzminu. Društvo bo poskrbelo tudi za avtobusni prevoz.

Tradicionalni praznik kostanja za člane in prijatelje Slovenskega planinskega društva bo v nedeljo, 16. t. m., pri Štekarjevih v Števerjanu. Začetek ob 11. uri, zaključek ob 17.30.

Koncert za Sklad Mitja Čuk bo v nedeljo 16. oktobra v Kulturnem domu v Gorici s pričetkom ob 18. uri. Nastopila bosta Črtomir Šiškovč (violina) in Igor Lazko (klavir).

KD Danica vabi v petek, 14. t. m., ob 20. uri na predvajanje filmskih zapisov o starih ljudskih navadah in običajih na Vrhu.

prispevki

Namesto cvetja na grob Jožka Vogriča darujejo učitelji šole A. Gradnik iz Števerjana in ravnateljica 100 tisoč lir v sklad Mitja Čuk.

Namesto cvetja na grob Janka Coticča daruje Oskar Kovic 50 tisoč lir za Kulturni dom v Sovodnjah.

Zveza slovenske katoliške prosvete - Gorica Slovenska prosveta - Trst

prirejate v okviru 3. KOROŠKIH DNEVOV pričevanja in diskusijo k temi

Koroški Slovenci v času nacizma

Sodelujejo:

dekan Kristo Srienc, dipl. trg. Janko Urank, Marija Olip in župnik Lovro Kasej

Večer bo v mali dvorani Katoliškega doma v Gorici jutri, 13. t. m., ob 20.30

kino

Gorica

CORSO Zaprt. Jutri 17.30-22.00 »Mr. Crocodile dundee II.«

VERDI 17.30-22.00 »Sulle tracce dell'assassino«.

VITTORIA 17.30-22.00 »Chiamami, sarò la tua bestia«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič

EXCELSIOR Zaprt. Jutri 17.30-22.00 »Moana, bella di giorno«. Prepovedan mladini pod 18. letom.

Nova Gorica

SOČA 18.00-20.00 »Strela na kolesih«. **DESKLE** 19.30 »Šefova žena«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI Pontoni e Bassi - Raštel 52 - tel. 83349.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU Comunale 1 - Ul. Terenziana 26 - tel. 44387.

DEŽURNA LEKARNA V DOBERDOBU Pri jezeru - Vrtina ulica 2 - tel. 78300.

pogrebi

Danes v Gorici ob 9.30 Dionisia Baum roj. Ghio iz splošne bolnišnice na glavno pokopališče, ob 11. uri Silvio Valle iz splošne bolnišnice v cerkev pri Sv. Ani in na glavno pokopališče, ob 12.30 Maria Brumat vd. Medeot iz splošne bolnišnice v cerkev na Rojcah in na glavno pokopališče.

Pri Vrhpolju v soboto in nedeljo tekmovanje v prostem plezanju

Nad šestdeset plezalcev iz Italije in Jugoslavije

Novogoriški in vipavski alpinistični odsek prireja v soboto in nedeljo, 15. in 16. t. m., srečanje plezalcev in mednarodno tekmovanje v športnem plezanju. Srečanje bo v Vrhpolju pri Vipavi, tekmovanje pa v novem primorskem središču prostega plezanja nad potokom Bela, po katerem nosi ime tudi središče samo. Od maja do danes je bilo v sicer kratki, a izredno zanimivi in težavni steni, nadelanih že čez sedemdeset smeri. Mnogi predeli Bele pa so še "deviški". Najdejo se seveda tudi mesta za začetnike, tako da gredo smeri od težavnostne stopnje 4 do plus 9, doslej preplezene smeri so dolge od deset do dvajset metrov, med najlepšimi in najtežavnejšimi pa so Sun Ra, Sivo-zeleno nezaupanje, Perestrojka, Sužnja dinosavra ...

Za tekmovanje se je doslej prijavilo 65 plezalcev iz vrste jugoslovanskih in tudi nekaj italijanskih klubov. Med favorite sodijo Tadej Slabe, Vili Guček, Arci Varnerin in Mauro Bose — Bubu

v moški konkurenci in Petra Vencelj z Jelko Tajnikar v ženski konkurenci. Tekmovalne smeri bosta začrtala Marko Fabčić in Vladimir Slamič — Ajo. Na sobotnem tekmovanju bodo tekmovalke morale premagati težavnostno stopnjo 7 minus, moški pa 8. Sobotno tekmovanje se bo pričelo ob 8.30. V nedeljskem finalu pa bodo težavnostne stopnje 7 plus/8 za ženske in 8 plus/9 za moške. Nedeljsko tekmovanje bo ob 10. uri.

Srečanje plezalcev s projekcijo diapozitivov in filmov o prostem plezanju bo v kulturnem domu v Vrhpolju pri Vipavi. Od tod je še približno kilometr poti in nekaj minut hoje do stene, kjer bodo potekala tekmovanja v prostem plezanju.

Vse stene so previsne in organizatorji pričakujejo tudi precej ljubiteljev oziroma radovednežev, ki si bodo plese v steni samo ogledali.

Toni Gomišček

Dijaki srednje šole Ivan Trinko so bili na ekskurziji v Benetkah

Prejšnji torek in sredo so bili dijaki srednje šole Ivan Trinko na poučni ekskurziji v Benetkah. Približno dvestotim našim dijakom, doma so ostali samo dijaki prvih razredov, se je ponudila možnost, da obiščejo eno izmed najlepših mest na svetu. Ob sprehodu po samem mestu, ki ti že sam po sebi lahko razkrije mnoge zanimivosti, je bil glavni cilj ekskurzije ogled razstave o Feničanih. V Palači Grassi, v bližini Trga svetega Marka, je že nekaj mesecev na ogled zelo bogata razstava, ki prikazuje razne aspekte življenja in kulture Feničanov. Razstava je deležna izrednega zanimanja, saj si jo vsak dan ogleda veliko domačih in tujih obiskovalcev. Tudi naši dijaki so se tako bolj podrobno seznanili s feničansko kulturo, ki so jo doslej obravnavali samo po raznih šolskih učbenikih. Ogledu razstave je sledil še ogled krajšega dokumentarnega filma, ki so ga predvajali v bližnji cerkvi.

Dijaki in profesorji niso zamudili priložnosti stopiti še na Trg svetega

Marka, kjer so si ogledali tudi krasno baziliko. Nekaj časa je ostalo tudi za krajši sprehod po karakterističnih ozkih mestnih ulicah, nato pa so se z »vaporettom« vsi skupaj vrnili na postajališče, k avtobusom.

Na Občini seja Slovenske konzulte

Danes ob 17. uri se bo na gorškem županstvu sestala Konzulta za slovenska vprašanja pri Občini Gorica. Govor bo o posvetu o slovenski prisotnosti na Gorškem, za katerega se Konzulta zavzema že dalj časa. Po zagotovilih, ki jih je na prejšnji seji s slovenskim posvetovalnim telesom dal župan, je kazalo, da bo Občina posvet le organizirala pred koncem leta. Naknadno pa so se pojavile nove težave v zvezi z birokratskim postopkom za finansiranje in organizacijo te pomembne pobude, zaradi česar preti posvetu ponovna odložitve.

Na seji bodo tudi razpravljali o spremembi pravilnika Konzulte, saj so njeni člani že v prejšnjih mandatih in ponovno večkrat v sedanjem ugotovili, da vloga in pozornost, ki jo uprava daje temu organu, nikakor nista zadovoljivi.

Na preturi primer davčnega oporečnika

Davčni oporečniki, ki se ne strinjajo s stroški, ki jih država namenja vzdrževanju vojaškega aparata in ta denar oddvajajo na poseben sklad za uresničevanje mirovnih pobud in razvoja v državah tretjega sveta, ne odjenajo. Prav tako trmasto vztraja pri svojem stališču davčna izterjevalnica oziroma država.

Na preturi v Gorici je bila včeraj obravnava proti 42-letnemu Renatu Fiorelliju. Fiorelli, ki je tudi občinski svetovalec, naj bi Državi vrnil 46.440 lir. Kako se bo zadeva končala, ni znano, saj si je pretor, dr. Laudisio, pridržal pravico, da zadevo podrobno preuči, predvsem v zvezi z ugovorom Fiorellija, da je zahtevk dvajset tisoč lir za povračilo stroškov neutemeljen.

Obravnavi so poleg "oporečnika" sledili predstavniki izterjevalnice (Goriške hranilnice) in goriške KZE, kjer je Fiorelli v službi in kjer naj bi mu dolgovani znesek pridržali na plači.

Na hodniku so se med obravnavo zbrali nekateri od goriških davčnih oporečnikov.

■ V Tržiču se je včeraj zjutraj pripetila lažja prometna nesreča. Na križišču ulic Verdi, S. Marco, Boito in Cosulich sta med seboj trčila iz še nepojasnjenih vzrokov avtomobil, ki ga je upravljal 44-letna Tržičanka Anita Cocchietto, in manjši tovornjak iz Benetk, ki ga je upravljal Bruno Carnio. V nesreči se je poškodovala le Cocchiettova, ki se bo morala zdraviti 15 dni zaradi pretresa možganov in močnega udarca v prsni koš.

VZPI-ANPI gre na Reko

Goriška sekcija VZPI-ANPI prireja v soboto, 22. t. m., izlet na Reko, kjer bo srečanje z borci tamkajšnjega Subnora. Odhod bo ob 7. uri s Travnika s posebnim avtobusom. Med izletom so predvideni ogledi Opatije, Reke in Trsata, obisk muzeja revolucije, obisk in koncert na sedežu Skupnosti Italijanov. Prijave sprejemajo do ponedeljka, 17. t. m., na sedežu VZPI-ANPI pri CGIL v Ul. 24. maja 1.

Na razstavo v Bologno

Univerza za starejše organizira v sredo, 26. oktobra, avtobusni izlet v Bologno na ogled razstave Guida Renija. Avtobus bo odšel z goriške avtobusne postaje v Ul. IX. Avgusta ob 6.30.

Cena izleta znaša 35 tisoč lir, v tem znesku je všteti avtobusni prevoz, vstopnina na razstavo in vodič. Vpisovanje v baru večnamenskega socialnega centra v Ul. Baiaumonti od 18. oktobra dalje, vsak dan od 9. do 12. ure, do zasedbe razpoložljivih mest.

Tečaj ruščine

Združenje Italija-ZSSR prireja tudi letos tečaj ruskega jezika za začetnike in nadaljevalni tečaj. Prvi bo namenjen začetnikom, drugi pa bo nekoliko bolj zahteven.

Tečaj bo v prostorih gorškega večnamenskega socialnega centra v Ul. Baiaumonti dvakrat tedensko in sicer ob ponedeljkih in četrtnih. Od 18.30 do 19.30 se bodo z ruskim jezikom spoprijeli začetniki, od 19.30 do 21. ure bo na vrsti težavnejši tečaj. Tečajev se lahko udeležijo le omejeno število oseb, organizatorji pa ju bodo priredili le v primeru, če se bo prijavilo najmanj 7 oseb.

Zaradi zaprtega mostu pri Zagraju

Težaven promet čez Sočo

Na "pašereli" je vrsta vozil skoraj neprekinjena

(foto Marinčič)

Zaradi popravil je v teh dneh zaprt most čez Sočo pri Zagraju. Promet z državne ceste preusmerjajo čez ozko "pašerelo" med Gradiščem in Zdravščinami, kar je te dni ustvarilo že nemalo težav in slabe krvi avtomobilistom. Promet se čez mostiček odvija izmenično zdaj v eno smer, zdaj v drugo. Stalno ga urejata dva policaja, ki skušata preprečiti, da bi se na eni ali drugi strani ustvarila predolga vrsta. Zlasti v jutranjih urah, ko ljudje hitijo na delo, je vrsta avtomobilov dejansko ohromila promet do središča Gradišča, kjer se je včeraj - poleg vsega - odvijal še kramarski sejem. Most pri Zagraju bodo predvidoma spet odprli za promet v petek zvečer.

Gledališka posvetovalnica Dolžnost človeka je zdravje

V PETEK, 14. OKTOBRA
bo Slovensko stalno gledališče
uprizorilo Wildovo komedijo
Važno je imenovati se Ernest.
Tako se vam predstavijo glavni
interpreti.

Sem lady Bracknell. Moj bog, ko-
liko dela ima človek s temi pov-
abili na večerjo. In to pri možu, ki je
večen bolnik. Zame je prva dol-
žnost vsakega človeka biti zdrav.
To vedno dopovedujem svojemu
možu. Človek bi se moral odločiti,

ali hoče živeti ali umreti. Cincanje
v tej zadevi je absurd.

Pa tale gospod Worthing. Ja, kaj
si tale domišlja. Že res, da ima ne-
kaj premoženja, ampak izgubiti
oba starša... Izgubiti enega imamo
lahko za nesrečo, izgubiti oba pa
meji na zanikrnost.

Najden! Najden v železniški gar-
derobi! V potovalki!

Roditi se ali izhajati iz potovalke
izkazuje prezir do ustaljene dostoj-
nosti družinskega življenja. Spomi-
nja me na enega najhujših ekse-
sov - na francosko revolucijo.

Kako si mora ta gospod pred-
stavljati, da bi jaz in lord Brac-
knell sanjala o tem, da bi se najina
edina hči - ki je skrajno skrbno vz-
gojena - poročila v garderobo in
ustvarila zvezo s paketom! In tale
gospodična Cardew... koliko že
znaša njeno premoženje? Sto
osemdeset tisoč funtov v obvezni-
cah... ni slabo... dandanes imajo
redka dekleta toliko res trdnih
kvalitet, ki trajajo in se s časom
celo povečajo. Ja, tale bi bila kar
primerna za mojega nečaka Alger-
nona. Ta nima ničesar, po videzu
pa je vse... No, načeloma nisem si-
cer za poroko iz koristljubja.

Ko sem se omožila z lordom
Bracknellom, nisem imela nikakr-
šnega premoženja, pa mi to ni
predstavljalo nikakršne ovire.

A. R.

Gledališče Contrada odprlo svojo novo sezono Preteklost skozi humor in melanholijo

»Znameniti« tržaški par Carpinteri
in Faraguna je spet zadel v črno. To
lahko trdimo glede na odmev, ki jih
imajo njune predstave v Trstu, saj je
vsaka uprizoritev oblikovalcev »Citta-
delle« dogodek, katerega noben Trža-
čan, ki kaj velja, ne sme zamuditi.
Zato so zgodbi Carpinterija in Far-
gune tudi pokazatelj določenega tr-
žaškega življenja in sinteza njegovega
»duha«. Ta duh nikakor ne išče pote-
šitve v umetnosti, ampak se udejanja
v spominu na lepe stare dobre čase,
navdušuje se ob anekdotiki in veličini
ter prostranosti nekdanjega imperija,

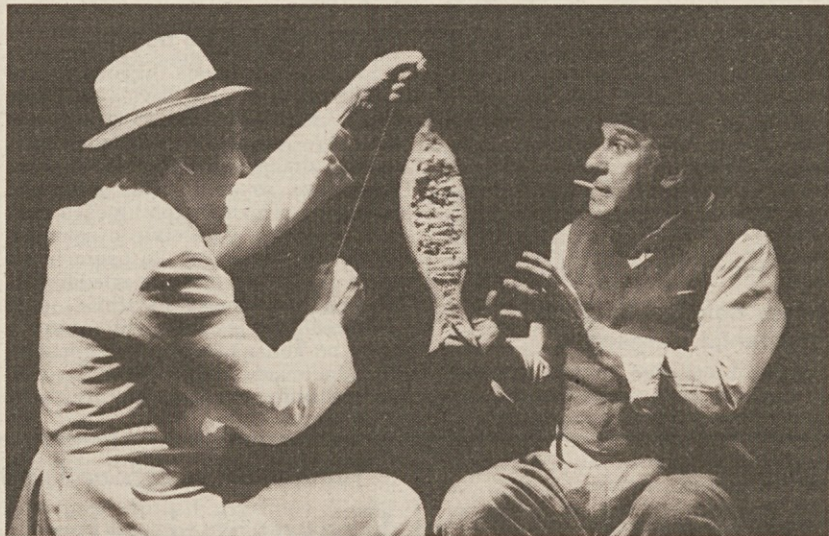
diši po morju in otokih ter živi povr-
šinsko. Vse to ni niti toliko slabo, mis-
lim na videnje ustvarjalskega para, saj
nazorno kaže, kaj je z našim mestom.

Marinaresca, ki je doživela prai-
zvedbo v terek na odru gledališča Cris-
talla, je vse to dokazala. Povabilu
Ljudskega gledališča La Contrada se
je odzvala prava množica, ki je nedo-
povedljivo uživala ob tem, po našem
mnenju gledališko najboljšem delu
Carpinterija in Faragune (seveda, v
primerjavi z inscenacijami v prejšnjih
dveh sezonah). Marinaresca pripove-
duje na enostaven in prozoren način o

jezljivih kapitanih in pomorščakih, o
ribičih in jezikavih ženskah, princih,
princesah in nadvojvodih, otrocih, lad-
jah in morju. Vse je tako lepo melan-
holično, a tudi duhovito, da gledalce
sili v smeh in odobravanje, vici in
anekdote se vrstijo v točno odmerje-
nih dozah, kot da bi jih predpisoval
izkušeni zdravnik. Ta zdravnik je bil
seveda režiser Francesco Macedonio,
ki je tokrat oblikoval predstavo mirno
in tekoče, pač v duhu teksta, in izpo-
stavil predvsem humoristično plat,
tako da je uprizoritev predvsem krat-
kočasna zgodba o dogajanju v deželi,
ki se ji pravi »pokrajina Maldobrie«. V
tej deželi je tudi jezik svojski, tako da
ne gre za tržaško narečje in niti za
Dantejevo besedo, temveč za nekak-
šno tretjo pot sporazumevanja, ki tudi
izpostavlja posebnost prostora od
Kvarnera do Trsta in še čez.

Skratka, predstava, ki bo tržaško ob-
činstvo navduševala in v tej vsečnosti
tudi živi (na »pravi« gledališko-umet-
niški izraz bomo še počakali). Kot živi-
jo lepo vsi igralci na odru, pri čemer
gre podčrtati uspešno skupinsko igro, z
vsemi padci in vzponi, ki jih ta prin-
ša. Igrali pa so Ariella Reggio, Mimmo
Lo Vecchio, Gianfranco Saletta, Ora-
zio Bobbio, Giorgio Amodeo, Laura
Bardi, Riccardo Canali, Liliana De Ca-
neva, Adriano Giralardi, Patrizia Lenaz,
Valentina Magnani, Maria Grazia Plos
in Marcello Rampazzo. Scena je bila v
rokah Elia Sanzognija, kostume pa je
oblikoval Fabio Bergamo.

MARIJ ČUK

Giorgio Amodeo in Gianfranco Saletta v Marinaresca

Pomembna prikaza evropske kulture

Mednarodno znanstveno sreča-
nje o perečih vprašanjih sodobne
psihiatrije, ki je bilo te dni v Kon-
gresnem centru tržaške Pomorske
postaje, sta spremljala ali bolje,
vsebinsko dopolnjevala dva kul-
turna dogodka, in sicer slikarska
razstava del enega največjih in
najpomembnejših švicarskih sli-
karjev Edmonda Dobrzanskega
ter predstavitev knjige Europa
wo das Licht, ki jo je napisal Pie-
ro del Giudice. Oba dogodka sta
se vršila v tržaški galeriji Torban-
dena, vendar v organizaciji tržaš-
kega kulturnega združenja Fran-
co Basaglia ter pod pokrovitelj-
stvom švicarske ustanove za kul-
turo Pro Helvetia.

Slikar Edmond Dobrzanski, po
slovesu eden najpomembnejših
sodobnih švicarskih slikarjev, je
po poreklu Poljak, vendar hkrati
Rus, Švicar, Grk in Tržačan, celo
Slovenec. Tolikšno je bilo prese-
ljevanje njegove družine od deda
do danes iz Varšave, do Švice, Tr-
sta in tolikšno je bilo njegovo kri-
žanje, da predstavlja nekak nacio-
nalni konglomerat. Sicer pa je
tudi sam obredel pol Evrope in je
nekaj let preživel tudi v Trstu.

Na stene galerije je Dobrzanski
razobesil kakih dvajset svojih olj
in mešanih tehnik z različno vse-
bino, vendar z edinstveno značil-
nostjo - z mrakobnostjo, ki prihaja
posebno do izraza v zelo velikem
platnu, ki nosi naslov »Notiziario
Europa« ali po naše Evropske
vesti. Gre za resnično veliko plat-
no z zelo zapleteno vsebinsko
kompozicijo, ki bi ji ne mogli nič
dodati, pa tudi ne vzeti, kot pravi
sam in ki jo je slikar kar petkrat
oblikoval. Ob tem tudi dimenzij-
sko velikem platnu je še nekaj
večjih olj ali pastelov, ter veliko
manjših del, ki napolnjujejo oba
prostora galerije. Vsebinsko gre
za močno heterogena dela, saj
imamo tu »Vesoljski dosežek«,
»Prepad«, »Matrico iz livarne«,
»Generalovo glavo«, »Moško
praznino«, »Žensko praznino«,
»Hanoj« itd. Kot smo že rekli, gre
za zelo temna olja, ki so tudi vse-
binsko hudo mračna.

Kakor smo že rekli, so ob odpr-
tju razstave predstavili tudi dvo-
jezično nemško-italijansko knjigo,
ki nosi naslov Europa wo das
Licht, kar bi po naše bilo, Evropa,
kje je luč. Delo, ki je izšlo te dni
v založbi revije E, je napisal Piero
del Giudice in govori o mojstru
Edmondu Dobrzanskem, o njego-
vem življenju in likovnem ustvar-
janju, vendar ne gre za kako mo-
nografijo, pač pa za izrazito lite-
rarno delo biografskega značaja.
O njej ter o razstavi so zelo števil-
čnemu občinstvu spregovorili
predstavniki Združenja Franco Ba-
saglia Giuseppe Dell'Acqua, ki je
govoril o pobudi sami, avtor same
knjige, ki je podčrtal element
dvojezičnosti knjige, ki je izšla v
nemščini in italijanščini ter Gian-
carlo Majorino, ki se je lotil glob-
ljeje analize pobude in njene
vključitve v današnji dan. (fre)

»Vojna« Maksima Gasparija

Založništvo tržaškega tiska bo v kratkem ob 70-letnici prve svetovne vihr
izdalo antologijo ljudske in umetne pesmi iz časa prve svetovne vojne. An-
tologijo bodo krasile razglednice iz vojnega časa, med katerimi bo tudi gornja
razglednica slikarja Maksima Gasparija

Slavistično društvo izdelalo program dela v novem šolskem letu

Medtem ko se Slavistično društvo
Trst intenzivno pripravlja na letošnje
zborovanje slavistov, ki bo - kot je
znano - od 13. do 15. oktobra na Peda-
goški fakulteti v Mariboru - je že raz-
grnilo program dela v tekočem šol-
skem letu. Okvirno je prevladovala pre-
pričanje, da mora društvo ostreje in še
intenzivneje stopati v prostor, da mora
torej svoje delovanje zgolj iz lastnih
vrst prenesti tudi v življenje naše
skupnosti.

Z drugimi besedami: še bolj je nuj-
no problematizirati vsa naša stanja in
dejstva, ki zadevajo raven jezika, in-
tenzivirati vsesplošno občutljivost na
tem področju, dobro zavečajoč se, da
je jezik predvsem v življenju manjšin-
skega bivanja zelo mnogoobrazen fak-
tor. Po eni strani utemeljuje našo na-
rodnostno bit, po drugi strani je - vsaj
v prerezu šolskega podajanja - nepog-
rešljiv faktor duhovnega formiranja
mladega človeka, po tretji strani pa je
nenadomestljiv člen kulturnega formi-
ranja in s tem seveda pravilnega vz-
postavljanja sožitja z večinskim narod-
om in seveda tudi drugimi narodi.

Slavistično društvo Trst bo zaradi
tega skušalo povezovati vse tiste nivo-
je, ki problem stopnjevalno doživljajo:
v prvi vrsti šole in njihove izkušnje,
kjer bi veljalo izbrano pozornost po-
svetiti učnim načrtom oziroma progra-
mom, posebno pa nižji-srednji šoli.
Dalje vse tisto delovanje, ki posreduje

bogastvo našega jezika italijansko go-
vorečim sodržavljanom.

Društvo bo poskušalo izoblikovati
redno časopisno rubriko, s katero bo
osvetljevalo pereče in aktualne jezi-
kovne probleme. - Še nadalje bo vz-
trajalo v prizadevanju za obogatitev
zamejskega revialnega tiska, kjer glo-
balno opažamo premajhno možnost iz-
hodov, pa najsi gre za združevanje
ujeljenih ustvarjalcev ali pa pred-
vsem višješolsko mladino, ki očitno
predstavlja poslednjo starostno mož-
nost, ko se posameznik še aktivira v
naš kulturni prostor ali pa praviloma
za vedno izgine s prizorišča.

Slavistično društvo Trst bo nadalje-
valo z objavljanjem Biltena, v prvi vr-
sti s poudarkom na problemskih
osvetlitvah, kar se je v prvi številki
zgodilo s prispevkom Vere Ban Tute,
v drugi številki pa s prispevkom Maj-
de Kaučič-Baše in Olge Lupinc. - In
ne nazadnje bo društvo skušalo prire-
jati občasne literarne večere ali sreča-
nja, ki naj bi obogatili našo zamejsko
svetost z živo pojavnostjo jezika in
njegovega sporočila.

Ob vsem tem je seveda odveč ome-
njati nadaljevanje tesnega sodelovanja
s sorodnimi društvi v Kopru oziro-
ma v Novi Gorici kakor tudi Slavistič-
nim društvom Slovenije, s katerimi že
ves čas prihaja do plodnih stikov in
izmenjave izkušenj.

JANEZ POVŠE

Koncert pianista Sirsena v dobrodelne namene

Silvio Sirsen z De Crignisovo in Pardinijem

napovedane pianistke Katje Milič, ki je zbolela. Iz-
kupiček koncerta je bil namenjen Združenju slepih
Italije, ki je koncert tudi priredilo.

Mladi pianist Silvio Sirsen je začel študirati klavir
pri desetih letih. Diplomiral je z odliko na tržaš-
kem konservatoriju G. Tartini, kjer je tudi nekaj let
študiral kompozicijo. Obiskoval je številne izpopol-
njevalne tečaje v Italiji in Avstriji bodisi za klavir
kot za komorno glasbo in za liederistiko. Nagrajen
je bil na raznih državnih tekmovanjih, od leta 1980
pa uspešno koncertira kot solist in spremlja prizna-
ne violiniste. Koncertiral je že v Jugoslaviji in v
najvažnejših italijanskih glasbenih centrih.

Sirsena je zaigral Sonato št. 9 v D-duru K 311 W.
A. Mozarta (1756-1791). Salzburški mojster je to delo
napisal v letih 1777-1778, ko je za kratek čas zapu-
stil duhomorni rojstni kraj in se naselil v Mannhei-
mu. Po zgradbi in veličini ne prekaša prejšnje So-
nate K 309 v C-duru. Dinamične in agogične oznake
pa so v tej Sonati kar pogoste in Sirsen se jih je
strogo držal, tako da je bila celotna izvedba izredno
primerna klasičnemu okusu ali bolj Mozartovemu
stilu. Odmev, ki je bil v dvorani zelo izrazit, je
nedvomno vplival na nepravilno dojetje zvoka,
tako da so se nam zaključki fraz zdeli nejasni in
celo nekatere pavze so bile prekrite. V drugem
stavku, Andante con espressione, je pianist prikazal
vso patetičnost in izrazil melodičnost, ki glasbeni-
ku, na prvi pogled partiture, lahko uide. Stavek je
tudi oblikovno zanimiv, saj je pravzaprav sonatne
oblike s skromnim razvojnim delom. V zaključnem

Rondòju nam je Sirsen z izredno živahno, a obenem
čvrsto, krepko igro prikazal vso Mozartovo veličino
v skladanju te oblike.

Pianist je nato izvajal zadnje Brahmsovo klavir-
sko delo, opus 119, ki obsega 3 Intermezze in Rapsodijo.
V svoji izvedbi je Sirsen dokazal izvajalsko
zrelost predvsem v Intermezzi, ki so interpretativ-
no zelo zahtevni. Vse melodične krivulje je z goto-
vostjo in smotnim muziciranjem popolnoma izobli-
koval do konca. Pri zahtevnih, živahnih akordičnih
skokih Rapsodije v Es-duru se je pianist z izredno
gotovostjo oprijemal tipk, da so bili vsi prehodi
zelo sočni, kar je še bolj poudarilo kontrast med
bleščečimi temami in temami, za katere je značilna
temna, motna barva.

Drugi del koncerta je obsegal Sonato za klavir
op. 14 v d-molu ruskega skladatelja Sergeja Prokof-
jeva (1891-1953). V Sonati se stalno prepletajo raz-
lični elementi, ki nam jih je Sirsen vsakič izredno
dognano in zrelo podal. V drugem stavku je prišla
do izraza pianistova fantazija v podajanju različnih,
zanimivih akordičnih zvez ter hitrejših prehodov v
srednjem delu. Zelo prepričljiva je bila izvedba
tretjega stavka, v katerem smo lahko dojeli vso nje-
govo dramatičnost in meditativnost.

Silvio Sirsen je s svojim celovečernim koncer-
tom dokazal, da je obetajoč pianist, ki si prizadeva,
da bi skupaj z drugimi mladimi silami glasbeno
obogatil tržaško občinstvo, ki pa se žal le skromno
odziva na tovrstne prireditve.

MARKO OZBIČ

Konec septembra je v mali dvorani gledališča
Verdi nastopil tržaški pianist Silvio Sirsen namesto

Nogomet: danes še tri povratne tekme pokala UEFA Za Romo bo gotovo najtežje

Danes bodo igrali tri zaostale povratne tekme v okviru evropskega tekmovalstva za nogometni pokal UEFA.

Pred najtežjo nalogo bo vsekakor italijanski zastopnik Roma, ki se bo v Nürnbergu pomeril z domačim moštvom, ki je Liedholmova varovance že premagalo v srečanju v Rimu z 2:1. Zahodni Nemci naj bi torej bili danes nesporni favoriti za uvrstitev v naslednje kolo. Treba pa je poudariti, da Nürnbergu zadnje čase nikakor ne gre v domačem prvenstvu.

Vseeno pa je trener Rome Liedholm optimist: »Kot naši nasprotniki imamo enake možnosti, da se uvrstimo v nadaljnje kolo. Prvič, ker bomo lahko računali z Renatom, ki se je v prvem srečanju poškodoval, drugič, ker je naš nasprotnik v precej slabi formi.«

Večjih problemov za uvrstitev v naslednje kolo pa ne bi smeli imeti turški Juventus, ki je sicer v prvem srečanju v gosteh nesrečno izgubil z romunskim moštvom Otelul (0:1). Juventusovi nogometaši so odlično startali v državnem prvenstvu (3:0 v Comu) in čeprav danes ne bodo mogli računati na Sovjeta Zavarova so favoriti za zmago in za uvrstitev »naprej«.

Še pred lažjo nalogo pa bo beograjski Partizan, ki je v prvi tekmi doma

slavil proti Slaviji iz Sofije kar s 5:0. Kako bi lahko prišlo do presenečenja na tem srečanju, res ne vemo. Beograjsko moštvo je zato odpotovalo v Sofijo brez Spasića, ki je na pripravah z jugoslovansko reprezentanco za kvalifikacijsko tekmo za SP proti Škotski, igral pa bo Vokri.

Nogomet: Werder in Stuttgart kvalificirana

BREMEN — Včeraj so v okviru povratnih srečanj prvega kola v evropskih nogometnih pokalih odigrali dve tekmi.

V pokalu prvakov (šestnajstina finala) je zahodnonemški Werder iz Bremena s 5:0 (1:0) premagal berlinski Dinamo (NDR). V nadaljnje tekmovalstvo se je uvrstil Werder, ki je v prvi tekmi izgubil s 3:0.

V povratni tekmi 1. kola (dvaintridesetina finala) pokala UEFA pa je madžarska ekipa Tatabanya z 2:1 (0:0) premagala zahodnonemški Stuttgart. V prvem kolu je zmagal Stuttgart z 2:0 in se tako uvrstil v šestnajstino finala.

Danes Belgija - Brazilija ter Španija - Argentina

Danes bosta med drugim na sporedu tudi dve zanimivi mednarodni pri-

jateljski tekmi. Na stadionu Bosuil se bosta drevi pomerili Belgija in Brazilija, v Seville pa bosta igrali Španija in Argentina, ki se bosta potegovali za »Pokal Hispanidad«.

Filippini spet operiran

ASCOLI PICENO — Umberto Filippini iz Ascoli Picena, ki je bil ranjen po nedeljski tekmi med Interjem in Ascolijem, je moral ponovno na operacijsko mizo, ker so ugotovili, da ima v glavi še nekaj strdkov krvi. Filippinijevo zdravstveno stanje je še vedno zelo hudo.

Pavičeviću gre na bolje

SPLIT — Mladega košarkarja Jugoplastike Luka Pavičevića, ki se je huje poškodoval v prometni nesreči, do katere je prišlo v ponedeljek zjutraj na jadranski magistrali nedaleč od Kardeljeva, so že operirali v splitski bolnici. Pavičević je dobil močan udarec v glavo in v začetku je izgledalo, da bo težko preživel. Po operaciji pa so zdravniki sporočili, da mladenič ni v smrtni nevarnosti. Pavičević se je ponesrečil, ko je iz Titograda hitel v Split, od koder bi moral z Jugoplastiko odpotovati na turnejo v Španijo. Pri tem se je njegovo vozilo prevrnilo.

Krasovci v C ligi!

Italijanska rokometna zveza je končno sporočila, da bo Kras Trimac v sezoni 1988/89 lahko nastopal v C ligi. Razpustil se je namreč rokometni klub iz Pordenona in tako pustil prazno mesto. Krasovci so lani izgubili le eno tekmo, tako da sozasedli drugo mesto, to pa ni bilo dovolj za prestop v višjo ligo. Sreča pa se je namreč našim fantom nasmešila in velika želja krasovcev, da bi nastopili v C ligi, se je tako uresničila. Krasovci pa so nastop med tretjeligaši zaslužili, saj so to lani z igro tudi dokazali. Poleg tega pa imajo zelo uspešno mladinsko ekipo. Prvenstvo C lige se bo pričelo šele naslednji mesec in bo daljše ter prav gotovo zahtevnejše od prvenstva, kakršnega so bili naši fantje vajeni. Če upoštevamo kakovostni skok in pa dejstvo, da se bodo morali krasovci boriti do zadnjega za obstanek v ligi, lahko pričakujemo v Zgoniku lepo število zanimivih in napetih tekem. (Pjotr)

Na sliki: Krasovi rokometarji, ki so v minulem prvenstvu nastopali v D ligi.

Na rellyju Sanremo

Dve smrtni žrtvi

SANREMO (Imperia) — Avtomobilski rally Sanremo je včeraj terjel dve človeški življenji, nekaj gledalcev pa je bilo ranjenih. Smrtno sta se ponesrečila francoska pilota, 28-letni Dubois in 42-letni Moirer, ki sta na nekem ovinku zaradi spolzke ceste izgubila nadzorstvo nad svojim citroenom AX sport in zgrmela v prepad. Oba sta bila na mestu mrtva. Na istem ovinku se je dirka končala tudi za Kankunnena (toyota celica turbo 4WD), ki je prav tako zavozil s ceste. Med gledalci jo je najhuje skupil 27-letni Federighi iz Prata, ki mu je Bossinijeva delta povsem zmečkala nogo. Tudi Bossini je zaradi spolzke ceste izgubil nadzorstvo nad vozilom. Zaradi teh nesreč so rally za nekaj ur prekinili.

Po 16 posebnih vožnjah je v vodstvu španska dvojica Sainz - Moya (ford sierra cosworth) v času 2.09'55". Sledijo: 2. Cerrato - Cerri (It.) po 24'; 3. Fiorio - Pirollo (It.) po 49'; 4. Biasion - Siviero (It.) 54'; 5. Alen - Kivimaki (Fin.) 2'07".

Kolesarstvo: Golzu dirka Mialn - Turin

TURIN — Na 74. izvedbi tradicionalne kolesarske dirke Milan - Turin je zmagal zahodni Nemec Rolf Golz, ki je 213 km prevozil v 5.7'04" s povprečno hitrostjo 41,619 km na uro. Sledijo: 2. Anderson (Avs.) po 4'; 3. Roosen (Bel.); 4. Fondriest (It.); 5. Gianetti (Švi.); 6. Vainne (Fr.); 7. Jagt (Niz.); 8. Robeet (Bel.); 9. Gajant (Fr.); 10. Lejaret (Sp.), vsi isti čas; 11. Rominger (Švi.) po 25'; 12. Lietti (It.); 13. Ruttimann (Švi.); 14. Baronchelli (It.), vsi po 38'; 15. Petit (It.) 41".

Bartaliju gre na bolje

VERONA — Zdravstveno stanje bivšega italijanskega kolesarskega asa Gina Bartalija je dobro. Tako so povedali v veronski bolnišnici, kjer so Bartalija sprejeli predvčerajšnjim, potem ko ga je obšla slabost. Bali so se, da je kaj narobe s srcem, vendar kaže, da ni nič hujšega.

Namizni tenis: deželne kvalifikacije za DP

Krasovci si nabirajo izkušnje

S prve preizkušnje deželnih kvalifikacij tretjekategornikov za uvrstitev na namiznoteniško državno prvenstvo, ki je bila preteklo nedeljo v Zgoniku, so krasovci odnesli predvsem pozitivne tekmovalne izkušnje.

Tanja Ravbar, ki se je med posameznicami uvrstila najvišje (2. mesto) je po turnirju izjavila: »Vsako tekmovalje ti da novo izkušnjo. Če se uvrstiš med prve, pomeni, da nekaj veljaš v deželi. Če premagaš tiste, s katerimi si izgubljal prejšnja leta, je to posebno zadovoljstvo.«

Tanja se je za tretjino približala nastopu na DP. Tudi za ostale krasovke še ni vse izgubljeno, ker bosta še dve preizkušnji. Alenka Obad je zasedla 3.-4. in osvojila štiri točke, Elena Colja in Martina Ravbar pa sta zbrali po dve točki za 5.-8. mesto, po točko pa sta si priborili Monika Radovič in Biserka Simoneta za 9.-16. mesto.

Smolo v številni moški konkurenci sta imela Boris Stocca, ki je že v drugem kolu naletel na neugodno igro kasnejšega finalista Schusterja in Igor Colja, ki ga je izločil zmagovalac Bertolotti. Brata Milič sta izpadla na samem začetku. Igor je zelo tesno izgubil v treh setih z Bernardelom (19.-20. 17).

Krasova ženska dvojica Obad - T. Ravbar je izšla kot zmagovalka, moška Stocca - I. Milič je zasedla drugo mesto, mešana dvojica Stocca - Obad pa si je delila tretje mesto z dvojico Schuster - Peresson. (J. J.)

Po 3. kolu 2. amaterske lige (skupina E)

Vesna še čaka na zmago

Porpetto - Vesna 0:0

VESNA: Savarin, Švab, Ridolfo, Podgornik, Rados, F. Candotti, N. Sedmak (v 75' S. Sedmak), R. Candotti, Papini (v 45' Kostnapfel), Naldi, Pichiari.

Pod gornji naslov, ki je sicer točen, je včeraj žal pomotoma »zašel« članek, ki je v Križu verjetno sprožil nekoliko razburjenja, morda kaj smeja in, zakaj ne, tudi kakšno pikro na naš račun. Članek se je sicer nanašal na ekipo Vesne, vendar na tisto, ki nastopa v prvenstvu under 18. Upamo, da so nam v Križu napako že oprostili. O nastopu 1. ekipe pa tole.

Vesna se po tretjem prvenstvenem nastopu ni še ujela. V nedeljo še zdaleč nismo videli enajsterice iz lanskega prvenstva. Križani imajo velike težave z nastavljanjem igre na sredini, kjer se zelo pozna odsotnost Barille, ki služi vojaški rok, in pa Petagne, ki je postal trener moštva. Novi nakupi se s starimi igralci niso še ujeli, tako da praktično manjka povezava med obrambo, sredino, napadom. Porpetto pa s svoje strani ni pokazal nič posebnega, saj so bili njegovi napadalci ujeti v solidni kriški obrambi. Vesna je imela samo dve lepi priložnosti, saj je s težavo nastavljala akcije. Prva se je ponudila Pichiariju, ki je žogo nerazumljivo zgrešil prav pred vratarjem, druge pa ni znal izkoristiti Naldi nekaj minut kasneje. Porpetto je tudi dvakrat ostro pritisnil, toda obramba Vesne je igrala zelo solidno. V drugem polčasu se razmerje sil na igrišču ni spremenilo. Trener Petagna bo moral zato še krepko »obdelati« svoje moštvo, saj ima ekipa dobre možnosti, treba je le najti pravi koncept igre. (A. Kostnapfel)

Košarka: po nastopu na turnirju v Fagagni

Domovce čaka še veliko dela

Domova članska ekipa je prejšnje dni nastopila na dvodnevem košarkarskem turnirju v Fagagni blizu Vidma.

Na turnirju, ki ga je že drugič organiziral domači košarkarski klub, sta poleg domovcev in domačinov nastopili še ekipi iz Feletta Umberta in iz Spilimberga. Oba večera je srečanjem sledilo lepo število gledalcev. Turnir je bil tudi dobra priložnost, da so trenerji ekip preverili pripravljenost svojih varovancev. To predvsem velja za ekipe z Videmskega, saj se bo promocijsko prvenstvo pričelo že v soboto.

Ekipa iz Feletta Umberta je zasluženno osvojila turnir, saj je v obeh srečanjih prikazala zdaleč najboljšo uigranost in telesno pripravljenost. Drugo mesto so osvojili domačini iz Fagagne, ki so v polfinalu premagali domovce. Dornikovi varovanci, ki so nastopili

oba večera močno okrnjeni, so prikazali dopadljivo igro približno le do polovice drugega polčasa. Trenutno precej peša igra v napadu, tudi v obrambi ni vse, kot bi moralo. Naše čaka zato v prihodnjih tednih še veliko dela, če mislijo na prestop v D ligo.

V petkovih polfinalnih srečanjih je ekipa iz Feletta prepričljivo premagala Spilimbergo, domovci pa so izgubili proti domači Fagagni. V sobotnem malem finalu so se domovci enakovredno borili z nasprotnikom vse do 10. minute drugega polčasa. Nato so jim poše moči tako v napadu kot tudi v obrambi. V velikem finalu so igralci iz Feletta strli odpor trdoživih domačinov v uvodnih minutah drugega polčasa, visoko vodstvo so nato ohranili do poslednjega sodnikovega žvižga. Sledilo je nagrajevanje, med drugim

je domovec Puiatti prejel priznanje kot najboljši strellec turnirja.

POLFINALE
FAGAGNA - DOM GOMETAL 85:74 (51:40)

DOM: Košuta 6, Bregant, Ambrosi 2, Battello 11, Semolič 6, Puiatti 24, Podberšič 15, Dornik 5, Rinelli, Kocjančič 6.

FINALE ZA 3. MESTO
SPILIMBERGO -

DOM GOMETAL 96:76 (42:41)
DOM: Košuta 20, Kocjančič 3, Bregant 2, Semolič 2, Dornik 14, Ambrosi, Battello 7, Puiatti 28, Rinelli.

FINALE ZA 1. MESTO
FELETO UMBERTO -

FAGAGNA 86:65 (38:32)
KONČNA LESTVICA
1. Feletto Umberto, 2. Fagagna, 3. Spilimbergo, 4. Dom Gometal. (mč)

Balinanje: po zadnjih volitvah

B. Simoneta v pokrajinski komisiji

Prejšnji teden je bilo na sedežu CONI v Ul. Fabio Severo v Trstu zborovanje pokrajinskega odbora vsedrjavne balinarske federacije UBI, katerega so se udeležili predstavniki vseh 18 balinarskih društev, ki so vsaj dve leti včlanjeni v federacijo. Pri tem ni prišla v poštev Jarja, ki se je včlanila šele letos. Za zborovanje je v tržaških krogih vladalo veliko zanimanje, saj je bila glavna točka dnevnega reda izvolitev novega predsednika in odbora. V zadnjem času je bil stari odbor s predsednikom vred deležen ostrih kritik s strani včlanjenih društev, predvsem glede finančnih vprašanj. Zato so se vsi strinjali, da treba čimprej izpeljati volitve in sestaviti novi odbor, v katerem je letos prvič dobil mesto tudi slovenski predstavnik, kar je izredno pozitivno in spodbudno za vso našo manjšino. To je odlični Poletov balinar Boris Simoneta, ki bo tako v štiriclanem odboru, katerega novi predsednik je Iacobi. Odbor ima štiriletni mandat. Povejmo še, da je Simoneta zaupalo kar 16 od skupno 18 društev, ki so imele letos volilno pravico (predsednik je dobil 12 glasov), kar potrjuje, da je Simoneta zelo priljubljen v tržaških balinarskih krogih in brez dvoma tudi eden najbolj sposobnih za opravljanje poverjenih funkcij. (Z. S.)

Košarka: neroden poraz Borovih mladincev

BOR - BARCOLANA 65:82 (29:36)

BOR: Kocman 9 (0:1), Paulina 2 (0:1), Cupin 4 (4:5), Škerk 20 (1:2), Pertot 4 (0:3), Bajc 13, Smotlak 13 (2:4). 3 TOČKE: Škerk 3, Bajc 3, Kocman 1, Smotlak 1.

V drugem kolu mladinskega državnega prvenstva so borovci nerodno izgubili proti Barcolani, saj so igrali slabo tako v obrambi kot v napadu, poleg tega pa niso pokazali nobene volje do zmage. Naj omenimo, da sta obe ekipi imeli velike težave s spolzkim terenom na »1. maju«.

Potreba po zavarovanju športnikov in odbornikov

Nogometna komisija pri Združenju slovenskih športnih društev v Italiji je v ponedeljek zvečer v Repnu organizirala okroglo mizo o vprašanju zavarovanja tekmovalcev in odbornikov.

Pobude se je udeležilo zadovoljivo število predstavnikov nogometnih društev s Tržaškega in Goriškega, ki so se ob tej priložnosti podrobno seznanili z vrsto vprašanj, ki zadevajo športno zavarovanje v primeru poškodb oziroma invalidnosti.

V uvodnem delu srečanja, po pozdravu predsednika nogometne komisije pri ZSSDI Borisa Gombača, je bilo podčrtano sodelovanje na mladinskem nivoju med slovenskimi društvi in Triestino, za katero že danes nastopa več predstavnikov Brega in Primorja. Želja vseh, tako je dejal odgovorni za mladinski sektor pri tržaškem tretjeligašu, pa je nadaljevati na tej poti in tržaškemu nogometu zagotavljati čimvišjo kakovostno raven.

Srečanja v Repnu so se poleg predstavnikov naših nogometnih klubov udeležili tudi Bojan Brezigar, predsednik deželne komisije za kulturo, šolstvo, šport in rekreacijo, predsednik tržaške nogometne zveze Bloccari ter član deželne vodstva Giani.

V svojem posegu je Brezigar podčrtal skrb, ki jo bo posvetil slovenskim športnim društvom. S tem v zvezi je omenil ugodne pogoje, ki se tudi našim nogometnim društvom ponujajo z organizacijo svetovnega nogometnega prvenstva, ko bo tudi dežela FJK gostila eno od izločilnih skupin. Zaradi tega, je nadaljeval deželni svetovalec, je nujno, da ZSSDI izdela organski dokument, na podlagi katerega bodo tudi naša društva deležna raznih finančnih podpor.

Srč večera pa je zadevalo vprašanje poškodb na nogometnih igriščih, med prevozom in njihovo primerno zavarovanje. Podrobno analizo tega argumenta je razčlenil Dario Vremec, predstavnik slovenskih društev v komisiji italijanske nogometne zveze. Vprašanja, ki izstopajo in ki v prvi vrsti zadevajo tudi naša društva, se nanašajo na potrebo po zavarovalnem kritju športnikov in odbornikov tudi med prevozom na tekme ali treninge ter na ugodnejša premijska nakazila, kar zadeva morebitne poškodbe ali trajne invalidnine. S tem v zvezi, je dejal Vremec, je posebna komisija deželne nogometne odbora izdelala podroben pravilnik, ki ga je skoraj v celoti potrdilo združenje Sportas, ki skrbi za zavarovanje športnikov.

Na sliki: udeleženci okrogle mize v Repnu

Sicer podrobna pojasnila o teh vprašanjih bodo posamezna društva lahko dobila pri odgovornih nogometne komisije ZSSDI ali neposredno na deželni nogometni zvezi. (pr)

Odbojka: under 18 ženske

Sloga Koimpex dobila derbi

BREG AGRAR - SLOGA KOIMPEX 0:3 (3:15, 6:15, 13:15)

BREG AGRAR: Komar, Mauri, T. in N. Canziani, E. in T. Žerjal, Kralj, Ota, Pertot, Seganti, Gorgi, Gaburro.

SLOGA KOIMPEX: Miot, Škerk, Lupinc, Maruccelli, Fabrizi, Foschini, Kosmina, Rebulja, Krizmančič.

V ženskem slovenskem derbiju under 18 v Dolini je zmago slavila Sloga Koimpex. Tekma sama sicer ni izpolnila pričakovanj, saj ni nudila tistega agonističnega užitka, ki je tipičen za vsak derbi. Brežankam v prvih dveh nizih nikakor ni šlo. Tako da so gostiteljicam prepustile prelahko pot do petnajstice.

Igra se je razživela le v tretjem nizu, ko je postal boj za točke veliko bolj izenačen in ko smo tako na eni kot na drugi strani mreže lahko videli nekaj res dobrih odbojarskih potez. (lnka)

naši mladi nogometaši v raznih prvenstvih

Začetniki Zarje še v vodstvu

UNDER 18

FORTITUDO - BREG 2:3 (0:2)
STRELCA: Švara, Bandi, Švara (11-metrovka)

BREG: Palčič, Pitacco, Bevk, Sancin, Kozina, Prašel, P. Tamaro, Bandi (De Franceschi), Giuressi (Paiano), Švara, M. Tamaro, Giglifano, Ota, Buzzi.

V soboto so Brežani zasluženoma zmaga, toda vodili so že s tremi zadetki razlike, kljub temu pa tvegali, da nasprotnik prav v poslednjih minutah izenači.

Po desetih minutah igre so bili Brežani že v vodstvu, na koncu polčasa pa so še podvojili. Nasprotnik ni dotle ogrožal Bregovih vrat, nasprotno pa so Brežani večkrat za las zgrešili gol. Na začetku drugega polčasa so Brežani dosegli še tretji zadetek in mogoče zato popustili, nepazljivost pa bi jih kmalu drago stala. Nasprotnik je namreč dosegel dva zadetka, prvega po avtogolu branilca, drugega po 11-metrovki. Zadnje minute tekme so bile zelo napete, saj so se Brežani s težavo branili. Naj omenimo dobro igranje Švare, Kozine in Bandija, ki je dosegel svoj prvi prvenstveni zadetek. (E. B.)

PRIMORJE - MUGGESANA 1:2 (1:0)

STRELEC ZA PRIMORJE: Trampuž. PRIMORJE: Štolfa, Lukša, Štefančič, Tence, Kavalič (Gherbassi), Škabar, Žagar, Šuc, Princival, Trampuž, Tomašettig.

Tudi tokrat Prosečanom ni uspelo iztržiti vsaj točke. Na igrišču je pihala burja, ki je v prvem polčasu pomagala domačinom, da so tudi prešli v vodstvo. V drugem polčasu pa je miljska ekipa najprej izenačila in nato še povedla. Zadetek za domačine je dosegel Trampuž neposredno iz prostega strela, isti igralec pa je spet z zelo lepim prostim strelom zadel tudi prečko. Nasplošno pa je bilo strelav na vrata malo na obeh straneh. Gostje so izenačili z močnim strelom, ki bi ga Štolfa nikakor ne mogel preprečiti, zatem pa so še povedli po nesporazumu v obrambi Primorja. Proti koncu tekme so imeli Prosečani na razpolago nekaj prostih strelav iz dobrega položaja, a so bili netočni. (Š. M.)

VESNA - COSTALUNGA 0:0

OSTALI IZIDI 3. KOLA: Chiarbola - CGS 1:3, Montebello - Olimpia 1:0, S. Sergio - Opicina 2:0, Edile Adriatica - S. Andrea 3:0, Supercaffè - Vivai Busà 0:2.

LESTVICA: Vivai Busà in S. Sergio 5, Edile Adriatica, S. Andrea, CGS in Muggesana 4, Supercaffè, Olimpia, Fortitudo, Montebello in Breg 3, Opicina, Costalunga in Vesna 2, Chiarbola 1, Primorje 0.

PRIHODNJE KOLO: Costalunga - Primorje, Opicina - Vesna, Breg - Montebello.

NARAŠČAJNIKI

BREG - GIARIZZOLE 0:1 (0:0)
BREG: Castellano (Giglifano), Štefančič, Majevski, Zupin, Pelizzari, Ota, Guštin (Menegon), Grilanc, Bandi, Rochetti, Buzzi.

Bila je to lepa tekma. Ekipi sta si bili enakovredni in tudi igra je bila zadovoljiva. Priložnosti za gol ni bilo veliko. Zmagala je ekipa, ki je imela nekoliko več sreče. Tokrat so naši fantje igrali dobro v obrambi, nekaj pa še primanjkuje na sredini igrišča. Sedaj morajo Brežani nadaljevati na tej poti in bodo dosegli dobre rezultate. Pohvalo si zaslužijo vsi za prikazano požrtvovalnost. (Buzzi)

OSTALI IZIDI 4. KOLA: Campi Elisi - Portuale 2:1, Fortitudo - Opicina 2:0, Don Bosco - Azzurra 0:0, Zaule Rabuiese - Campanelle 5:1, Olimpia - Montebello 0:3, S. Sergio - Costalunga 0:0, CGS - Muggesana 1:0, Supercaffè - Domio 3:1.

LESTVICA: Supercaffè 8, Fortitudo, Campi Elisi in Zaule Rabuiese 7, S. Sergio 6, Montebello in CGS 5, Costalunga, Olimpia in Giarizzole 4, Portuale, Campanelle in Azzurra 3, Breg 2, Muggesana, Domio, Opicina in Don Bosco 1.

PRIHODNJE KOLO: Opicina - Breg.

NAJMLAJŠI

TRIESTINA - ZARJA 1:0
ZARJA: Plehan, Pavatič, Silli, Reja, Osič, Krasovec, Umek, Kralj, Renčelj, Blason, Cinti, Vremec, Čok, Castellano.

Zarja je nezasluženoma izgubila proti Triestini. Skozi vso tekmo ji je bila dorašel nasprotnik. Gostitelji so povedli tik pred koncem prvega polčasa. V drugem polčasu so naši močno pritislili, bili boljši od nasprotnika ter tudi izenačili z zadetkom Blasona, vendar jim je sodnik gol nerazumljivo razveljavil tako, da je rezultat ostal neizpremenjen do konca tekme. (M. Ž.)

PRIMORJE - CGS 0:2 (0:1)

PRIMORJE: Franza, Vili Emili, Puntar, Savi, Pahor, Gherbassi, Digovich (Kante), Štolfa, Gruden, Sardoč, Mitja Emili.

Tokrat so naši imeli smolo, saj so vodeči nasprotniki le redkokdaj ogro-

žali Franzova vrata. Tudi tokrat ni bila obramba večkrat na pravem mestu. Zagrizeno se je boril Vili Emili. Nasplošno so naši pokazali, da so kos tudi najboljšim nasprotnikom, če le igrajo kot zmorejo. (Maxi)

OSTALI IZIDI 4. KOLA: Domio - S. Sergio 0:7, Campanelle - S. Giovanni 0:2, Don Bosco - Zaule Rabuiese 1:4, S. Andrea - Olimpia 1:0, Opicina - Giarizzole 0:5, Montebello - Portuale 2:5.

LESTVICA: S. Sergio in CGS 8, Portuale in Giarizzole 7, S. Giovanni in S. Andrea 6, Triestina in Fortitudo 5, Zarja Adriamex, Breg in Zaule 4, Olimpia 3, Campanelle 2, Primorje 1, Domio, Don Bosco, Opicina, Montebello 0.

PRIHODNJE KOLO: Zarja Adriamex - CGS, S. Giovanni - Breg, Domio - Primorje.

NA GORIŠKEM

JUVENTINA ASS. CARNICA 3:0 (0:0)

STRELCA: M. Devetak, M. Dario in D. Gergolet.

JUVENTINA: Peric, A. Devetak, Marko Petean, Marušič, A. Florenin (Bais), Marino Petean, Ferfolja (Marvin), Kobal, Devetak, Dario, Lakovič, Florenin, Menis.

Kljub premoči Juventine, sta se ekipi po prvem polčasu razšli ob neodločenem izidu. V nadaljevanju pa je domača postava kronala terensko premoč in z Devetekom dosegla prvi zadetek. Odtlej so se Ferfoljevi varovanci povsem razigrali in predvajali odlično igro, ki je navdušila gledalce. (M. P.)

IZIDI 2. KOLA: Juventina - Villesse 0:0, Natissone - Pro Romans 6:0, Azzurra - Medea 3:1, Lucinico - Cormonese 0:1, Corno - Isontina 1:1, Itala - Audax 0:0.

LESTVICA: Azzurra 4, Juventina, Itala in Isontina 3, Audax, Pro Romans, Cormonese in Corno 2, Medea, Natissone in Villesse 1, Lucinico 0.

ZAČETNIKI

Skupina A

ZARJA ADRIAMPEX - ESPERIA S. GIOVANNI 3:0

STRELCA: Hočevar 1, Jurinčič 2. ZARJA ADRIAMPEX: Družina, Poprat, Kristjan in Denis Pussini, Maxi in Danijel Grgič, Tence, Biondi, Umek, Hočevar, Lipovec, Jurinčič, Metlika, Possega, Ražem.

V prvem polčasu zarjanom ni šlo in ni šlo od rok. Zelo nepovezano so igrali tako, da se je nasprotnik branil brez kakšnih večjih težav. Proti koncu prvega polčasa je Hočevarju uspelo kar iz prostega strela povesti svoje moštvo v vodstvo. Odtlej so domačini igrali mnogo bolje. Obramba sploh ni imela dela in sredina igrišča je lepo gradila akcije ter zalagala napadalce z uporabnimi žogami. Prav srednji napadalec Jurinčič je z dvema lepima potezema zaokrožil izid na 3:0. (M. Ž.)

OSTALI IZIDI 3. KOLA: S. Giovanni - Altura 1:0, Fani - Supercaffè 1:3, Portuale - Muggesana 1:0, Domio - Servola 2:1, S. Andrea - Ponziana A 1:3, Zarja Adriamex - Esperia 3:0, Campanelle - S. Luigi B 2:3.

LESTVICA: Zarja Adriamex in S. Giovanni 6, Soncini A, Supercaffè in Ponziana A 4, S. Andrea in Domio 3, Altura, S. Luigi B in Portuale 2, Muggesana, Campanelle, Esperia in Fani B 1, Servola 0.

PRIHODNJE KOLO: Ponziana A - Zarja Adriamex.

NA GORIŠKEM

STARANZANO - MLADOST TRATT. AL LAGO 2:0 (0:0)

MLADOST: Tommasi, Farra, Zanier, Ambrosi, Černigoj, Lavrenčič, Trampuš, A., P. in M. Gergolet, Gallo, Ferletič, Subani, Lorenzut.

Začetniška postava Mladosti je zdržala le v prvem polčasu proti razigranemu Staranzanu, ki je najboljša postava prvenstva in upravičeno zaseda prvo mesto na lestvici.

Premoč domačih je postala očitna v drugem polčasu, ko so doberdobski nogometaši bili prisiljeni priznati kakovostno razliko Staranzana. (A. G.)

IZIDI 3. KOLA: Vermegliano - Aris 1:2, Fogliano - Monfalcone 1:1, Grade-se - Romana 1:1, San Canzian - San Piero 4:0, Turriaco - Staranzano 0:5, Mladost - San Marco 3:0, Pieris - Ronchi 2:1.

LESTVICA: Staranzano 6, Fogliano 5, Mladost, Vermegliano, San Canzian, Ronchi in Pieris 4, Monfalcone in Grade-se 3, Aris in Turriaco 2, Romana 1, San Piero, San Marco in San Michele 0.

CICIBANI

Skupina A

PONZIANA A - BREG 10:0 (3:0)

BREG: Jercog, Lavriha, Čuk, S. Sancin, D. Šik, I. Šik, Stefani, Čurman, Smotlak, D. Sancin.

Proti zelo močnim nasprotnikom so bili mladi Brežani brez moči in so tako visoko izgubili. Nasprotnik je popolnoma nadigral Brežane, ki niso nikoli ogrožali nasprotnika. Naj dodamo

še, da so Brežani kar dvakrat sami brcnili žogo v lastno mrežo in da je nasprotnik dvakrat realiziral zadetek iz nedovoljenega položaja. (E. B.)

OSTALI IZIDI 3. KOLA: Fani - Domio 7:0, Opicina A - Fortitudo B 6:0, Supercaffè - Portuale 0:2, Ponziana A - Breg 10:0, Zaule Rabuiese - S. Andrea 0:1.

LESTVICA: Opicina A, Fani Olimpia in Ponziana A 6, Supercaffè in S. Andrea 4, Portuale in Fortitudo B 2, Domio, Zaule Rabuiese in Breg 0.

PRIHODNJE KOLO: Breg - Zaule Rabuiese.

Skupina C

PONZIANA - BOR 4:0 (3:0)

BOR: Gregori, Furlanič, Bergagna, Ban, Furlani, Kariš, Brazzani, Sabadin, Omari, Fischer.

Poraz, ki ga je Bor doživel, tako kot je prikazan v svojem številčnem beležju, je nepravilčen, saj so borovci že v prvem delu tekme in pri izenačenem stanju zelo slabo izkoristili dve izjemni priložnosti, ki sta jim nudili možnost visoke prednosti. Če pa dodamo, da so tik pred koncem tekme celo zastreljali 11-metrovko, tedaj opazimo, da končni izid precej vara.

O igri naših bi rekli, da so nekoliko popravili vtis, ki so ga zapustili v zadnji tekmi. Proti solidni Ponziani so se enakovredno borili in le nekatere osnovne napake v fazi obrambe so omogočile nasprotniku, da je zmagal. Čim bodo odpravili navedene pomanjkljivosti, bo ekipa postala trd oreh za vsakega tekmeca.

Posebne pohvale so deležni Gregori, Bergagna, Ban, Furlani in Kariš. (D. V.)

SONCINI - PRIMORJE 11:2 (6:0)

Poraz je bil predvidljiv. Vseeno bi se lahko naši fantje odrezali bolje. Pokazali so, da igrajo dober nogomet, če le hočejo. Tudi tokrat se je dobro odrezal Carli, ki je dvakrat zatresel nasprotnikovo mrežo. Nasprotniki pa so polnili mrežo kot za stavo in visok poraz je bil tu.

(Maxi)

OSTALI IZIDI 3. KOLA: Vivai Busà B - Chiarbola 0:3, Montebello - Fulgor 1:1.

LESTVICA: Soncini A 6, Fulgor 5, Ponziana B 4, Primorje, Bor, Montebello in Chiarbola 2, Campanelle 1, Vivai Busà 0.

NA GORIŠKEM

JUVENTINA - SOVODNJE 0:7

JUVENTINA: Bonan, A. in J. Plesničar, Mažgon, Lutman, Klanjšček, Prinčič, Sošol, Mužič, Tartaglia, Rossano, Koršič.

SOVODNJE: Florenin, K. in M. Devetak, Fajt, V. in E. Petejan, Pelegrin, Zanfagnin, Ožbot, Cotič, Piras, E. in B. Kovic.

V slovenskem derbiju so upravičeno slavili sovodenjski cicibani, kar je tudi razumljivo, saj gre za dokaj uigrano postavo z nekaterimi odličnimi posamezniki. Na tem srečanju sta se posebno odlikovala Vasje Petejan in Kristijan Devetak, ki sta bila tudi strelca vseh zadetkov Sovodenj.

Kar zadeva Juventino, velja povedati, da mladi igralci komaj iščejo uigranost, saj gre za njihove prve nastope. (Iztok Prinčič)

MLADOST SOBEMA - PIERIS 3:2 (1:2)

STRELEC: Soban (3). MLADOST: Černic, Gorjan, Peric, Nardon, Soban, Pahor, D. in M. Ferletič, Jelen, M. in E. Isoni, Sergio, Jarc, Frandolič.

Po enakovrednem prvem polčasu so se mladi doberdobski nogometaši povsem razigrali v nadaljevanju srečanja, ko so onesposobili nasprotnika in ga prehiteli v zadetkih. Junak sobotnega srečanja je bil Soban, ki je bil trikrat uspešen.

IZIDI 1. KOLA (tržiška skupina): Mladost - Monfalcone 2:0, Ronchi - Vermegliano 5:2, San Marco - Aris 0:9, Staranzano - San Piero 10:0, Pieris - Turriaco 2:8.

IZIDI 1. KOLA (goriška skupina): S. Anna - Azzurra 1:1, Sanrochese - Juventina 6:0, Sovodnje - Lucinico 3:2.

MLAJŠI CICIBANI

MUGGESANA - ZARJA ADRIAMPEX 3:1

STRELEC: Jan Gregori. ZARJA ADRIAMPEX: Metlika, Jan in Damjan Gregori, Vattovani, Križmančič, Babuder, Sossi, Rismondo.

Čeprav so morali zapustiti igrišče poraženi, so bili mladi zarjani enakovredni nasprotnik gostiteljev. Še vedno je opaziti veliko neizkušenost in prav to je razlog za prejete gole. Ko bodo te pomanjkljivosti odpravljene, bi tudi pozitivni rezultati ne smeli izostajati. (M. Ž.)

OSTALI IZIDI 3. KOLA: Costalunga - Ponziana 0:4, Opicina - Vivai Busà 5:2, Zaule Rabuiese - Portuale 0:10.

LESTVICA: Opicina in Muggesana 5, Costalunga in Ponziana 4, Portuale 3, S. Andrea B 2, Vivai Busà 1, Zarja Adriamex in Zaule Rabuiese 0.

PRIHODNJE KOLO: Zarja Adriamex - Opicina.

69.

Dušan Jelinčič

ZVEZDANATE NOČI

Utrinki iz Karakoruma

Odhod, eden od tolilik

Svetloba še ni izbojevala svoje vsakodnevne zmage proti temi, jaz pa z navajeno gesto pogledam na uro. Je tri in pol. Drugega avgusta. Odpravljam se na goro. Zadnjič in dokončno. Potem ne bo več časa. Odprava se nepreklicno zaključuje. Kar je, je. Zato pa v sebi čutim neko divjo odločnost, pa tudi fizično se počutim odlično. Nahrbtnik sem pripravil včeraj in kar zadovoljen sem z njim. Nisem površno zmetal stvari vanj, temveč čisto vsako stvar pretehtal in premislil. Nežno sem si ga nadel na hrbet, takoj pa sem občutil, da je zelo težek. To ni aklimatizacijska tura, to je odhod na vrh, čeprav je na zunaj ta odhod podoben tolikim drugim. Kolikokrat sem že vstal tako zgodaj, si optal nahrbtnik, pogledal v noč baznega tabora, zaslišal znane zvoke iz kuhinje, jedilnice in iz drugih šotorov, se pretegnil, malce tesnobno pogledal proti megli, ki se oklepa gore, se nato

Ničo Kregar

podal proti kuhinji, kjer je Isa s svojim pomočnikom Redžepom že pripravil zajtrk za tiste, ki odhajajo na pot, kasneje pa še izmenjal nekaj molčečih in v glavnem rutinskih besed s priložnostni soplezalci, pospravil zajtrk ovsenih kosmičev ter končno odšel.

Tudi danes bo tako. To bo odhod, eden od tolilik. To bo odhod, ki ne sme biti, ker ni eden od tolilik. Kako podobni in kako različni so si ti odhodi. Sedaj grem v jedilnico in hočem na lastni koži občutiti to razliko. Tam sta že Mojmir in Ničo. Na obrazu se jima bere trdna odločnost po uspehu. Le pozdravimo se s klasičnim »vreme danes pa bo«, in že se odpravita. Jaz se še malo obotavljam v kuhinji, nato pa ju dobežem na ledeniku. Ničo se ustavi, jaz pa grem naprej, tako da Mojmir sam prvi hiti navkreber. Kmalu se še on ustavi, tako da sem nena doma prvi. Fizično se počutim odlično, pa tudi ritem imam dober. Kaj bo res šlo prav do konca? Kako daleč je še ta konec, ki pomeni vrh. Sem komaj na desetini, morda na stotino poti, pa že sanjam tisto, kar je še tako daleč, kar je sedaj veliko upanje, morda celo le utvara. Saj sem komaj na koncu tega ledenika, ki sem ga že desetkrat prehodil. Ledenik, ledeniček, usmili se me, ko pa si želim, da bo zadnjič, da grem preko tebe. Ne mi še napolniti strug z ledeno vodo in ne daj, da bi izgubil poti.

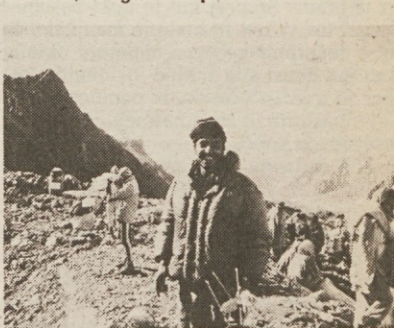
Zvezni oficir Salim

Rad bi bil sam

Sedaj se zavedam, da bi rad bil sam. Sam s seboj, s svojimi mislimi, s svojimi sanjami in utvarami, s tem porajajočim se dnevom, s to meglo, ki se počasi dviga, s tem snegom in ledom, in vetrom in mrazom in sope-njem in rezkim zrakom, ki me oklepa in me noče spustiti iz svojega objema. Vendar pa se zavem, da si tudi Mojmir in Ničo želita biti sama. Sedaj vem, za kaj gre. Pri meni je morda zasnanost, pri njima pa popolna vseoklepajoča koncentracija. Misel na vzpon. Misel na goro. Misel na zmago. Tista misel, ki ne dopušča drugega, kot samo sebe.

Hitro se dvigam, z mano pa se dviga dan. Ki bo žareč. Vsi nebesni znaki kažejo na to. Megla se dviga, oblaki izginjajo na severu, mraz pa postopoma popušča. Le da ne bo postalo kar naenkrat pretoplo. Spomnim se na Matevža. On bo šel na goro danes zvečer, po sončnem zahodu, skupno s Pavletom, tako da se bo izognil vročini, ki že napoveduje svojo silo ob tej zgodnji jutranji uri. Jaz se pa za ta večerni odhod nisem hotel odločiti. Kakšna je plezarija po ledu ponoči le ob siju čelnih svetilk? Sicer pa, Matevž in Pavle sta zame prehitra, Ničo in Mojmir pa imata moj ritem. In zato sem to jutro odšel na pot z njima. Upam, da sem pravilno izbral. Ko pa do konca ne veš, če je tvoja izbira pravilna. Zato je važno, da sem izbral, ne kako sem izbral. Raje zgrešim, kot da se obotavljam, ker zgreši lahko le tisti, ki nekaj ukrepa. Jaz se s tem tolažim in se z enakomernimi koraki vedro vzpenjam proti taboru I.

Harmonično plezam po ledni vesini in si vse bolj želim samote. Kot da bi hotel spoznati, kaj sem sposoben opraviti popolnoma sam. Dvigam se nad okoliške vrhove, dvigam se nad oblake, dvigam se proti soncu.

Kuhar Isa

obvestila - obvestila -obvestila

ŠPORTNA ŠOLA TRST

sporoča, da je vadba za predšolske otroke na stadionu 1. maj (Vrdska cesta 7, tel. 51377) z naslednjim urnikom: v ponedeljek 16.15-17.15 in v četrtek 16.00-17.00 starejša skupina (4-5 let), v ponedeljek 17.15-18.15 in četrtek 17.00-18.00 skupna vadba starši in otroci (2 leti in prvi letnik vrtca).

NAMIZNOTENIŠKI ODSEK

ŠK KRAS

obvešča, da so se v Športno-kulturnem centru v Zgoniku pričeli treningi začetnikov, in sicer ob torkih in četrtnih od 16.30 do 18. ure. Zainteresirani se ob navedenih urah lahko zgledajo direktno v dvorani.

LOKOSTRELSKI ODSEK

NAŠEGA PRAPORA SIRION

organizira uvodne treninge lokostrelstva za letnike 1975-76-77. Zainteresirani naj se javijo do vključno 22. oktobra v telovadnici Kulturnega doma ob torkih in petkih od 19.30 do 20.30 ali na domu Bena Vižintina v Pevmi 8 (tel. 85728).

ŠZ SLOGA

prirreja v sodelovanju z ZŠŠDI plavalni tečaj pod geslom Naučimo se plavati za otroke od 3. do 5. leta starosti. Tečaj bo ob torkih v bazenu v Lipici, otroke pa mora spremljati odrasla oseba (starši, stari starši...). Cena celoletnega tečaja je 80.000 lir. Za podrobne informacije telefonirati na št. 767304 (ZŠŠDI).

ODBOJKARSKO DRUŠTVO BOR

sporoča, da so treningi miniodbojke za dečke in deklice ob ponedeljkih in petkih od 17.30 do 19.00 na stadionu 1. maj v Trstu. Vpis na treningu.

KOŠARKARSKI KLUB BOR

sporoča nove urnike treningov minibasketa - letnik 1979 in mlajši: sreda 15.30 - 16.30, petek 14.30 - 15.30; letnika 1977/1978: torek 14.30 - 16.00, sreda 14.30 - 15.30, petek 15.30 - 17.00.

AO SPDT

prirreja alpinistični tečaj za vse. Vpisovanje ob sredah na sedežu odbora (Ul. Carducci 8, II. nadst.) od 20.30 do 21.30 ali po tel. 227277, Papi Sport, Davor Zupančič.

ŠPORTNA ŠOLA TRST

sporoča, da bo seja glavnega odbora jutri, 13. t. m., ob 20.30 v Ul. sv. Frančiška 20.

ŠD BREG - SMUČARSKI ODSEK

ima namen organizirati smučarski tečaj na plastični stezi v Nabrežini. Zaradi tega sklicuje sestanek s starši, ki bo v torek, 18. t. m. v telovadnici v Dolini ob 20.30.

SK DEVIN

sporoča, da se v četrtek, 13. t. m. prične rekreativna telovadba v telovadnici osnovne šole v Devinu s sledečim urnikom: ponedeljek od 20.00 do 21.00, četrtek od 19.00 do 20.00. Za informacije: Bruno Škerk, tel. 200236.

Naročnina: mesečna 13.000 lir - celoletna 156.000 lir, v SFRJ številka 1000.- din, naročnina za zasebne mesečno 6.000.- din, trimesečno 17.000.- din, letno 60.000.- din, upokojenci in študenti mesečno 4.500.- din, trimesečno 12.000.- din, letno 45.000.- din. Za organizacije in podjetja mesečno 7.000.- din, letno 75.000.- din.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348
Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglas - Ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 60.000 lir. Finančni in legalni oglasi 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 90.000 lir. Mali oglasi 700 lir beseda. Ob praznikih povšek 20%, IVA 19%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglasi iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski dnevnik

12. oktobra 1988

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tix 460270
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 83382 - 85723
CEDAD - Stretta De Rubeis 20
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik Marko Waltritsch

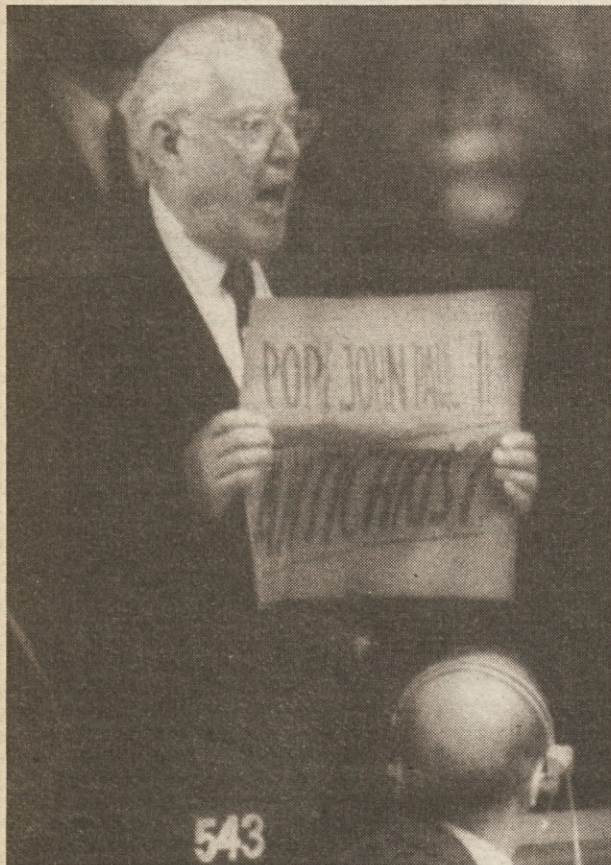
Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

FIEG

Cian italiani
veze casopisnih
založnikov FIEG

Janez Pavel II. spregovoril pred evropskimi parlamentarci v Strasbourgu Papež zagovarja združeno Evropo in obsoja razne verske ter ideološke integralizme

STRASBOURG — Papež Janez Pavel II. je včeraj pred evropskim parlamentom pozval predstavnike dvanajstih držav skupnosti, naj se »odprejo proti vzhodu, proti vsej Evropi, katere kultura črpa svoje življenjske sokove iz krščanstva«. To ni storil samo kot poglavar versoljne Cerkve, njegov poziv je predvsem odraz človeka, ki prihaja z vzhoda, ki pozna hotenja in želje slovanskih narodov, »pljuča iste evropske domovine«.

Pred tem svojim pozivom pa je bila dvorana evropskega parlamenta priča neljubemu incidentu, ki je zgovorno dokazal, da bo pot do verske strpnosti in krščanskega ekumenizma tudi v omikani Evropi še dolga. Severnoirski anglikanski pastor Jan Paisley je namreč prekinil papeža z bučnim protestom, v roki pa je vihtel napis, ki je papeža označeval za antikrista (na levi sliki). Predsednik parlamenta lord Plumb je skušal razboritega pastora utišati, a to mu ni uspelo, tako da so morali Paisleya reditelji odstraniti iz dvorane. Še prej mu je neki poslanec strgal list iz rok in malo je manjkalo, da niso severnoirskega prenapeteža oklofutali (na desni sliki). Med incidentom papež ni trenil z očesom, le pomilovalno je zrl v pastora in se je nasmešnil, ko se je vse srečno končalo.

Nič čudnega torej, da je papež Janez Pavel II. v svojem govoru obsodil tudi vse integralizme, tako verske kot ideološke. Evropo pa je opomnil, češ, »kako bi morale vse filozofije našega starega kontinenta ljudi opozarjati, kakšne temeljne perspektive odpira negacija Boga v javnem življenju, Boga kot poslednje etične oblasti in najvišjega jamstva pred zlorabami človekove oblasti nad človekom«. »Moja dolžnost je, da odločno poudarim, da ne bi izgubili in zanikali samo vse naše dediščine, temveč bi hudo prizadeli bodočnost evropskega človeka - vsakega človeka Evrope - vernika ali nevernika, če bi verski in krščanski temelji ne imeli več vloge navdihovalca etike in vpliva etike na družbo.«

Kot poglavar Cerkve, ki je vedno zagovarjala integracijo Evrope, je papež parlamentarce opozoril, kako se Cerkve čuti dolžno, da ozaveša in podpira poboje ljudi, ki so odraz tudi njenih želja. Cerkve se torej ne bo vmešavala in bo spoštovala načelo, »da je treba dati cesarju, kar je cesarjevega, in Bogu, kar je božjega«. Meje med cesarjevo in božjo lastnino pa so v preteklosti večkrat poskušali izbrisati. Papež je priznal, kako je srednjeveško latinsko krščanstvo skušalo odstraniti iz posvetnega življenja tiste, ki so bili izven uradne Cerkve. Tudi danes obstajajo v drugih stvarnostih integralizmi, ki pa so tuji evropski miselnosti.

Za papeža pa so v novejši zgodovini prišle na dan ideologije, ki so hujše od verskega integralizma. Namig na ateizem je bil očiten. Kljub temu pa je papež priznal obstoj različnih mnenj in je zato poudaril, da je cilj pravne družbe jamčiti v enaki meri vsem državljanom pravico živeti v skladu s svojo vestjo, ne da bi prišli v nasprotje z naravnimi moralnimi normami, ki jih priznava zdrav razum.

Papežev govor so evropski poslanci, ne glede na svojo strankarsko pripadnost in ideološko prepričanje, nadvse pozitivno ocenili.

Prijeli bivšega misovskega parlamentarca Abbatangela

Ubili bossa 'ndranghete

REGGIO CALABRIA — S sedmimi strelji 45-kalibrske pištole sta neznanca včeraj dopoldne v nekem brivskem salonu v Reggio Calabria ubila 48-letnega Demetria Serraina. Morilca sta se na kraj pripeljala z močnim motornim kolesom, obraz pa sta imela zakrit s čelado. Serraina so nemudoma pripeljali v bližnjo bolnišnico, med potjo pa je umrl.

Demetrio Serraino je imel že večkrat opravka s pravico zaradi kraje v obtežljivih okoliščinah in drugih manjših kaznivih dejanj. Umor gre uokviriti v verigo navzkrižnih maščevanj med raznimi klani 'ndranghete, saj je bil Serraino bratranec kolovodje kalabrijskega pogorja Aspromonte Ciccio Serraina, ki so ga ubili spomladi leta 1985. Takrat so ubili tudi njegovega sina Alessandra Serraina.

Preiskovalci domnevajo, da je vlogo Ciccio Serraina v kalabrijski 'ndrangheti zelo verjetno prevzel bratranec Demetrio.

NAPOLI — Policija je danes dopoldne v Neaplju aretirala bivšega misovskega poslanca stranke Massima Abbatangela, proti kateremu je neapeljsko sodstvo izdalo zaporni nalog zaradi prepovedane posesti orožja. Zelo verjetno je bil Abbatangelo vpleten tudi v pokol na vlaku, ki je vozil iz Neaplja v Milan. Do pokola je prišlo nedaleč od Firenc 23. decembra leta 1984.

Massimo Abbatangelo je bil večkrat izvoljen za neapeljskega občinskega svetovalca, eno mandatno dobo pa je sedel tudi v italijanskem parlamentu. Bil je izvoljen v volilnem okolišu Neapelj-Caserta, kjer je dobil skoraj 26 tisoč preferenčnih glasov. Sodeloval je v parlamentarni komisiji za delo in socialno skrbstvo.

46-letnega neapeljskega misovskega prvaka so agenti Digosa aretirali včeraj ob zori v njegovem stanovanju v Neaplju. Mož je skušal zbežati na streho zgradbe, vendar zaman. Abbatangelo je izginil, ne da bi pustil za seboj sledov, oktobra leta 1987. Takrat so namreč izdali proti njemu zaporni nalog zaradi posesti vojnega orožja, med katerim sta bili tudi dve avtomatski 9-kalibrski pištoli, šest navadnih pištol in veliko količino municije. Orožje so odkrili septembra 1987 med hišno preiskavo prav agenti Digosa, ki so po ukazu kvesture iz Firenc pregledali Abbatangelovo stanovanje, ker so sumili, da je bil bivši poslanec vpleten v prej omenjeni atentat.

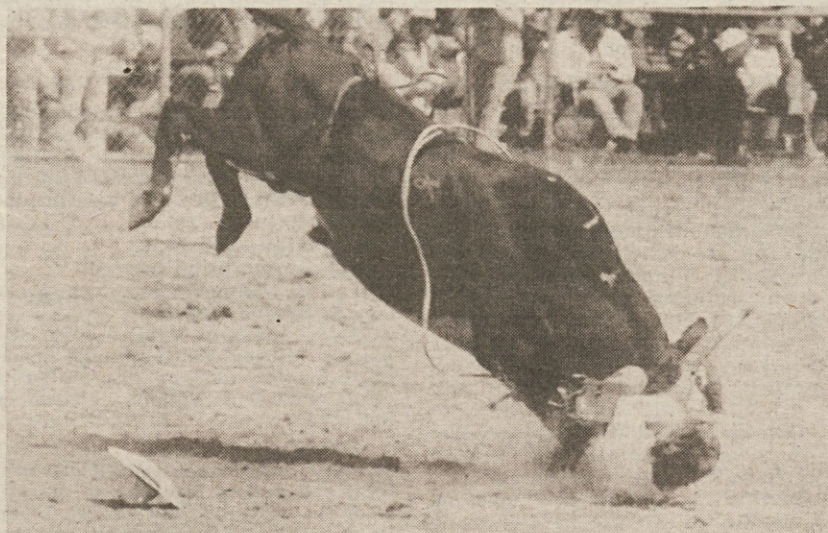
Massimo Abbatangelo je sicer že večkrat imel opravka s pravico, čeprav ni nikoli zagrešil posebno hudih kaznivih dejanj. V glavnem so mu sodili zaradi dejavnosti v okviru skrajnih desničarskih grupacij. Tako je bila leta 1984, ko je bil sicer zaščiten s parlamentarno imuniteto, obsojen na dve leti zapora, ker je leta 1970 vrjel proti nekemu sedežu komunistične partije zažigalno bombo. Kljub temu je takrat predsedel šest mesecev v zaporu, nakar so za njega skrbeli v nekem specializiranem socialnem centru. Zaradi tega je desničarski senator Michele Fiorino njegovo aretacijo takole komentiral: »Abbatangelo je edini italijanski parlamentarec, ki je bil v zaporu med svojo mandatno dobo.«

Kaj bi brez čevljev?

Racman se je zvalil brez plavuti, zato mu je lastnik kupil otroške čevljičke, s katerimi lahko Andy veselo raca in plava
(Telefoto AP)

Bik, ki ne mara človeka

Bik z imenom Osem je dovolj se je do danes »otresel« - glej sliko - kar 249 jezdecov, klonil pa je le enkrat, ko se je moral pomeriti s kavbojcem Stevom Hiltonom
(Telefoto AP)

Zakon o zaščitni čeladi spoštuje večina voznikov

RIM — Ustanova za statistiko ISPES je objavila podatke o prometnih nesrečah motoristov pred zakonom o obveznosti zaščitne čelade in po njem. Zakon je stopil v veljavo 18. julija 1986, že leto prej pa je vlada napovedala, da se bodo morale nekatere kategorije motoristov zaščititi.

Leta 1986 se je v prometnih nesrečah poškodovalo 14 tisoč motoristov manj kot leto prej, zaščitna čelada pa je omilila posledice padcev v 11 tisoč primerih. Statistični izračuni so pokazali, da je bilo leta 1987 kar 416 smrtnih nesreč manj kot leto prej, ko je bilo sicer treba že nositi zaščitno čelado, vendar je še vladalo nekakšno kljubovanje tej varnostni normi.

Ukrep, ki je sprožil precej nezadovoljstva med ljubitelji motorjev, pa je imel različen učinek v raznih italijanskih deželah. Na severu, kjer je bilo tudi pred zakonom razmeroma manj prometnih nesreč, je njegov učinek skoraj 100-odstoten. Za srednjo Italijo je težko sestaviti verodostojno statistiko, saj je tu veliko manj motorjev, najhuje pa je na jugu. Statistika kaže, da se v Kampanji stvari sploh niso spremenile, število smrtnih nesreč in nesreč, ki so motoristom pustile trajne poškodbe, se ni zmanjšalo, prav tako se sploh ni povečalo število prodanih zaščitnih čelad. Prav v tej deželi pa je največ motornih koles, ki jih večinoma vozijo najstniki, ne da bi poznali najosnovnejša prometna pravila. Največ nesreč z različnimi posledicami doživijo ali povzročijo mladi med 15. in 17. letom. Najbolj previdni motoristi pa so, kot kaže statistika ISPES, stari od 55 do 59 let. Motoristi na jugu pa se ne zmenijo niti za varnostne ukrepe in zakonske predpise. V ostalih predelih države je naletel zakon o obvezni zaščitni čeladi na dober odziv pri vseh kategorijah voznikov.

KRIŽ KRAŽ

PRIOLOGA PRIMORSKEGA DNEVNIKA — ŠT. 18

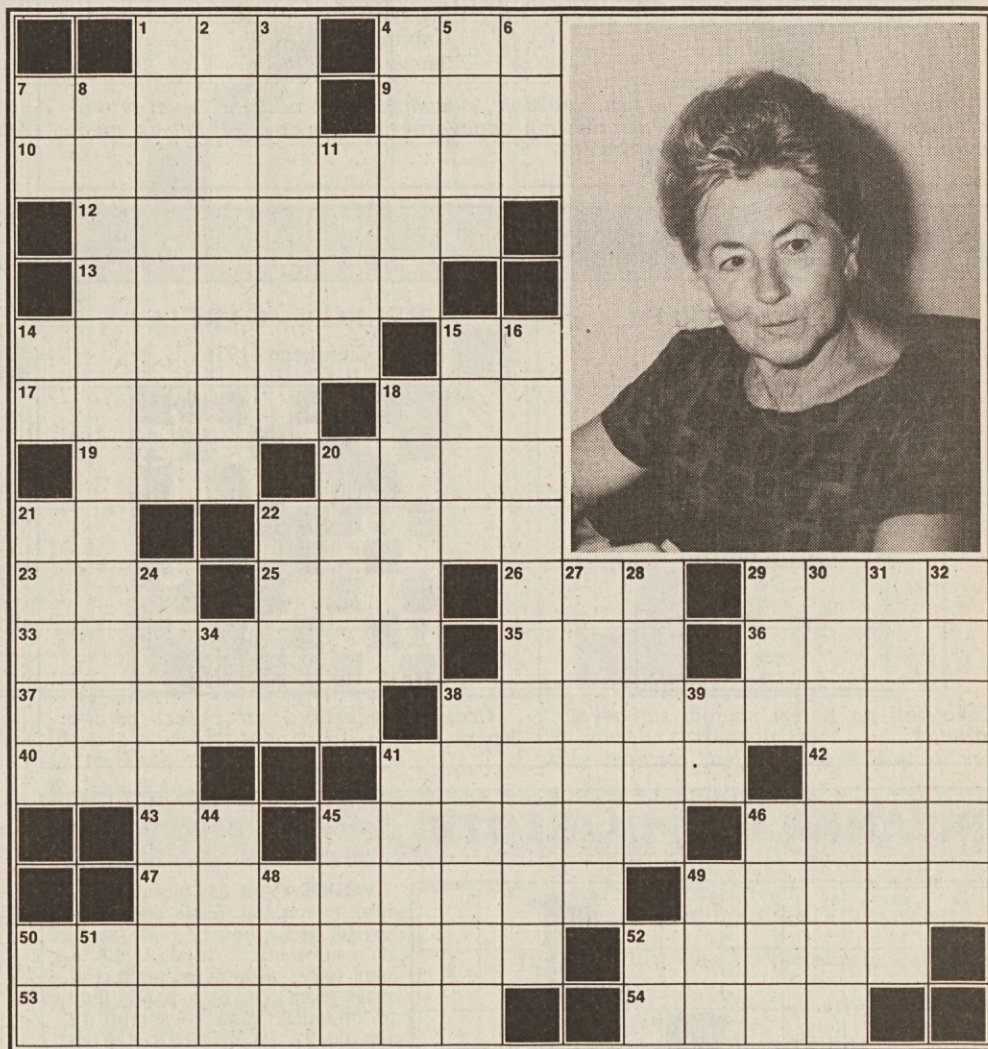
Urednik: BRANKO LAKOVIČ

KRIŽANKA Z NAŠO PESNICO

(edson)

VODORAVNO

1. italijanska politična stranka,
4. belgijsko zdravilišče,
7. četrti mesec v letu,
9. rod iz družine jelenov,
10. prigovarjanja,
12. imetje, premoženje,
13. letovišče v Liguriji,
14. slovenska pisateljica (Ela),
15. okrajšava za kilometer,
17. pot... v gozdu,
18. mesto v N.J. Walesu v Avstraliji ali teta v španščini,
19. reševalne gorske sani,
20. am. filmska igralka (Deborah),
21. Elda Viler,
22. bojna oklepna vozila,
23. ZRN, Avstrija, Švedska,
25. moško ljubkovalno ime,
26. jedača, hrana,
29. škrat, spaček,
33. zanimanje za kaj, naklonjenost,
35. naplačilo, nadav; tropska papiga,
36. loterija,
37. naš pevovodja (Oskar),
38. vrsta luknjičastega sira,
40. ameriško moško ime,
41. nož; severni veter; izsek votlega valja,
42. osebni zaimek,
43. velika pripovedna pesem,
45. najboljše vinsko žganje,
46. jarec; zabijač; napadalno orodje,
47. umrl je na otoku sv. Helene,
49. pesem, spev,
50. stanje plešastega človeka,
52. prebivalci Goriških Brd,
53. začetnik, pripravnik v službi,
54. levi pritok Donave.

NAVPIČNO:

1. izvod, eksemplar,
2. strogi ustni izpiti na univerzi,
3. ilovka,
4. največje kopne živali,
5. drobna luknjica v koži,
6. visoke igralne karte,
7. Associated Press,
8. prilet,
11. domače šale,
14. post scriptum,
15. ime am. filmskega igralca Douglassa,

16. glej sliko,
18. Lendlova športna panoga,
20. stalni sestav vojaških enot,
21. uradni razglas, oklic; odlok,
22. teže ovojnin,
24. manjši izvir vode,
27. središče SSR Armenske,
28. bivši odličen češkoslovaški metalec krogle (Ludvik),
29. poželenje,
30. žena je tudi boljša...
31. visoke šole,

32. trša dlaka, zlasti pri človeku,
34. Ernest Dichter,
38. ime am. pisatelja Hemingwaya,
39. Thomas Carlyle,
41. velikan,
44. turški vojaški ali civilni oblastniki,
45. kovanja,
46. očrt,
48. je lahko tudi rešilni,
49. Onassisov vzdevek,
50. avtomobilska oznaka Palerma,
51. Lojz Kraigher,
52. Bohuslav Tablic.

NAŠI IN DRUGI KVIZI

(kovin)

1. Kdo je predsednik deželne sveta Furlanije Julijske-krajine?

- ☐ Ferruccio Saro
- ☐ Bruno Longo
- ☐ Federico Rossi

2. Ime odličnega italijanskega kolesarja Fondriesta, ki je pred leti zmagal tudi na mednarodni dirki v organizaciji KK Adria?

- ☐ Maurizio
- ☐ Adriano
- ☐ Luigi

3. Ime in priimek italijanskega pevecarja Rafa?

- ☐ Raffaele Riefoli
- ☐ Raffaele Nuccioli
- ☐ Raffaele Ramboni

4. Koliko Oscarjev je osvojila slavnostna ameriška filmska igralka Bette Davis?

- ☐ dva
- ☐ tri
- ☐ štiri

5. Kratica gvinejske tiskovne agencije?

- ☐ AGP
- ☐ PRP
- ☐ SAN

6. Naziv znane poletne miramarske prireditve?

- ☐ Miramarski teater
- ☐ Luči in zvoki
- ☐ Večerni zvoki

7. Ime naše čembalistke Brecljeve?

- ☐ Ivana
- ☐ Zorka
- ☐ Marinka

8. Ime Prosnetnega društva iz Podgore?

- ☐ Hrast
- ☐ Slovenec
- ☐ Paglavac

9. Avtor znanega romana »Boljše življenje«?

- ☐ Fulvio Tomizza
- ☐ Alberto Moravia
- ☐ Italo Svevo

10. Ime 30. predsednika ZDA Coolidgea?

- ☐ Harry
- ☐ Calvin
- ☐ James

Kdor je pravilno odgovoril na vsa vprašanja, si zasluži oceno odlično. Devet pravih odgovorov je »devetica«, osem pravih odgovorov je »osmica«, itd. Pet ali manj pravih odgovorov je ocena - negativna.

SLOVARČEK

ANASTASI — italijanski slikar. Rojen v Senigallii v Markah. Pomembna so njegova dela v Riminiju, Firencah in drugih italijanskih mestih. (Giovanni, 1654 - 1704).

ASCARI — italijanski pilot formule 1 iz Milana. Bil je svetovni prvak v letih 1952 in 1953. Leta 1955 se je smrtno ponesrečil med poskusnimi vožnjami v Monzi. (Alberto, 1918 - 1955).

BERGEN — pristaniško mesto na jz. Norveškem, znano po univerzi, ladjedelnicah in trgovini z ribami (slanik, polenovka).

CROTONE — luka v Kalabriji (Catanaro) s približno 50.000 prebivalci. Živahna kemična in železarska industrija. 352 p. Kr. je bil center Pitagorove šole.

DANEK — bivši odlični češkoslovaški atlet. V metu krogle je bil namreč eden vodilnih na svetu. Na olimpijskih igrah v Tokiu je namreč osvojil drugo mesto, v Münchnu pa je bil celo olimpijski prvak.

INTRADA — v 16. in 17. stoletju slovesna instrumentalna skladba za uvod, predigra.

LERICI — občina v Liguriji, v pokrajini La Spezia s približno 14.000 prebivalci. Znano letovišče.

NOGLER — dolgoletni trener italijanske smučarske reprezentance do leta 1968 (OI v Grenobleu) in vodja švedske smučarske reprezentance. Zaslužen predvsem za razvoj švedskega asa Ingemarja Stenmarka. (Hermann)

PAIAN — vesela, zahvalna ali zmagovalna pesem na čast bogov v grški mitologiji (zlasti v čast Apolona); tudi štirisložna pesniška stopica (druga oblika te besede je pean); Apolonov priimek.

RADEČE — naselje v Savski dolini.

SAPONARA — občina na Sciliji; pokrajina Mesina; približno 5.000 prebivalcev.

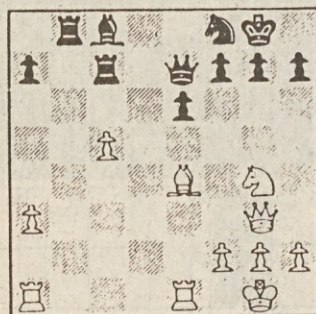
TIA — mesto v N. J. Walesu v Avstraliji.

ŠAHOVSKA PROBLEMA

(jelinčič)

BOTVINNIK - ŠAROV

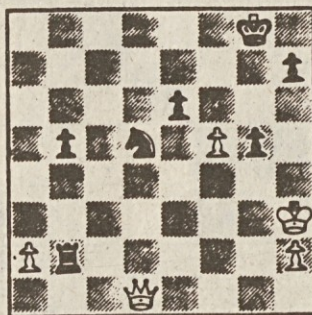
Sovjetska zveza 1928

Kako beli na potezi zmagata, saj osvojita kvaliteto?

BELLON - GARCIA

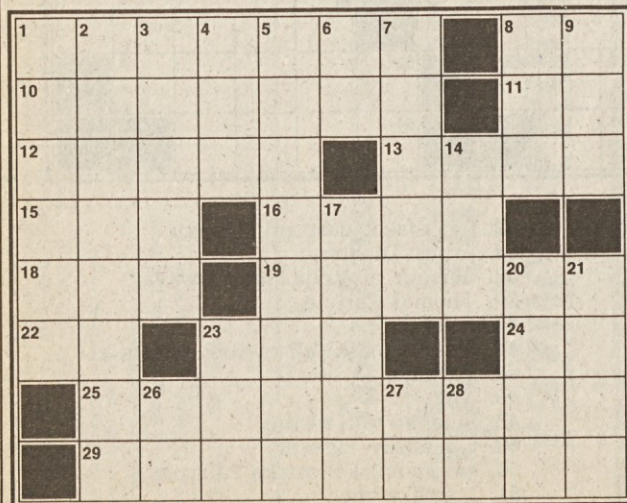
Cienfuegos 1976

Črni presenetljivo na potezi zmagata. Kako?

KRIŽANKA ZA POLIGLOTE

(lako)

VODORAVNO: 1. tehtnica, ravnotežje (angl.), 8. Tokio brez vokalov, 10. Italija (nem.), 11. ali (angl.), 12. resnica, odkritost (angl.), 13. temen; tema, negotovost (angl.), 15. mrtev (nem.), 16. hoja, pohod (lat.), 18. italijanski pisec (Umberto), 19. met (it.), 22. avt. oznaka Rietija, 23. meni, mi (nem.), 24. okay, 25. prenešana (it.), 29. včeraj (angl.).

NAVPIČNO: 1. grenek, trpek, zagrenjen (angl.), 2. zloba, krutost, ogabnost (angl.), 3. sijajen, obilen (it.), 4. star (nem.), 5. nihilist (angl.), 6. avt. oznaka Caserte, 7. končati (nem.), 8. velika vrata (nem.), 9. jugoslovanski otok, 14. lok; del kroga (angl.), 17. molji (it.), 20. obilica (it.), 21. vse v redu (angl.), 23. Motoscafo armato Svan, 26. druga italijanska glasbena nota, 27. znak za kemijsko prvino erbij, 28. Švedska, ZRN.

V oklepaju so označene okrajšave angl. (za prevod v angleščino), it. (za prevod v italijanščino), lat. (za prevod v latinščino) in nem. (za prevod v nemščino).

ANAGRAM V STAVKU

(a-r)

»TU HIRA KRETA!«

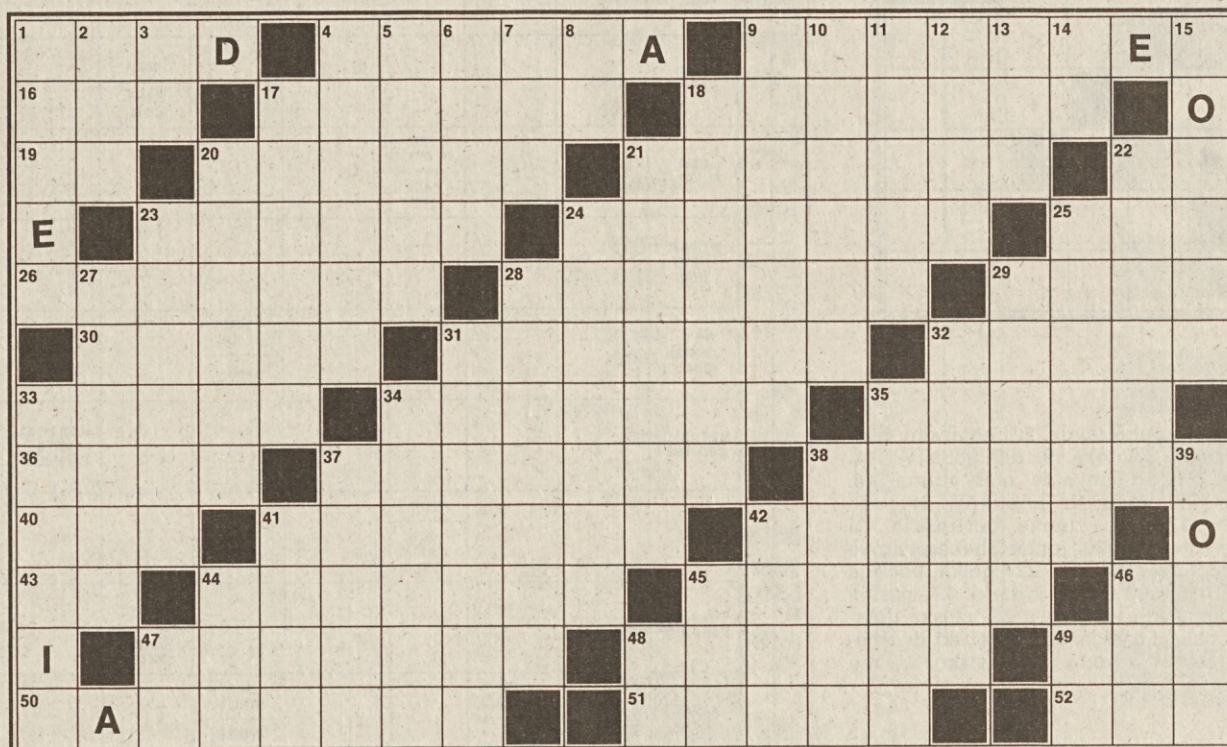
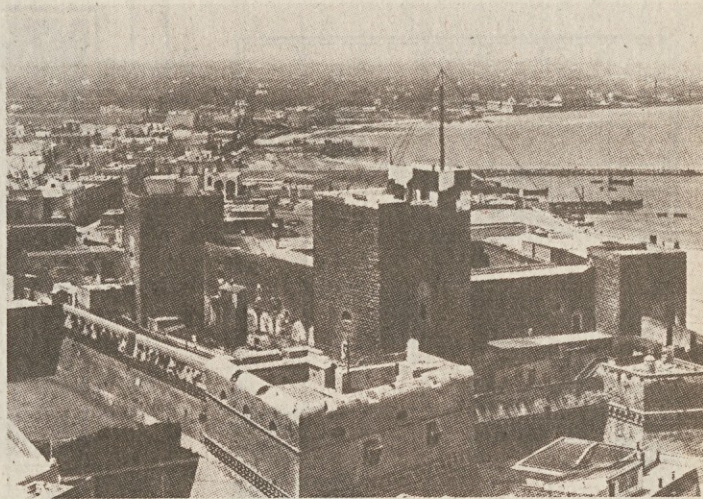
toži znani pripadnik stavbarstva.

KRIŽKRAŽEVI SODELAVCI

V tej številki so sodelovali:

Dušan JELINČIČ, Mario MAGAJNA, Aleksander MUŽINA, Jože PETELIN, Alfred ŠVAGELJ.

Ilustrator: Barbara BONETA.

VODORAVNO:

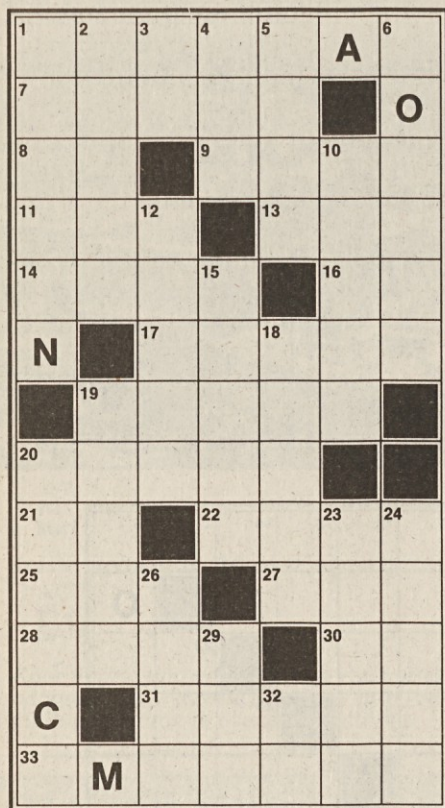
1. srednjeveška utrdba,
4. bivši odličen Milanov nogometaš in sedaj italijanski parlamentarec (Gianni),
9. naš največji pesnik,
16. divja mačka,
17. idoli,
18. katoliška redovnica iz reda sv. Klare,
19. Ivan Minatti,
20. slovenski mladinski pisatelj (Ferdo),
21. dajatve v denarju,
22. avt. oznaka Perugie,
23. bikoborec,
24. očnica,
25. cima, poganjek; luža,
26. vrsta zob,
28. samica prašiča,
29. mrtvaški oder,
30. trave druge košnje,
31. majhna krota,
32. pikajoč dvokrilec,
33. vzpetina pri Beogradu,
34. ilustriran kmečki koledar z vremenskimi napovedmi,
35. nacija,
36. deska,
37. it. filmska in gledališka igralka (Carla),
38. nagrada, denarno priznanje,
40. osebni zaimek,
41. ostanki pri stiskanju grozdja,
42. lesenjača; manjaša, navadno lesena zgradba,

43. avt. oznaka Neaplja,
44. trinajst v Milanu,
45. sodi, sodci,
46. Primorski dnevnik,
47. luka pri Catanzaru v Kalabriji,
48. zemljišča,
49. biblijski očak,
50. občina pri Mesini na Siciliji,
51. združba, združenje,
52. ime slovenskega pevca Pestnerja.

NAVPIČNO:

1. norveški komponist (Edvard),
2. glej sliko na levi,
3. visoka igralna karta,
4. naselje v savski dolini,
5. člani starega naroda na Balkanu,
6. produkt... trte,
7. Španija, Kambodža, Avstrija,
8. avt. oznaka Reke,
9. slovensko prizorišče smučarskih skokov za SP,
10. majhna rasa,
11. švicarska smučarka Hess,
12. pobratil... in kopita,
13. evropska vesoljska agencija,
14. avt. oznaka Ravenne,
15. dolgoletni trener Ingemarja Stenmarka,
17. desni pritok Donave,
18. starogrška in latinska književnost in umetnost,

20. glasbila s strunami,
21. plemenite kovine, sivkasto srebne barve,
22. slovesen nastop, spreved,
23. celotni posnetki pri filmu,
24. udnice, skrnine,
25. skrivna teroristična organizacija v bivši neapeljski kraljevini,
27. priprava za lov listja in dračja po jezovih,
28. so človeške, državljanske in tudi avtorske,
29. ljudje, ki se obvežejo poravnati dolg za koga drugega,
31. središče Hrvaškega Zagorja,
32. prekopi,
33. lepi mladenič v grški mitologiji,
34. vtekanje skozi nasprotnikovo obrambo,
35. junakinja opere Don Pasquale,
37. ime filmske igralka Garbo,
38. predsednik Zveze cerkvenih pevskih zborov (Zorko),
39. tekma v kavbojskih spretnostih v ZDA,
41. kraljevski prestol,
42. glej sliko na desni,
44. v sestavi za tri,
45. ime kanadskega atleta Johnsona,
46. cesta,
47. Caterina Percoto,
48. znak za kem. prvino tulij,
49. italijanska nikalnica.

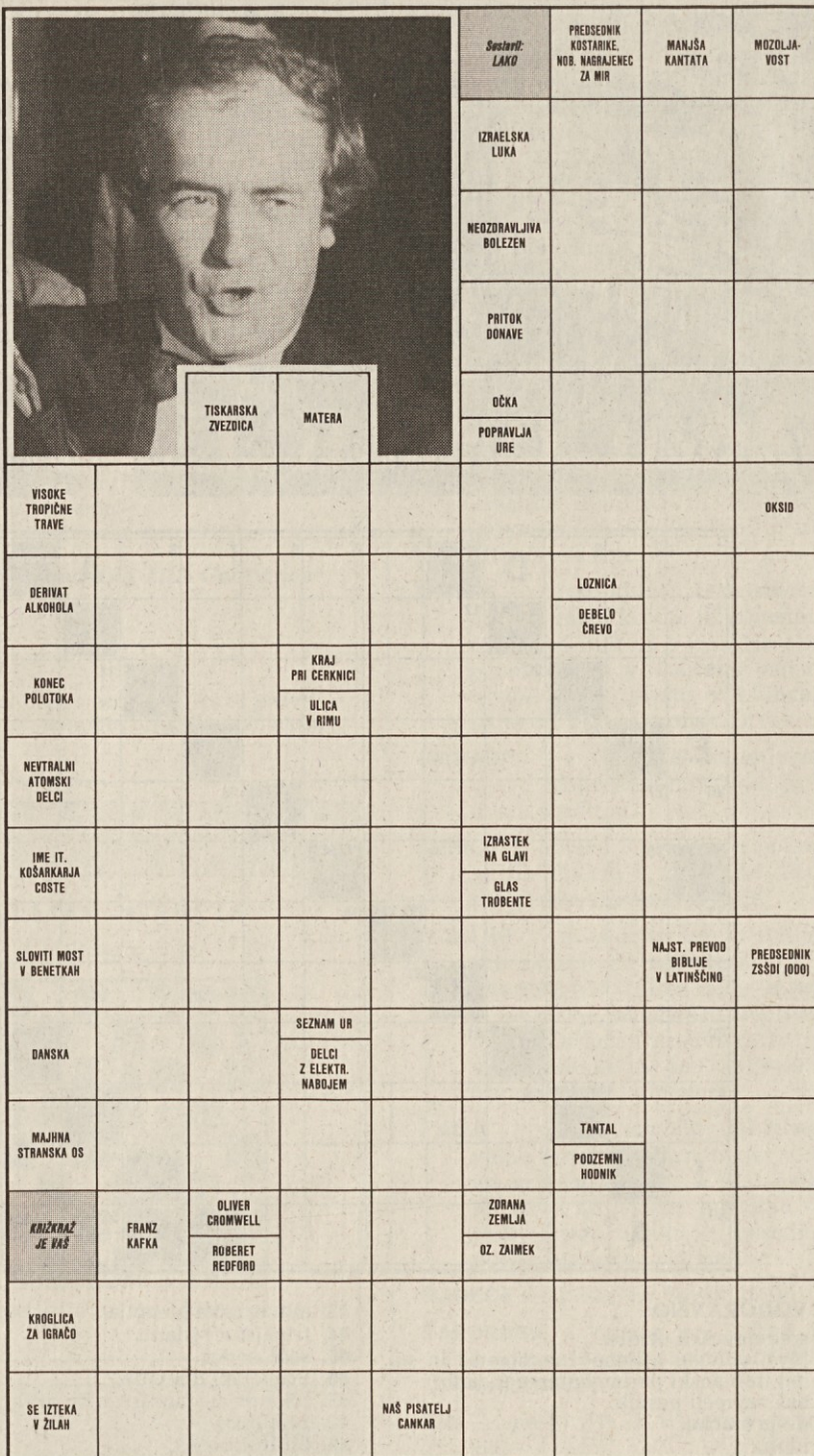

VODORAVNO:

1. glavno mesto Jugoslavije, 7. italijansko moško ime, 8. konec polotoka, 9. del pohištva, 11. pernata žival, 13. ljubkovalno moško ime, 14. eden najstarejših latinskih pesnikov, 16. avt. oznaka Enne, 17. ime junaka berlinskih OI Owensa, 19. večje vasi, 20. junak Shakespearove igre, 21. Ingemar Stenmark, 22. grška boginja zmage, 25. zunanji igralec v košarki, 27. naslov nekaterih mongolskih vladarjev, 28. azijska država, 30. avt. oznaka Loznice, 31. slovenski družbenopolitični delavec (Franc), 33. žensko osebno ime.

NAVPIČNO:

1. pristanišče na Norveškem, 2. ameriški popevkar...John, 3. Orazio Vecchi, 4. Gvatemala, Islandija, 5. vrhovno papeško sodišče, 6. čez hribe in..., 10. mesto v SZ, 12. je tudi tisti...rabljene opreme, 15. letni čas, 18. privrženec stoicizma, 19. odličen italijanski kolesar (Francesco), 20. majhna riba, 23. prvina iz skupine alkaličnih kovin, 24. del večje celote, 26. pokrivalo, 29. debela palica, 32. ime grške črke.

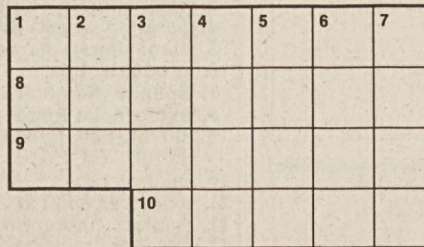
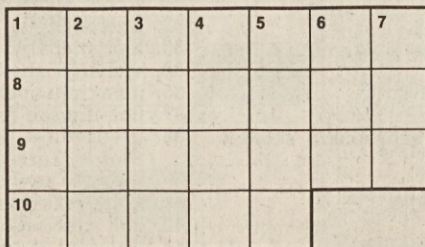

KRIŽANKI DVOJČICI

(gallus)

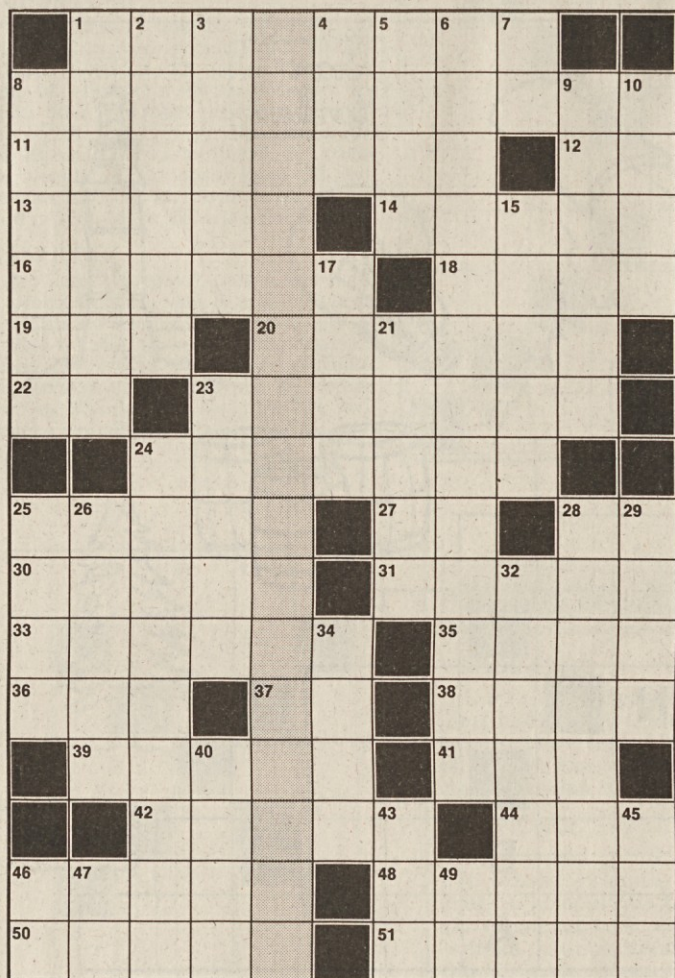
Opisi za oba lika so pod istimi zaporednimi številkami med seboj pomešani. Ker križanki nista enaki, ampak sta med seboj simetrični, velja prvi opis pod 1. vodoravno za levo, drugi pa za desno križanko.

VODORAVNO: 1. ljubkovalen naziv za dojenčka - serioznost, resnoba, 8. del, ki ostane, relikv - že umrli nekdanji kitajski politik, ministrski predsednik, 9. spodnji del noge - v 16. in 17. stoletju slovesna instrumentalna skladba za uvod, predigra, 10. vesela, zahvalna ali zmagovalna pesem na čast bogov v grški mitologiji (zlasti v čast Apolona); tudi štirizložna pesniška stopica (druga oblika te besede je PEAN) - top, strelno orožje.

NAVPIČNO: 1. polna luna - jezero na Poljskem, severno od Varšave; tudi pritok Dnepra pri Kijevu, 2. krajša oblika za Estonca - okusna morska riba, precej velika, 3. stokanje, javskanje - predvojni češki šahist, odličen teoretik (Richard), 4. kratka ameriške pomoči Evropi po drugi svetovni

vojni - nadstrešje nad odprtim ognjiščem ali nad štedilnikom, 5. pripadnik društva ali organizacije, ud - oseba iz svetega pisma, po katerem se imenuje onanija, 6. kopalna banja - ime več slovenskih krajev, 7. največje naselje na jadranskem otoku Pašmanu - vzdevek Goethejeve matere.

Če boste pravilno rešili križanko, boste v sivih poljih (navpično) lahko brali slovenski pregovor.

VODORAVNO:

1. ivja ali vrtna rastlina, 8. kabaretni pevci, igralci ali plesalci, 11. predsednik ZSSDI, 12. Luksemburg, Romunija, 13. francoski slikar (Edouard), 14. oglas, razglas, ki se hitro širi, 16. ime ameriškega komika Hardyja, 18. vrsta izvrstne arabske kave, 19. retorika na začetku, 20. zaščitno pokrivalo, navadno kovinsko, 22. Adriano Celentano, 23. je tudi Stojan Spetič, 24. nadzorovalna priprava pri televizijskem snemanju, 25. gorovje v SZ, 27. Igo Gruden, 28. oddaljen na vrhu, 30. istrsko letovišče, 31. skupina ovac, 33. bivši odlični italijanski kolesar (Vittorio), 35. ljubljenec in minister Asverja, 36. pristaniška priprava, 37. Erna Muser, 38. pleteno, mrežasto ročno delo, 39. mavec, 41. reka na Peloponezu, 42. tuje žensko ime, 44. košarkarsko moštvo iz Rige, 46. odličen jugoslovanski košarkar (Toni), 48. majhna nit, 50. deli pohištve, 51. predsednik Kostarike, Nobelov nagrajenec za mir.

NAVPIČNO

1. oseba, ki je usposobljena za skakanje s padalom, 2. vulkaniziran kavčuk črne barve, 3. krsta, 4. Norveška, Španija, Luksemburg, 5. pripadnik daljnega ljudstva v Italiji, 6. dvorane za predvajanja filmskih predstav, 7. visoka igralna karta, 8. v medicini celica, prekat, 9. oseba, ki polaga tlak, 10. prebivalka severnoevropskega otoka, 15. ime jug. nogometnega trenerja Veselinovića, 17. italijanski slikar (Guido), 21. majhen lat, 23. francoski filmski igralec (Jean), 24. prebivalka Maroka, 25. kalo, izguba, 26. grški otok, 28. služabnica v sultanovem haremu, 29. vas pri Sežani, 32. področja, ki jih upravljajo emiri, 34. verski poglavar muslimanov, 40. vrata v Londonu, 43. hrvaški naftni koncern, 45. konjski tek, 46. knock out, 47. razum, 49. znak za kemijsko prvino iridij.

M L A S M T H R O D I A S N N I
L W P C I E D H M M A D R K C C
O G D O E U A G A L G A M W S R
R A E A D S Y E F M O U R I H D
L S I I R I W N N A A T C R A O
L R P R L U M P N I M N E N R R
O D C S T G E B S W M A H R I T
B B K D C O O G F A R A R A T A
P N R I O N I U T E L I N E R W
R O F L O T R I I T V W I T E R
I D O E U O L R O N A I E E S F
G N B N E R L N M R O A N R D O
O E N A R E T E E A N Y I L T O
I A R L I E L E L I D N D L I R
D R R L L O H O D C N E E S E Y
A R D E O T B I N H S O R N I D

V vsaki vodoravni vrstici je skrit priimek znanega filmskega igralca, v vsaki navpični koloni pa priimek filmske igralk. Prečrtajte njihove črke, ki si sledijo v pravem zaporedju, le da so vmes še druge črke. V pomoč: v prvi vodoravni vrstici je skrit priimek italijanskega igralca.

Ko boste prečrtali vse priimke, vam bo v vsaki vodoravni vrstici ostala ena črka neprečrtana. Te črke berite po vrsti in dobili boste priimek znanega igralca in igralk.

ENAČBA

(a-r)

$$a + b + c + (d-e) + (f-g) = x$$

a = pav ga ima prav bogatega

b = rasa, pleme

c = učenje, zaznavanje

d = navedek, navedba

e = kradljivec, izmikalec

f = jašek, kraj ceste, luknja

g = pregovor,

x = posnetek, obnovitev

MENJAVA ZAČETNIC

(Gregorjus)

Sosedove čebele

1 2 1, zdaj bo hud 3 2 1,
ker čebele v 4 2 1
so zletele
v borjač 5 2 1.

Današnji kruh

slab 1 2 3
ima kruh,
če je plesnjav
ali 4 2 3,
kliče k sebi
trumo 5 2 3.

VODORAVNO

SLIKOVNA KRIŽANKA

NAVPIČNO

OV

ALN

N

B

A

KILOMETER

TRŽIČ

TRŽAŠKI ZALIV

RIJEKA

KRAJ

KÖLN

BEN

vermik

STARI OČE

ŠKOFJA LOKA

SREDOZEMSKO MORJE

KAIRO

list za najmlajše

Marilyn Monroe

ANHOVO

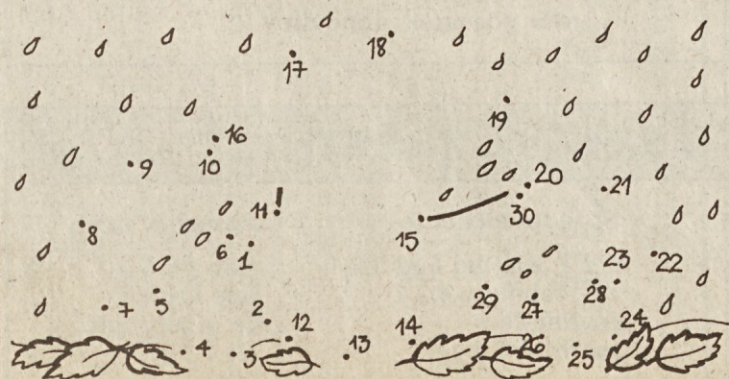
SOČA

TOLSTOJ

KARENINA

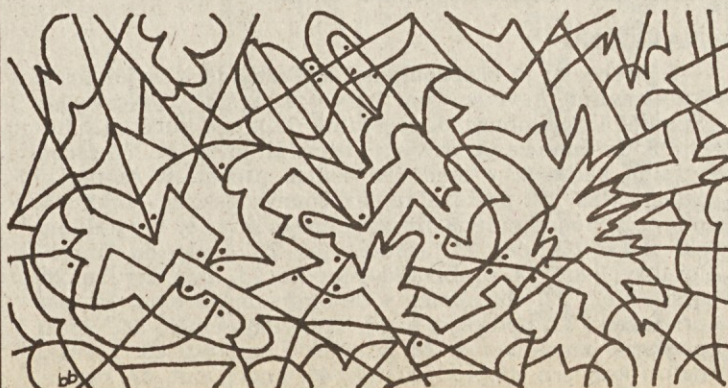
geometrični ...

OD PIKE DO PIKE

Poveži vse pike s črkami v zaporedju od 1 do 30.

KAJ SE BO PRIKAZALO

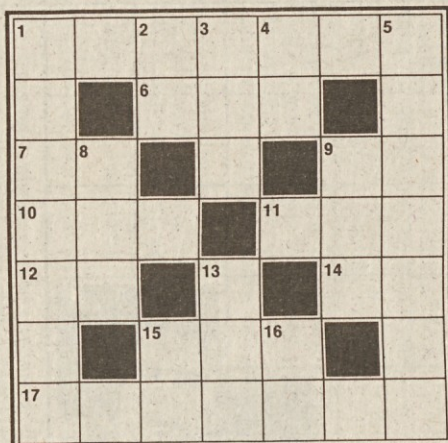
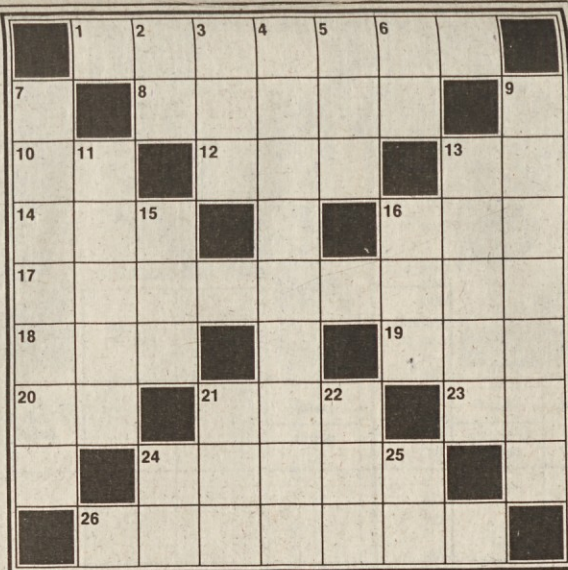
Pobarvaj samo dele označene s piko.

VODORAVNO:

1. Gorovje, ki obkroža Panonsko kotlino, 8. kosi papirja, zemljevidi, 10. Romunija, Švedska, 12. udav, 13. knock out, 14. etiopski naziv za gospoda, 16. grški otok, 17. ruski pesnik in pisatelj (Boris), 18. ime film. igralke Gardnerjeve, 19. krilo rimske legije, 20. avt. oznaka Neaplja, 21. etiopski knez, 23. avt. oznaka Ancone, 24. bivši slovenski kosar (Ivo), 26. se ukvarja s politikom.

NAVPIČNO:

2. Anatolij Karpov, 3. otok v Kvarneru, 4. prebivalci naše vasi, 5. oče, 6. znak za kem. prvino telur, 7. mesto na Siciliji, 9. dežela v Italiji, 11. tvegana napoved, 13. medvedek vrečar, 15. nadležna žuželka, 16. hrvaški naftni koncern, 21. zorana zemlja, 22. del teniške igre, 24. avt. oznaka Doboja, 25. Urugvaj, Italija.

Mala križanka

(edson)

VODORAVNO:

1. tekočina, pripravljena za pitje, 6. tropska papiga, nadav, 7. avt. oznaka Benetk, 9. Anton Čehov, 10. četrti rimski kralj, 11. vzklík pri bikoborbi, 12. avt. oznaka Čačka, 14. Korčnoj Viktor, 15. slavilna pesem, 17. teror.

NAVPIČNO:

1. slovenski pesnik in pripovednik (Anton), 2. avt. oznaka Palerma, 3. rimska boginja jeze, 4. znak za kem. prvino tantal, 5. mesto v z. Dolenjski, 8. najmanjše število, 9. njorka, 13. ime predsednika Jadrana Krausa, 15. središče vrtenja, 16. filmski igralec Pacino.

ZA SMEH IN DOBRO VOLJO

Stric milijonar

»Tone, kako se je potem končalo s tistim brhkim dekletom. S tisto Franco. Si se naposled z njo poročil?«, vpraša Pepi.

»Poslušaj, kaj se mi je zgodilo. Nekega dne sem dekle predstavil svojim sorodnikom in tudi moj stric milijonar je bil med njimi,« žalostno pove Tone.

»Saj to je normalno, da si Franco predstavil sorodnikom in tudi stricu!«

»Seveda je normalno, toda sedaj je Francka postala moja teta.«

Avtomobilist

Policaju se kar sumljivo zdi, ko gleda avtomobil, ki stalno vozi okrog bolnišnice.

Nato se odloči, ustavi avtomobilista in ga vpraša: »Čemu že dve uri krožite tu okoli?«

»Da vam pojasnim: prvi dan je, ko vozim avtomobil, in bolje je, da sem blizu bolnišnice.«

Natakar

»Natakar, natakar! Takoj sem! V juhi sem našla muho!«, je jezno zavpila ženska.

»Ne bojte se, gospa! Takoj prinesem pajka, da jo bo ulovil!«

REŠITVE IZ TE ŠTEVILKE

NASLOVNA STRAN

KRIŽANKA Z NAŠO PESNICO. 1. PRI, 4. Spa, 7. april, 9. los, 10. prigovori, 12. imovina, 13. Lerici, 14. Peroci, 15. km, 17. steza, 18. Tia, 19. aki, 20. Kerr, 21. E.V., 22. tanki, 23. DAS, 25. Adi, 26. jed, 29. spak, 33. interes, 35. ara, 36. loto, 37. Kjuder, 38. ementalec, 40. Ted, 41. krivec, 42. oni, 43. ep, 45. konjak, 46. oven, 47. Napoleon, 49. arija, 50. plešavost, 52. Brici, 53. ekcesist, 54. Tisa. Na sliki = Marija Mijot.

STRAN II.

NAŠI IN DRUGI KVIZI. 1. Bruno Longo, 2. Maurizio, 3. Raffaele Ritfoli, 4. tri, 5. AGP, 6. Luči in zvoki, 7. Marinka, 8. Paglavac, 9. Fulvio Tomizza, 10. Calvin.

ŠAHOVSKA PROBLEMA: 1. problem: 1. Sf6+ Kh8 (1...Df6: Dc7); 2. Se8! (2...De8; 3. Dc7: Tb2; 4. Tad1) in črni se je vdal. 2. problem: 1...Tg2! (če 2. Kg2: Se3+) in beli se je vdal.

KRIŽANKA ZA POLIGLOTE. 1. balance, 8. Tk, 10. Italian, 11. or, 12. truth, 13. dark, 15. tot, 16. iter, 18. Eco, 19. lancio, 22. RI, 23. mir, 24. OK, 25. trasmessa, 29. yesterday.

ANAGRAM. »TU HIRA KRETA!« = arhitektura.

STRAN III.

KRIŽANKA ZA STRPNEJŠE. 1. grad, 4. Rivera, 9. Prešeren, 16. ris, 17. maliki, 18. klarisa, 19. I.M., 20. Godina, 21. plačila, 22. PG, 23. torero, 24. planika, 25. kal, 26. glodači, 28. prasica, 29. pare, 30. otave, 31. krotica, 32. komar, 33. Avala, 34. pratika, 35. narod, 36. dila, 37. Gravina, 38. honorar, 40. oni, 41. tropine, 42. baraka, 43. NA, 44. tredici, 45. barili, 46. PD, 47. Crotone, 48. tereni, 49. Noe, 50. Saponara, 51. unija, 52. oto. Na sliki = Marija Mijot.

STRAN IV.

KRIŽANKA. 1. Beograd, 7. Elvio, 8. rt, 9. stol, 11. gos, 13. Adi, 14. Enej, 16. EN, 17. Jesse, 19. mesta, 20. Romeo, 21. I.S., 22. Nike, 25. bek, 27. kan, 28. Irak, 30. LO, 31. Popit, 33. Amalija.

SLIKOVNA KRIŽANKA. Aka - rak - Inn - ata - bambusi - ester - LO - rt - Rakek - nevtroni - Ario - las - Rialto - DK - urnik - osica - Ta - O.C. - ral - frnikola - kri - Ivan. Na sliki = Bernardo Bertolucci.

KRIŽANKI DVOJČICI. 1. lik. 1. stručka, 8. Čuenlaj, 9. intrada, 10. paian. 2. lik. 1. resnost, 8. ostanek, 9. stopalo, 10. kanon.

STRAN V.

PREGOVOR. 1. perunika, 8. kabaretisti, 11. Odo Kalan, 12. L.R., 13. Manet, 14. letak, 16. Oliver, 18. moka, 19. ret, 20. čelada, 22. A.C., 23. senator, 24. monitor, 25. Urali, 27. I.G., 28. od, 30. Poreč, 31. čreda, 33. Adorni, 35. Aman, 36. dok, 37. E.M., 38. file, 39. sadra, 41. Iri, 42. Noemi, 44. ASK, 46. Kukoč, 48. nitka, 50. omare, 51. Arias. Rešitev = Ura teče, nič ne reče.

FILMSKO REŠETO. Rešitev = Lemmon, Martinelli.

ENACBA. A = rep, b = rod, c = uk, d = citat, e = tat, f = jarek, g = rek, x = reprodukcijska.

MENJAVA ZAČETNICE. Sosedove čebele: Joj, zdaj bo hud boj, ker čebele v roj so zletele v borjač moj. Današnji kruh: Slab duh ima kruh, če je plesnjav ali suh, kliče k sebi trumo muh.

STRAN VI.

SLIKOVNA KRIŽANKA. S — OV — mreža — smetana — km — lira — k — Sora — LN — Rab — koren — Nil — nos — dedek — Ciciban — I — Gorica — skakalnica.

STRAN VII.

KRIŽANKA. 1. Karpati, 7. T, 8. karte, 9. T, 10. RS, 12. boa, 13. k.o., 14. ato, s, 16. los, 17. Pasternak, 18. Ava, 19. ala, 20. NA, 21. ras, 23. AN, i, 24. Daneu, a, 26. politik.

MALA KRIŽANKA. 1. napitek, o, 6. ara, o 7. VE, a, 9. A.C., 10. Ank, 11. ole, 12. CA, 13. E, 14. K.V., a, 15. oda, j, 17. nasilje.

STRAN VIII.

SLIKOVNA KRIŽANKA. L - La - MB - eksperiment - Noe - navodilo - Aškerc - Dragica - as - arak - leto - HN - stotine - lij - E. D. - carinar - SLE - A.S. - NA - vir - rima - A.E. - SI - Er - C - Rupa - Ana - atomi - A.M. - LT - Nedeljko - AO - ekonomist - R. K. - N - stav - Ario - tarantela - Ant - menih - Zn - I. S. - Hor - McEnroe - KR - silikat - at. Na slikah = Lendl, Wilander, Becker, Noah, McEnroe.

Opomba

Pri vseh križankah so rešitve navedene le za vodoravno.

YANNICK
...